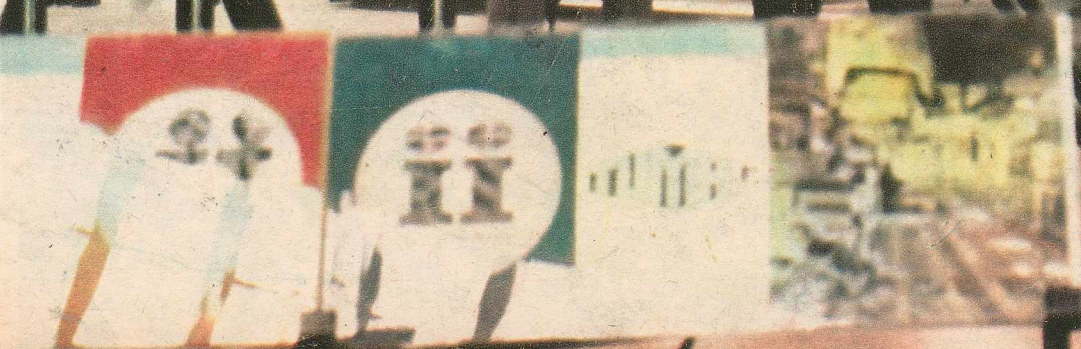

F
43
72
FLACĂRA
ANUL XXI
NR. 907
21 OCTOMBRIE 1972

MASINEXPORT

În șapte zile

Și evenimentele acestei săptămâni stau mărturie consecvenței cu care partidul aplică în viață hotărârile Conferinței Naționale, eroismului cu care poporul nostru știe să lupte chiar și atunci când natura însăși i se pune împotrivă, stilului de muncă dinamic, concret, operativ, contactului cu realitatea, cu oamenii, consultarea cu aceștia a secretarului general al partidului, prezența totdeauna acolo unde este mai multă nevoie de îmbărbătare, de sprijin, de analiză atentă, profundă pentru a se ieși din impas — când e cazul — și a ridica conștiințele la mari cote ale exigentelor.

Am urmarit cu toții prin intermediul televiziunii și al ziarelor, vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu, în județele Ilfov, Teleorman, Olt, Dolj, Gorj și Argeș, județe care au avut de suferit de pe urma inundațiilor. Ulițele salului transformate în adevărate riuri, curțile inundate, casele inundate, câmpurile inundate — imagini zguduitoare luate din elicopter și urmărite de noi pe micul ecran. Dar împotriva urgiilor naturii s-au ridicat din nou oamenii, dirji, puternici, hotărâți. Au muncit noaptea și au muncit ziua, zile și nopți la rând, acolo unde a fost nevoie, stăvilind furia apelor și trecând cu toate forțele la strângerea recoltei, la amenajarea canalelor de scurgere a apei de pe terenuri, pentru a asigura efectuarea însămînțărilor de toamnă în condiții cât mai optime posibile. Acestea sînt de altfel și direcțiile vizate de indicațiile date de tovarășul Nicolae Ceaușescu organelor locale de partid și de stat, conducerii ministerului de resort: luarea tuturor măsurilor pentru acordarea de ajutor populației sinistrate, asigurarea adăpostirii celor rămași fără locuință; refacerea și consolidarea digurilor, mobilizarea întregii populații la acțiuni pentru evacuarea apei de pe suprafețele agricole, strângerea recoltei și trecerea neîntârziată la executarea lucrărilor de însămînțări.

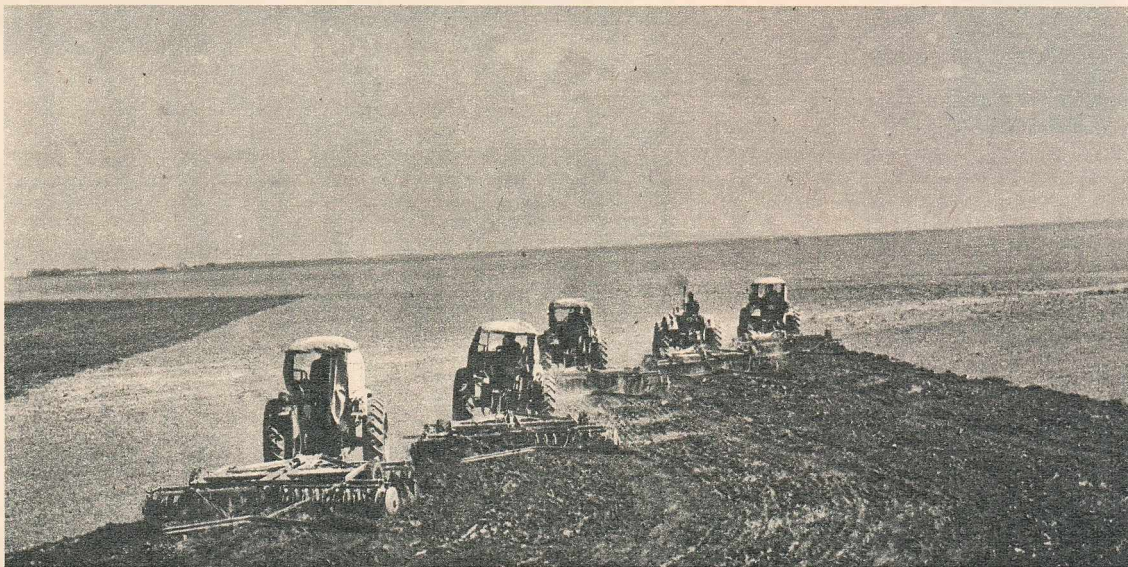
Comandamentul zilei în agricultură — acest mare și important sector al economiei noastre naționale — continuă să rămînă recoltatul și însămînțatul grîului. «Munca la lucrările de recoltare — se spune în recomandările Ministerului Agriculturii, Industriei Alimentare și Apelor — trebuie astfel organizată încît orice se strînge de pe cîmp în cursul unei zile, pînă seara să fie transportat în întregime în magazii, evitîndu-se astfel risipa și pierderile de orice fel». Și efortul în această direcție este general. Oamenii satului au fost și sînt în continuare ajutați cu forțe materiale și umane pentru a ieși cu bine din această toamnă potrivnică, pentru a nu lăsa să se piardă nimic din ceea ce constituie avutul întregului nostru popor. Sînt momente cînd alături de o bună organizare efortul fizic se cere înzecit. Și un astfel de moment îl parcurgem în agricultură. Este înțeles, iar cerințelor lui i se răspunde cu dăruire, cu o bărbătească hotărîre de a aduna tot ceea ce este rod al muncii noastre, de a nu lăsa nimic să se piardă, de a nu pierde nici o oră bună de lucru pentru a băga plugul în brazdă și grîul în pămînt.

Pe omul de la sat, ca și pe cel de la oraș, pe cel de pe ogoare, ca și pe cel din fabrică sau laborator, îi unesc aceleași puternice sentimente de încredere, de bărbătească hotărîre pentru a înfăptui planurile, pe cît de îndrăznețe, pe atît de realist și științific elaborate de partid. Este o realitate pregnant evidențiată și cu prilejul vizitei secretarului general al partidului la Uzina de utilaj chimic din Ploiești. De finele acestui an ne mai desparte mai puțin de un trimestru. Neîndoielnic că datorită eforturilor clasei noastre muncitoare, marii sale inteligențe creatoare, sarcinile planului pe acest an vor fi îndeplinite, angajamentele realizate. Am pornit însă într-o cursă în care exigența atinge cotele cele mai înalte din istoria noastră socialistă. Fiecare succes trebuie considerat un punct de pornire pentru obținerea altuia și mai însemnat. Pentru aceasta se cere în permanentă o analiză atentă, o evaluare realistă a posibilităților, o înțelegere științifică a cerințelor de viitor. Este ceea ce ne îndeamnă să facem în permanentă tovarășul Nicolae Ceaușescu. Prin însuși exemplul său personal: analiza la fața locului a aspectelor esențiale ale procesului de producție, consultarea muncitorilor, inginerilor, tehnicienilor în stabilirea celor mai bune măsuri pentru mersul nostru înainte și, nu în ultimul rînd, aplecarea cu atenție și grijă, soluționarea operativă, a tot ceea ce este posibil pentru a îmbunătăți condițiile de muncă și a ridica nivelul de viață al oamenilor. Este acesta stilul de muncă care trebuie să caracterizeze activitatea fiecărui om investit cu o răspundere, indiferent de dimensiunile ei.

Petru ISPAS

Marti, 17 octombrie 1972

CU TOATE FORȚELE, CU TOATE MIJLOACELE LA RECOLTAT ȘI SEMĂNAT

La C.A.P. Cornișor, județul Constanța, se lucrează 24 de ore din 24 pentru ca grîul să ajungă sub brazdă în perioada optimă.

Anul acesta recolta a trebuit să fie strînsă ... printre picături, deoarece vremea s-a arătat deosebit de nefavorabilă lucrărilor agricole. E de la sine înțeles că, în fața ploilor, cooperatorii și mecanizatorii, lucrătorii din agricultură n-au așteptat cu mîinile în solduri vreme mai bună. Înfruntînd ploile, adesea torențiale, lucrătorii ogoarelor au fost primii care au înțeles că aceste săptămîni, zile sau ceasuri sînt cele mai hotărîtoare pentru soarta recoltei și că de ei depinde depozitarea cit mai urgentă a roadelor verii. Alături de aceștia, dînd dovadă de un înalt simț patriotic, numeroși muncitori, elevi, studenți, salariați din toate întreprinderile s-au considerat datori să întindă o mînă de ajutor țăranilor și mecanizatorilor.

Prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu în zonele încercate de calamități a constituit o nouă mărturie a grijii sale neobosite pentru viața de zi cu zi a oamenilor muncii, a preocupării sale permanente pentru ca societatea noastră să pășească neabătut înainte, înfruntînd orice obstacol. Vizita conducătorului poporului nostru a reafirmat o dată mai mult unitatea de monolit dintre partid și popor, ajutorul continuu pe care partidul, statul nostru, îl acordă cetățenilor patriei. Apelul patriotic, chemarea adresată de conducerea partidului și statului nostru pentru mobilizarea tuturor forțelor la strângerea recoltelor a găsit un larg ecou în întreaga țară.

Am participat la o astfel de acțiune generală inițiată de Comitetul județean de partid Constanța. Circa 25 000 de cetățeni din Constanța și din localitățile din jur au fost prezenți pe ogoare, dînd un prețios ajutor. În ciuda faptului că ploaia se oprise abia cu cîteva ore mai înainte, oamenii au intrat pe teren, prin apă și prin nămol, salvînd recoltele. Salariații din comuna Mihail Kogălniceanu, prezenți și ei la această acțiune, și-au luat angajamentul să recolteze fără plată, în cursul unei singure săptămîni, 100 kg de roșii și să participe în timpul liber la strângerea porumbului.

Deși apa care bălțește pe ogoare nu permite intrarea tractoarelor pe terenurile situate mai la înălțime s-a trecut totuși la semănat. Vom nota și faptul că pentru urgentarea lucrărilor, cooperatorii au întrebuințat toate

mijloacele posibile, atît cele moderne cît și cele clasice: atelaje cu tracțiune animală, culesul manual etc., acțiuni de maximă importanță și care se cere extinsă în toate județele țării, deoarece am intrat în a doua jumătate a perioadei optime de însămînțat.

Țăranii cooperatori, mecanizatorii, salariații întreprinderilor care pot să dea un sprijin substanțial în aceste zile nu vor precupeți — sîntem convinși — nici un efort pentru strîngerea grabnică a recoltelor și pentru pregătirea în bune condiții a culturilor anului viitor.

Cooperatorii din Bragadiru, județul Ilfov, au prins de data aceasta o zi bună. Ei nu s-au speriat însă nici de ploaie și astfel se face că legumele au fost livrate pieței în cantități ce depășesc contractele inițiale.

Anul acesta recolta de furaje a fost excepțională. La C.A.P. Pietreni, județul Constanța, culturile duble de porumb au dat rezultate foarte bune, drept care s-a trecut de urgență la însilozare.

INAUGURAREA CELEI DE - A II-a EDIȚII A TÎRGULUI INTERNAȚIONAL - BUCUREȘTI

Luni, 16 octombrie, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu, a altor conducători de partid și de stat, a avut loc inaugurarea celei de-a II-a ediții a Tîrgului internațional-București.

În vastul perimetru al Complexului expozițional din Piața Scînteii, 26 de țări și 943 de firme prezintă produse din domeniile mașinilor-unelte, electronicii, electrotehnicii și energeticii, ramuri cheie pentru orice economie modernă, în plină dezvoltare.

După festivitatea inaugurării, conducătorul partidului și statului nostru a vizitat pavilionul central, unde sînt expuse mașini și agregate realizate de industria noastră. Multe dintre aceste utilaje poartă inscripția «produs nou», ceea ce atestă eforturile diferitelor întreprinderi de a realiza mașini tot mai perfecționate, de o înaltă eficacitate și competitivitate. Tovarășul Nicolae Ceaușescu a recomandat trecerea neîntîrziată la producția de serie a prototipurilor prezentate, la lărgirea gamei de fabricație la o serie de utilaje, subliniind necesitatea conlucrării și mai eficiente între diferitele întreprinderi și ramuri industriale pentru realizarea în bune condiții și în timp optim a unor obiective comune. Sînt remarcate și apreciate apoi mașinile și instalațiile ce poartă inscripția «Brevet», atestînd talentul și spiritul de investigație și inițiativă al inginerilor și tehnicienilor noștri. Prin amploarea și diversificarea sa, pavilionul țării noastre reprezintă o imagine elocventă a dezvoltării și dinamismului Industriei constructoare de mașini. În continuare, tovarășul Nicolae Ceaușescu, ceilalți conducători de partid și de stat, au vizitat pavilioanele țărilor participante, apreciînd înaltele calități tehnice ale utilajelor și mașinilor expuse.

O PRESTIGIOASĂ MANIFESTARE A CREATIEI TEHNICE MODERNE

de Liviu TIMBUS — Fotografii de Traian PROȘAN, S. STEINER și Radu CONSTANTINESCU

Începutul acestei săptămîni a fost marcat de o prestigioasă manifestare a vieții noastre economice, expresie grăitoare a dinamismului industriei naționale, a participării României socialiste la diviziunea internațională a muncii, la dezvoltarea colaborării și cooperării economice între state: deschiderea, în prezența tovarășului Nicolae Ceaușescu și a altor conducători de partid și de stat, a celei de-a II-a ediții a Tîrgului internațional-București.

Noua confruntare tehnică directă în sectoarele-cheie ale industriei moderne continuă buna tradiție statornică în capitala patriei noastre cu doi ani în urmă, la prima ediție a Tîrgului internațional, cînd — după cum se știe — prezența a 728 de firme din numeroase țări, cu peste 2 300 categorii de produse de înaltă tehnicitate și complexitate, a favorizat perfectarea unor importante contracte și tranzacții comerciale.

În prezent, alături de mesagerii de prestigiu ai gândirii și creației tehnice românești, actuala ediție găzduiește participanți din 26 de țări, 943 de firme de peste hotare, cu 215 mai multe decît la ediția inaugurală, și care dețin poziții dintre cele mai active în comerțul și cooperarea cu țara noastră. Tîrgul reunește totodată un număr sporit de specialiști și de oameni de afaceri străini și români, prilejuind pe întreaga durată modalități moderne de promovare a schimburilor internaționale și o variată și eficientă confruntare de opinii prin mijlocirea conferințelor și reuniunilor programate.

Înscriindu-se pe coordonatele unei înalte specializări, — oferind în felul acesta specialiștilor și oamenilor de afaceri înregistrarea operativă a progresului tehnic mondial, o imagine edificatoare a potențialului tehnic și economic al ofertanților — noua ediție a Tîrgului internațional de la București și-a axat activitatea pe prezentarea unor produse din domeniile mecanicii, mecanicii fine, electronicii și electrotehnicii, energeticii și metalurgiei, ramuri de interes major ale oricărei economii naționale moderne.

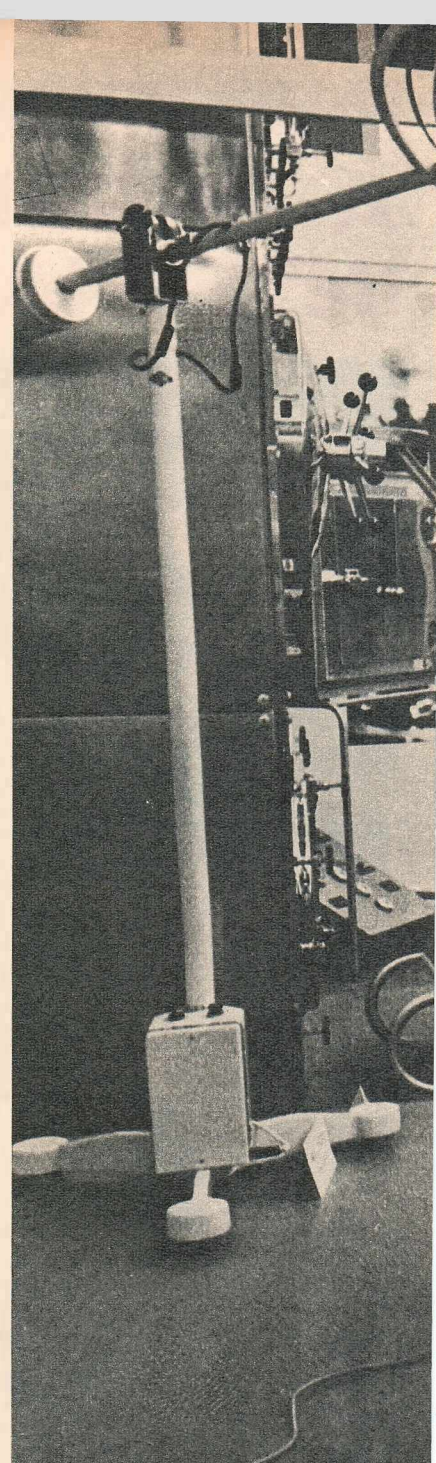
Uzinele și întreprinderile românești de comerț exterior — prezente în aria tîrgului pe aproape 400 000 mp (jumătate din totalul spațiului expozițional) — prezintă peste 1 500 de categorii de exponate, realizări recente sau de tradiție ale industriei naționale. Un tablou complex și edificator al potențialului românesc de producție și export, al realizărilor de prestigiu îndeplinite de către poporul nostru, și care oglindește pregnant traducerea în practică a vastului program elaborat la cel de-al X-lea Congres al partidului, a istoricelor hotărîri ale Conferinței Naționale, și care confirmă justetea politicii partidului nostru, a prețioaselor indicații ale tovarășului Nicolae Ceaușescu cu prilejul frecventelor vizite de lucru, a dialogului fertil pe care secretarul general al partidului l-a susținut în repetate rînduri cu făuritorii de bunuri materiale. Pretutindeni realizările științei și tehnicii românești fac dovada marelui efort creator, eficienței și rigurozității în alegerea și materializarea acelor opțiuni în stare să garanteze structura modernă a valorificării resurselor materiale și umane, orientare bazată pe o prioritate permanentă acordată ramurilor de bază ce exercită și asigură o funcție esențială în ridicarea nivelului tehnic și economic, creînd premisele unei dezvoltări multilaterale și asigurînd patriei noastre un loc prestigios în arena competițiilor internaționale. Importantele realizări ale științei și tehnicii românești intruchipează

cu rang de simbol grandiosul edificiu al patriei socialiste la temelia căruia partidul a materializat axioma civilizației contemporane: crearea unei economii stabile și prospere, făurită printr-o consecvență politică de industrializare a patriei, principala garanție a progresului material, independenței și suveranității naționale.

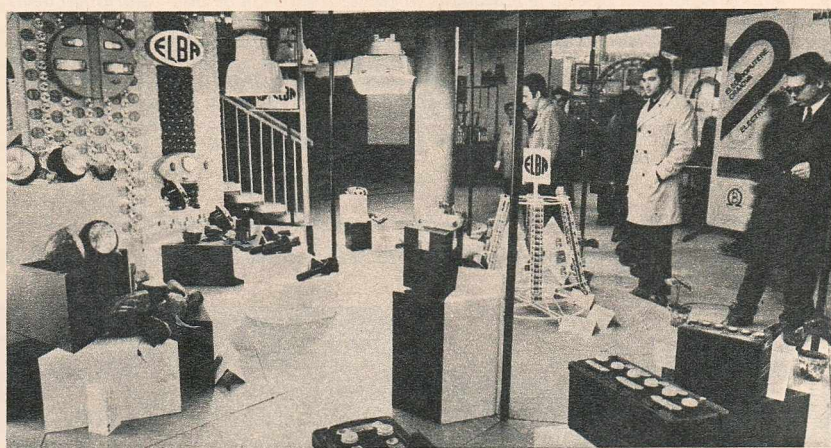
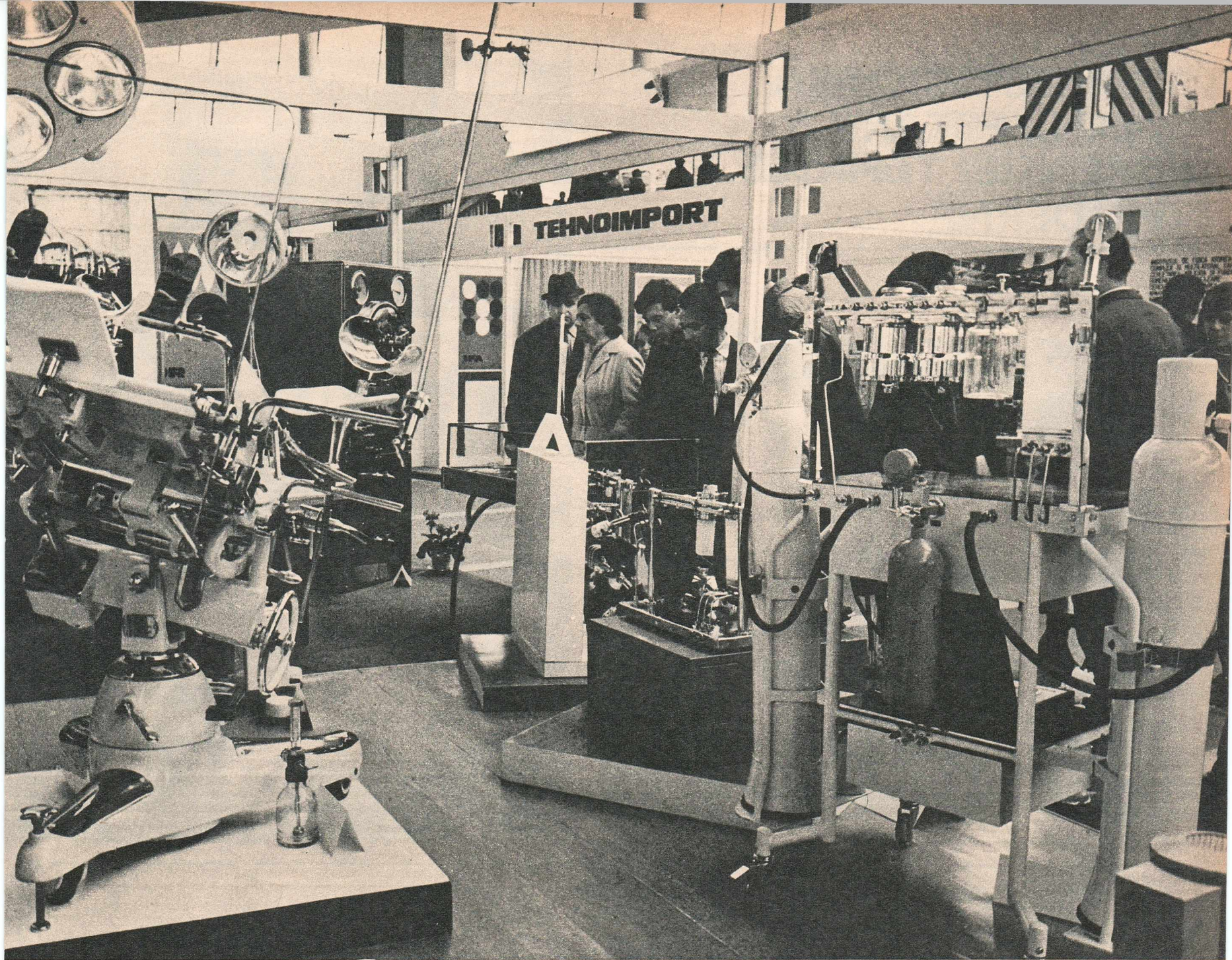
Mărturie vie a înțelepciunii partidului nostru, Tîrgul internațional-București, organizat la scurtă vreme după încheierea Conferinței Naționale a partidului, eveniment crucial în istoria României socialiste și care a jalonat atît dezvoltarea economică a României cit și participarea țării noastre la comerțul și cooperarea internațională, oglindește în mod convingător dinamismul economiei românești, remarcabile succese ale industriei constructoare de mașini, care prezintă în actuala ediție agregate și mașini-unelte de mare precizie, cu un grad de automatizare la nivelul celor mai moderne realizări pe plan mondial, o gamă variată de produse ale industriei tehnice și electronice, exponate ale institutelor de cercetare și proiectare, fizică atomică, mecanică fină, elemente de automatizare, motoare electrice și de mare performanță. Multe dintre acestea se bucură de un bun renume pe piața internă și internațională, și foarte multe constituie premii ale anului în curs. Spațiul rezervat relațiilor noastre ne permite în mică măsură prezentarea detaliată a produselor expozanților români. Vom aminti totuși cititorilor noștri cîteva dintre cele mai importante realizări ale constructorilor noștri: mașina de rectificat universală RU-100, strungurile automate cu cap revolver și ax orizontal SARO-25 și SARO-42, mașinile de filetat interior MFIV-8 și MFIV-16, prese de îndoit tablă PI-100 și PT-63, atenuatorul de zgomot Silens-Coandă, exponate noi sau modernizate, ale căror performanțe le situează printre cele mai perfecționate produse ce se fabrică la ora actuală în lume. Vom mai aminti apoi turbina de 330 MW, motoare electrice și cu combustie internă, strungurile paralele și de tip carusel cu comandă secvențială, agregate multi-ax și numeroase alte produse, de la piese microscopice ale electronicii pînă la mari agregate și instalații industriale. Dintre acestea unele se produc pe scară industrială, altele debutează ca prototipuri, creatorii acestora din urma — a precizat tovarășul Nicolae Ceaușescu — avînd sarcina de a le introduce în cel mai scurt timp în producție de serie.

Expoziția relevă totodată rolul major pe care îl dețin la ora actuală centralele industriale, prezentă activă în organizarea potențialului uman și material, organisme suplimentare în activitatea de conducere economică, în asimilarea și promovarea ideilor generoase în domeniul științei și producției.

Faptul că actuala ediție a Tîrgului internațional-București a devenit un punct de atracție pentru specialiști și oameni de afaceri din întreaga lume, că și-a cucerit un loc de prestigiu în cadrul competițiilor similare — o dovedește cu prisosință și prezența numărului impresionant de reprezentanți ai unor firme străine sosiți în Capitala României de pe toate continentele globului. Larga confruntare a muncii și inteligenței creatoare se datorează în bună măsură rolului activ pe care îl deține România în viața internațională, preocuparea sa neobosită de a încheia și statornici relații trainice cu țările socialiste, cu toate popoarele lumii, pe baza egalității și avantajului reciproc, a respectării suveranității și independenței

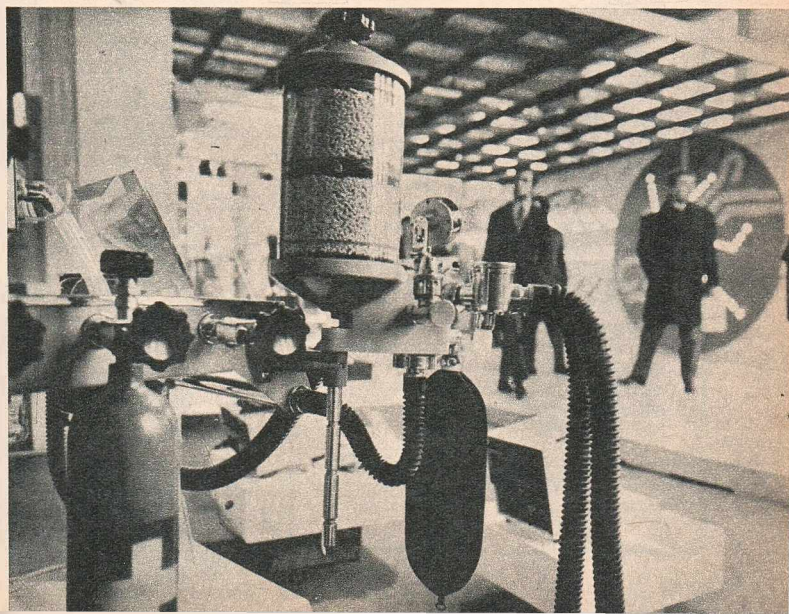

În pavilionul central, un adevărat univers al creației tehnice românești.

← Pretutindeni o inscripție dominantă pentru exponatele industriei naționale: «produs nou».

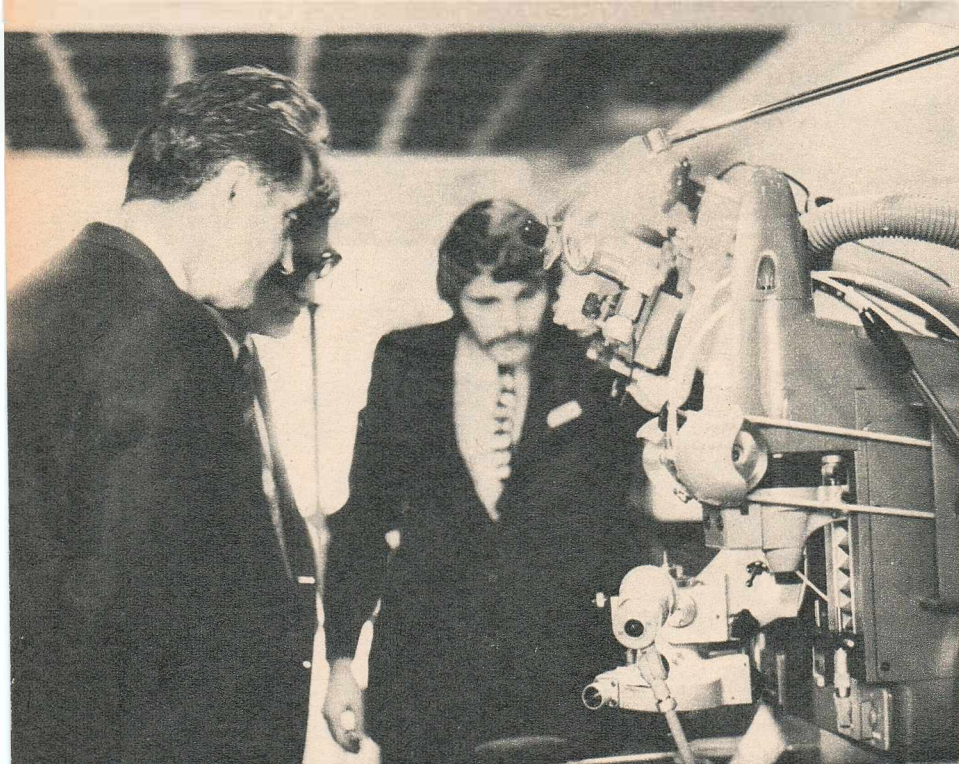
naționale. Eforturile țării noastre îndreptate spre continuarea dezvoltării economice și sociale sunt conjugate organic cu politica consecventă de pace promovată de Partidul Comunist Român și în conformitate cu credința fermă a poporului nostru că progresul cooperării internaționale este legat nemijlocit de progresul fiecărei țări în parte, de optimizarea schimburilor internaționale, de un fructuos schimb de valori materiale și spirituale. O situație de fapt care ne îndeamnă să apreciem — ținând seamă de realizările și performanțele remarcabile ale industriei românești și înregistrând cu satisfacție aprecierile și interesul manifestat de către participanții și vizitatorii din străinătate — că Târgul internațional va prilejui încheierea unor numeroase contracte și tranzacții reciproc avantajoase, inițierea unor viitoare contacte în domeniul cooperării economice, că vom avea multe de învățat unii de la alții printr-un util schimb de opinii în cele mai diverse domenii de activitate.

Marea frescă a cuceririlor tehnicii și științei contemporane, cum poate fi numită actuala ediție a Târgului internațional de la București, un puternic demaraj cu ample propulsări în toate compartimentele vieții noastre, se înscrie organic în politica de pace și progres a României socialiste, constituind deopotrivă un fericit prilej de promovare și adâncire a cooperării economice și tehnico-științifice.

O PRESTIGIOASĂ MANIFESTARE A CREAȚIEI TEHNICE MODERNE

▲ Produse de înaltă precizie prezentate de expozanții elvețieni.

«UN EXCELENT PRILEJ DE CUNOAȘTERE RECIPROCĂ!»

De la început trebuie să remarc un fapt reprezentativ pentru participarea Elveției la această ediție a Tîrgului internațional de la București: prezența noastră, prin numărul de firme elvețiene expozante precum și prin cantitatea produselor este cea mai mare din participările expoziționale oficiale din acest an.

Printre utilajele care, desigur, vor trezi un interes deosebit se numără aparatele de fixat buloane și perforatoarele percutante (produse de Milli AG Liechtenstein), medaliat cu aur la Tîrgul internațional de la Plovdiv în 1971, 1972, mașinile și sculele automate pentru șantare fină, medaliat cu aur la Tîrgul internațional de la Brno ediția 1972, precum și alte realizări ale industriei elvețiene. În concepția noastră și, nu ne îndoim, a reprezentanților întreprinderilor românești de comerț exterior, acest tîrg va stimula puternic relațiile noastre economice și va constitui un excelent prilej de cunoaștere reciprocă.

Emmanuel FUMEAUX
directorul pavilionului Elveției

«UN BOGAT ȘI UTIL SCHIMB DE EXPERIENȚĂ»

În cadrul celui de-al doilea Tîrg internațional-București, întreprinderile maghiare beneficiază de o suprafață de expunere de 432 mp. Participăm cu nouă firme la această importantă manifestare internațională care este T.I.B. '72 și sînt convinsă că în urma contactelor directe între producători, între reprezentanții vieții economice și comerciale din diferite țări, va rezulta un bogat și util schimb de experiență și, evident, o cifră de tranzacții reciproc avantajoase.

Ilona LENKEI
directorul pavilionului
R.P. Ungare

«O OCAZIE BINEVENITĂ DE DINAMIZARE A LEGĂTURILOR NOASTRE ECONOMICE ȘI COMERCIALE»

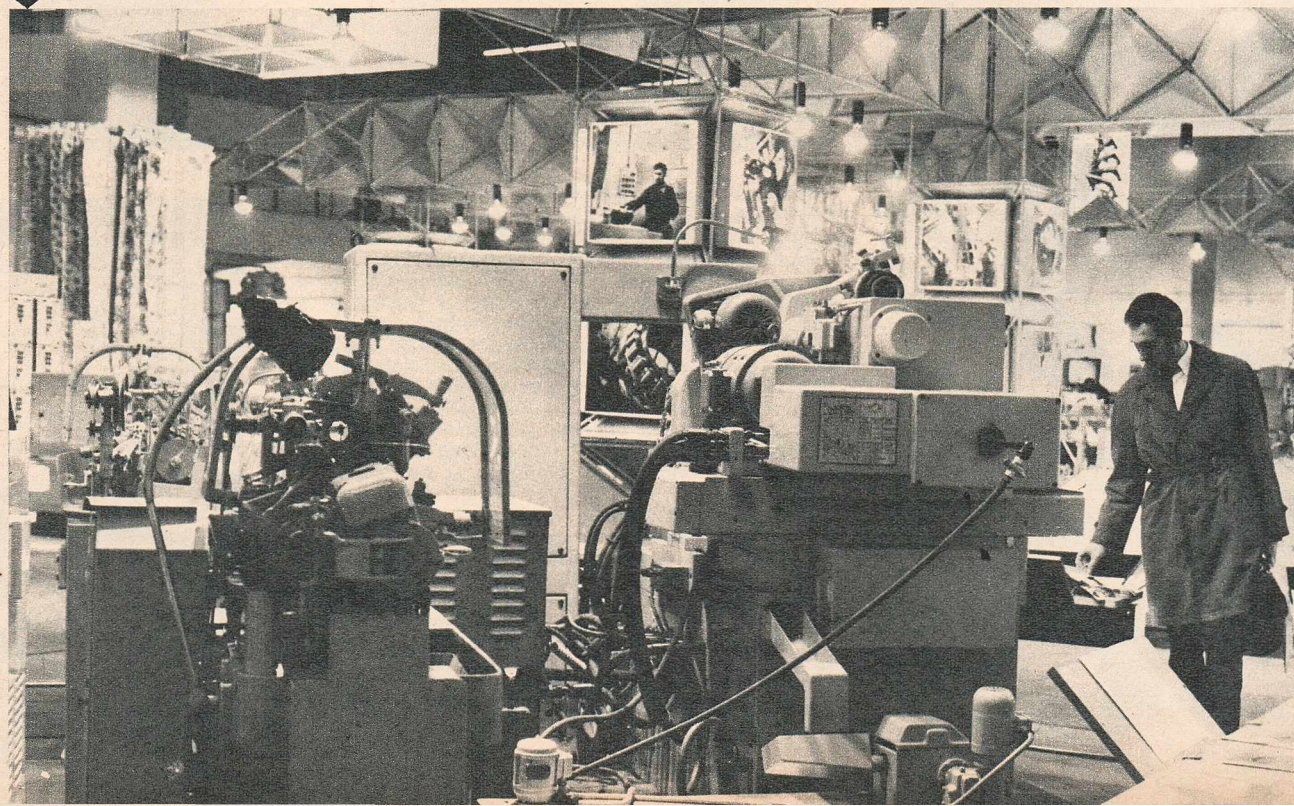
Avînd în vedere că Tîrgul internațional-București este o manifestare de profil, — după cum se știe se adresează în primul rînd întreprinderilor producătoare de mașini și utilaje — Uniunea Sovietică se prezintă la această a doua ediție a T.I.B. cu produse care exprimă nivelul actual al tehnicii și industriei sovietice în acest domeniu.

Dintre exponatele pe care le prezentăm în cadrul acestei aIII de utile confruntări dedicate unei mai bune cunoașteri între popoare cum este Tîrgul internațional de la București, doresc să remarc cîteva care mi se par deosebite. Aș reliefa, în primul rînd, prezența în cadrul pavilionului U.R.S.S. a strungului cu comandă automată 2 D 450, precum și a preseii cu șurub FA 1732, amîndouă medaliat cu aur la Tîrgul internațional de la Leipzig. De asemenea, mașina de presat în consolă universală 6 P 82, agregat de înaltă tehnicitate de natură să trezească interesul specialiștilor români și străini.

Personal, îmi exprim convingerea că prin gama de produse pe care o prezentăm specialiștilor, aflate în standurile pavilionului României, vom realiza o mai profundă cunoaștere reciprocă a realizărilor economice din cele două țări, actuala ediție a tîrgului constituind o ocazie binevenită de dinamizare a legăturilor noastre economice și comerciale.

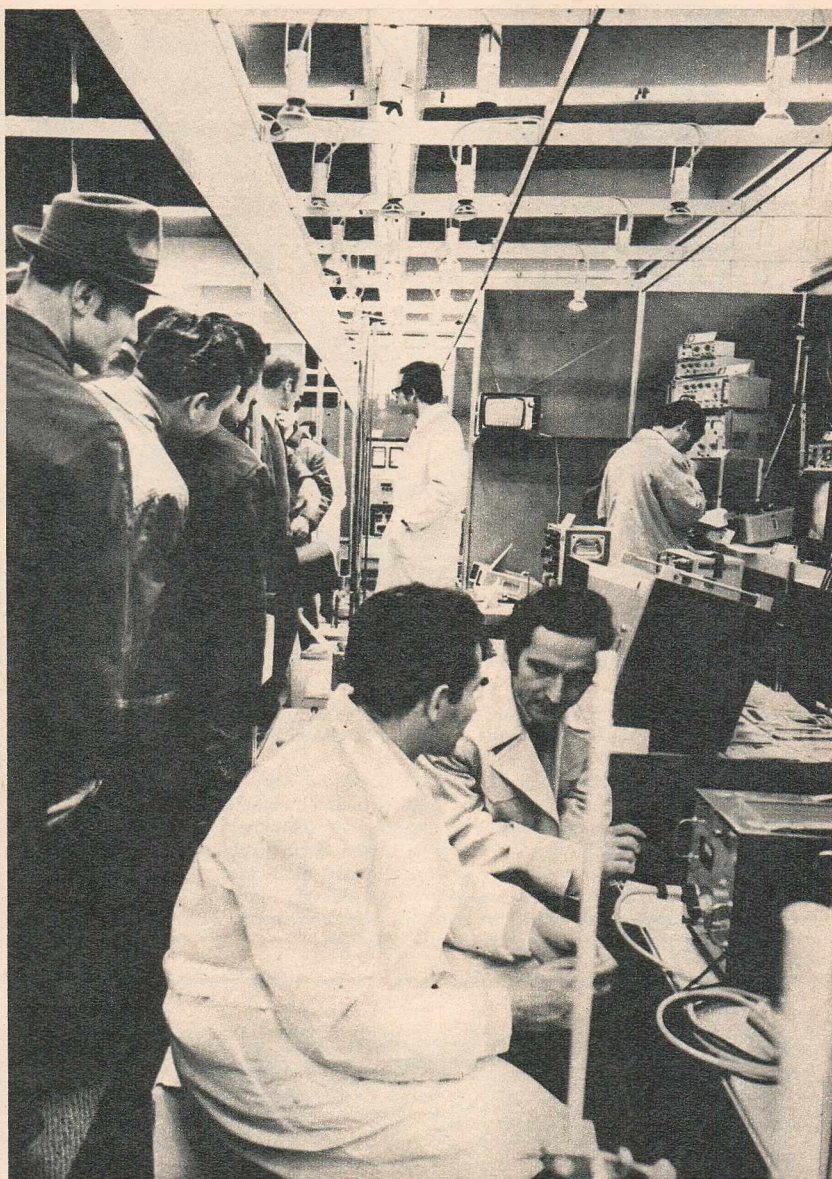
Vladimir LOBZIN
directorul pavilionului U.R.S.S.

Numeroase întreprinderi de prestigiu din Uniunea Sovietică sînt prezente în incinta expoziției cu o gamă largă de produse necesare sectoarelor-cheie ale industriei moderne.

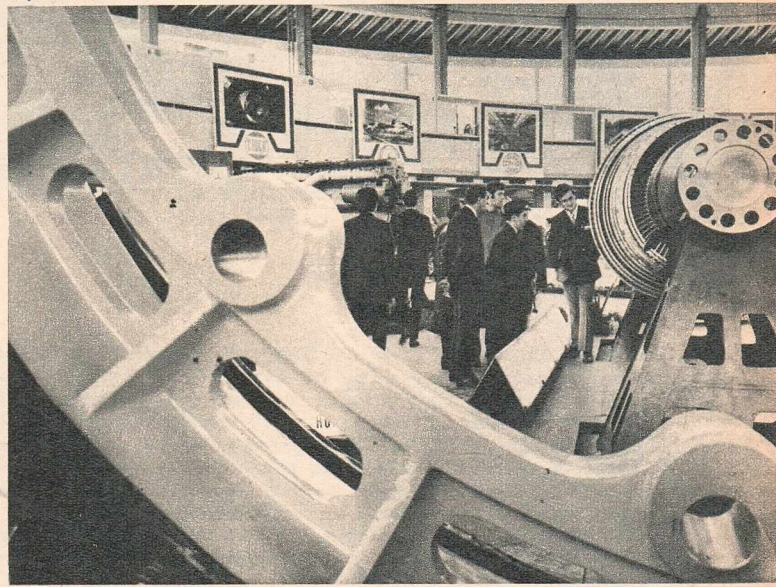
Prezente în aria târgului pe o suprafață de aproape 400 000 mp, uzinele și întreprinderile românești de comerț exterior prezintă peste 1 500 de categorii de exponate, realizări recente sau de tradiție ale industriei naționale.

Popas în pavilionul Republicii Populare Ungare.

Pavilionul Republicii Federale a Germaniei, pe primul loc ca suprafață între participanții străini.

O altă imagine semnificativă a potențialului tehnico-stiințific național.

MESAGERII OBIECTIVELOR ENERGETICE

Scopul urmărit de noi la această importantă confruntare internațională este să demonstrăm deosebită capacitate a industriei noastre de utilaj energetic de a executa în țară și în străinătate obiective de orice putere. Expunem tehnologii moderne de execuție de obiective energetice, pe bază de concepție și execuție proprie. Menționez în mod deosebit instalația de săpare de galerii subterane pentru aducțiuni la centrale hidroelectrice și instalația de execuție a coșurilor de fum prin metoda gilsării. Aceasta din urmă a obținut medalia de aur la Salonul de invenții din Nürnberg (R.F.G.) în anul 1971, și până în prezent a fost brevetată în patru țări. Produsele prezentate, precum și serviciile pe care le oferim, reprezintă noutăți în tehnologiile respective și au fost solicitate de numeroși beneficiari externi, care le apreciază performanțele și înalta tehnicitate de execuție.

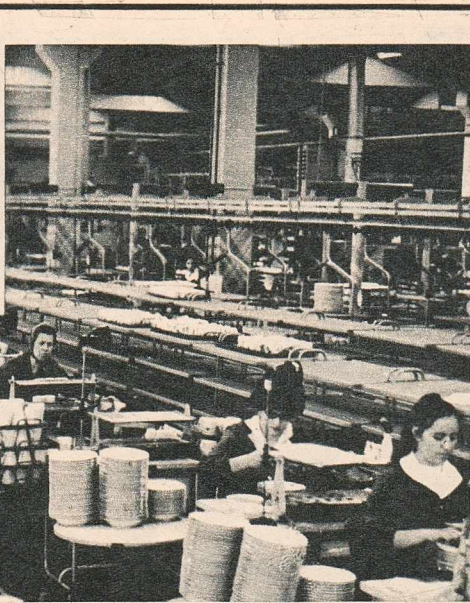
Petru ANTOCI
directorul întreprinderii de comerț exterior «Romenergo»
din cadrul Ministerului Energiei Electrice

LA NIVELUL CELOR MAI ÎNALTE REALIZĂRI PE PLAN MONDIAL

Datorită muncii intense de aliniere la cele mai noi tehnologii, la actuala ediție a T.I.B. ministerul nostru prezintă în premieră numeroase mașini și agregate la nivelul celor mai moderne realizări pe plan mondial. Dau doar câteva exemple: componentele turbinei de 330 MW, rotorul paletat de medie și joasă presiune și rotorul generator, fabricate de Uzina de mașini grele. Ele dovedesc o tehnicitate deosebită, creație a zilelor noastre. În succinta mea enumerare nu pot lipsi mașinile-agregat cu operațiuni complexe, mașinile multiax de înaltă tehnicitate fabricate de F.M.U.A.B., Uzina de autocamioane și «Tractorul». Aș vrea să menționez în mod special mașina de prelucrat prin șevăruire, distinsă chiar anul acesta cu medalia de aur la Bruxelles, creație a Uzinei «Tractorul». Datorită calităților sale este acum solicitată de beneficiari de peste hotare. În electronică, din 500 produse expuse, 250 sînt noi. Amintesc doar calculatorul de proces de producție FC 32 și o serie întreagă de instalații de transmițeri de date, de informatică, elemente de automatizare și de comandă.

Iosif FELEA
consilier la Ministerul Industriei Construcțiilor de Mașini

cîștigători în competiția cu timpul

Colectivul Fabricii de porțelan «Iris» din Cluj — cea mai modernă fabrică de acest gen din Europa — datorită ritmului de muncă atins în ultima vreme va realiza planul anual cu multe zile mai devreme.

Evaluind realizările totale față de sarcinile actualului plan cincinal, fabrica se află cu o lună avans, așa că, practic, se află la sfîrșitul lunii noiembrie. Printre acțiunile finalizate din domeniul autoutilărilor, muncitorii, tehnicienii și inginerii fabricii se mîndresc cu instalația de turnat toarte, care a făcut posibilă creșterea productivității cu peste 25% și reducerea spațiului industrial. Aceste rezultate deosebite au fost obținute datorită bunei organizări a producției, efortului continuu de modernizare a procesului de producție, ridicării măiestriei profesionale cît și pasiunii, entuziasmului și dăruirii acestui harnic colectiv.

an record

Fabrica de confecții «Tîrnava» din Sighișoara a înregistrat în ultimul trimestru cele mai înalte cote de producție din întreaga sa istorie. Pe baza unor valoroase acțiuni inițiate în cadrul întrecerii socialiste închinată zilei de 30 Decembrie, colectivul întreprinderii a reușit să realizeze cu succes sarcinile planului anual, lucrînd acum în contul lunii decembrie. Avansul înregistrat va permite să se realizeze o producție suplimentară de circa 700 000 cămăși bărbătești. De asemenea, prin promovarea unor procedee eficiente de croire, diversificare a producției și valorificare chibzuită a fiecărui centimetru de țesătură, colectivul fabricii a realizat în acest an economii de 350 000 mp țesături. Calculele arată că față de prevederile inițiale ale planului cincinal, avansul înregistrat la producția marfă reprezintă circa 80 milioane lei.

sub semnul continuei autodepășiri

Ce-și doresc cumpărătorii în momentul cînd pășesc într-un magazin de textile? Simplu: țesături și stoffe cît mai variate, de bun-gust, de o calitate superioară și la prețuri accesibile.

Răspunzînd acestor cerințe legitime, secția de finisaj a întreprinderii «Dacia» și-a intensificat eforturile, realizînd lunar o producție de peste 35 000 000 mp de țesături finisate.

Aniversarea unui sfert de secol de republică, sărbătoare cinstită de pe acum în toate întreprinderile țării printr-o puternică mobilizare a tuturor energiilor, a găsit ecoul nimerit și la acest harnic colectiv. Cei de la finisaj și-au propus realizarea pînă la finele anului a circa 16 000 mp de țesături peste plan.

săptămîna în imagini

fără cîrmă, și totuși...

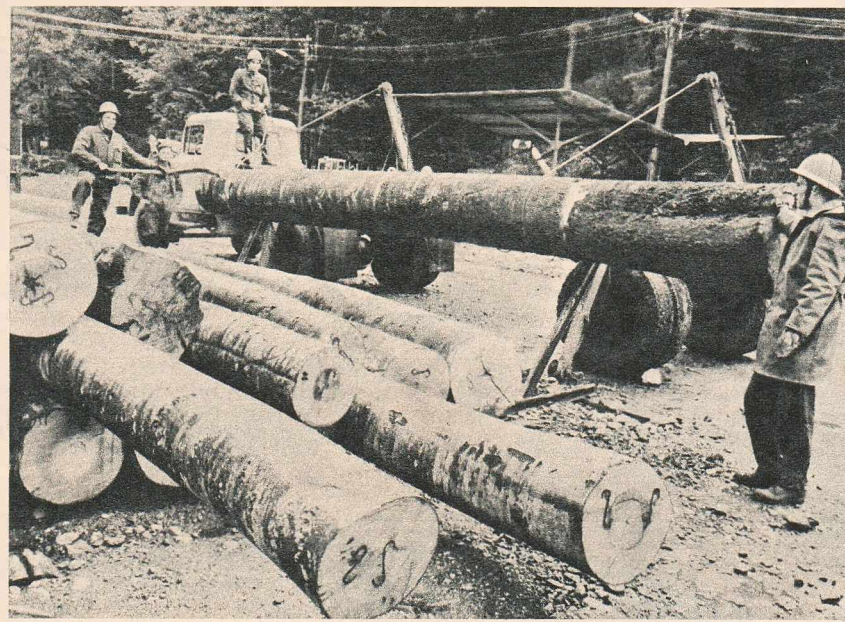
Șantierul naval Galați. Atenție concentrată a colectivului — în aceste zile fierbinți ale întrecerii în cinstea aniversării republicii — în jurul realizării unei premiere cu semnificații importante în lărgirea schimburilor comerciale cu străinătatea ale șantierului gălățean.

Este vorba de comanda unor armatori norvegieni pentru proiectarea unui nou tip de cargou, cu un tonaj de circa 8 250 tdw și care va fi destinat transporturilor de mărfuri generale, putînd fi utilizat — noutate pentru proiectanții și constructorii gălățeni — și ca port-conteiner (236 de containere de circa 40 metri cubi fiecare).

Această destinație a cargoului cît și faptul că el va naviga în mările septentrionale, între ghețuri sparte și în zone de accentuate deviații magnetice, au impus proiectanților și constructorilor soluții adecvate: amenajarea pe fundul magaziiilor a unor sisteme perfecționate de amarare a containerelor; folosirea în zona instrumentelor de navigație în locul oțelului a unui aliaj aluminiu-magneziu în măsură să anuleze efectele deviațiilor magnetice; elicea are pasul reglabil în funcție de încărcătură, viteză etc. În sfîrșit, ultima noutate și, desigur, cea mai spectaculoasă: cargoul nu are cîrmă. Sau nu are o cîrmă în sensul tradițional al cuvîntului. În locul acesteia, constructorii au prevăzut o diuză — în interiorul căreia este montată și elicea — avînd o dublă funcție: și de asigurare a direcției de mers, și de optimizare a randamentului elicei.

mecanizarea în ajutorul muncitorilor forestieri

Pătrunde modernizarea pînă departe, în pădurile seculare de pe Valea Gutîiului. Muncitorii forestieri au spus adio topoarelor, mașini puternice înlocuind înlocuind stovitoarea lor muncă manuală. Încă de pe acum, exploatarea, transportul și pregătirea semiindustrială a masei lemnoase se realizează în condiții complet mecanizate, ceea ce permite o creștere importantă de utilizare a ei (de la 86% la 93%).

COPERTA NOASTRĂ

Aspect de la cea de-a II-a ediție a Tîrgului Internațional-București.

Fotografie de
Traian PROSAN

FLACĂRA. Redacția: București,
Piața Științei 1, Sectorul 1
Căsuța poștală 4112. Of. 33
Telefon 17.60.10—int. 1744
TIPARUL executat la Combi-
natul poligrafic «Casa Științei»

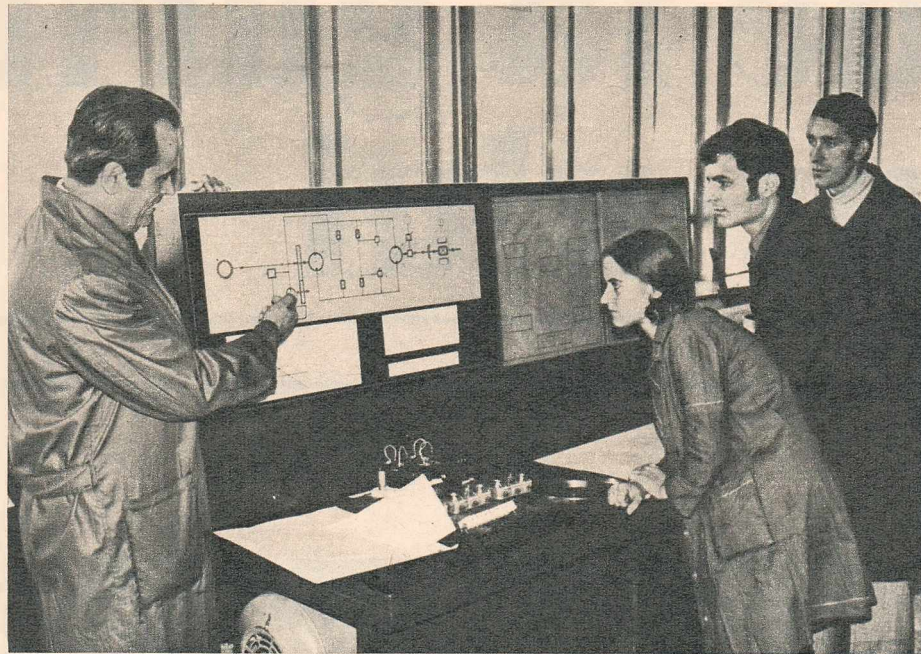
succese ale pedagogiei românești peste hotare

Ca urmare a aprecierii de care se bucură școala românească de pedagogie în străinătate, România a devenit membră a Asociației Internaționale pentru Evaluarea Randamentului Școlar, I. E. A., iar prof. dr. George Văideanu, directorul Institutului de științe pedagogice din București, a fost ales membru al consiliului acestui organism internațional.

Alături de pedagogii celorlalte țări membre, între care Anglia, Japonia, Polonia, Suedia, S. U. A., Ungaria, colegii români de specialitate studiază randamentul învățării la diferite discipline. În actualul an școlar ei testează, de pildă, randamentul învățării citirii în clasele elementare. Rezultatele investigațiilor întreprinse vor fi preluate atât în România cât și la unele centre de calcul din S. U. A. și Suedia.

Toate studiile elaborate de Asociația Internațională pentru Evaluarea Randamentului Școlar, ne-a precizat prof. dr. George Văideanu, au drept scop îmbunătățirea procesului de învățămînt contemporan.

ȘANTIER DE CREAȚIE

universitatea cît mai aproape de producție

Am vizitat de curînd Facultatea de tehnologie a construcțiilor de mașini din cadrul Institutului politehnic. Consemnăm în rândurile care urmează conversația pe care am avut-o cu decanul facultății, prof. ing. Aurel Oprean. Dînsul ne-a vorbit cu pasiune de acel miez atît de valoros al înnoirilor: împletirea strînsă dintre învățămînt și producție. Această valoroasă și eficientă acțiune, inițiată în urma recomandărilor conducerii superioare de partid, a tovarășului Nicolae Ceaușescu personal, se amplifică anul acesta prin noi forme, care cuprind în mod diferențiat toți anii de studii. Astfel, noua hală industrială a facultății va fi folosită în patru schimburi în cadrul programului de ore de atelier și laborator. Cei mai tineri vor executa aci, sub îndrumarea cadrelor didactice, o microproducție contractată cu diverse întreprinderi. Studenții din ultimii ani de studiu vor realiza, pe de o parte, instalații necesare procesului de învățămînt, pe de altă parte, vor face muncă de cercetare și de proiectare pe bază de contracte cu întreprinderile și institutele de cercetare și proiectare de profil.

Tot în vederea legării mai strîns a procesului de învățămînt cu cerințele producției, lucrările de diplomă și unele proiecte de an vor fi axate pe obiective concrete ale industriei. De exemplu, una din temele de proiect de diplomă este organizarea tehnologiei de fabricație pe familii de piese (tehnologie de cod), un procedeu modern, elaborat de colectivul de cadre didactice al facultății.

În cadrul acestei teme — contractată cu Centrala industrială a industriei ușoare — se vor elabora circa 20 de tehnologii și peste 50 de scule, dispozitive și verificatoare necesare în acest scop.

Anul acesta s-a întocmit de asemenea un plan

unic de cercetare, proiectare și elaborare de prototipuri în cadrul unei microproducții. Acest plan este coordonat cu Centrala industrială de mașini unelte și cuprinde teme din planul de stat și din proiecte prioritare. Eficiența economică a planului unic se cifrează la peste 2 milioane lei în acest an școlar și în următorul an se va ridica la 3 milioane.

Dar, a ținut să precizeze tovarășul decan, dincolo de eficiența economică există și o eficiență calitativă. Strînsa împletire între învățămînt și producție s-a dovedit foarte eficace în formarea și stimularea studenților, în familiarizarea lor cu problemele cele mai moderne ale producției. Se observă o creștere a simțului lor de răspundere, o preocupare mai adîncită pentru învățămînt, pentru studierea unor aspecte chiar și în afara cursurilor, printr-o documentare amplă.

Integrîndu-i pe studenți în aceste probleme, ei vor trece în mod firesc pe viitorul lor loc de muncă și se vor acomoda automat în viața de producție, fără a mai fi nevoie de acea perioadă neproductivă de luare de contact.

L-am rugat pe tovarășul decan să-mi împărtășească dorința sa cea mai fierbinte, în afara multelor sarcini pe care le are pentru perfecționarea continuă a învățămîntului.

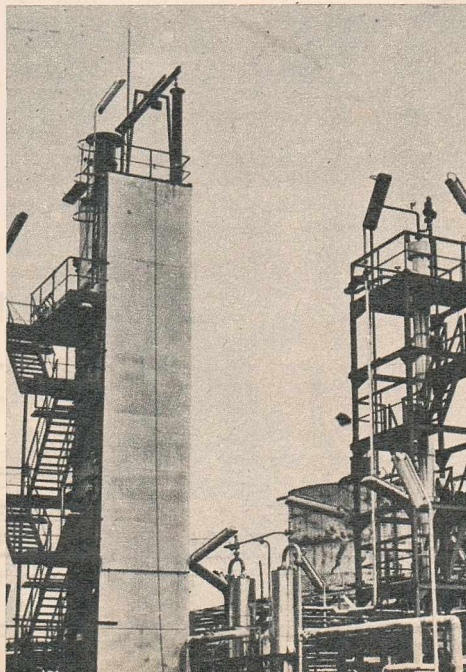
Aș dori, ne-a spus, să reușesc împreună cu cadrele didactice și studenții să transformăm această facultate într-un focar de știință, de concepție, de elaborare a celor mai moderne mașini-unelte, tehnologii și instalații, care să fie puse în slujba progresului industriei noastre socialiste. În felul acesta am îndeplini sarcina trasată direct de tovarășul Nicolae Ceaușescu cu ocazia deschiderii trecutului an universitar, cînd a vizitat institutul nostru.

Eugen IAROVICI

la tg. mureș se fabrică argon

În cadrul amplelor lucrări de extindere a Combinatului de îngrășăminte azotoase «Azomureș» din Tg. Mureș și în cinstea apropiei sărbătoriri a republicii, începutul lunii octombrie a fost marcat de punerea în funcțiune a instalației de argon.

Dotată în mare parte cu utilaje construite în țară, instalația valorifică gazele de expansiune provenite din procesele tehnologice ale fabricii «Amoniac II», care pînă de curînd erau evacuate în atmosferă. Instalația va produce o cantitate însemnată de argon, gaz incolor, fără miros, fără gust, obținut prin distilarea fracționată a aerului lichid. Această cantitate va asigura în întregime necesarul economiei naționale, utilizîndu-se la umplerea becurilor electrice, în sudura oțelurilor de aliaj etc. Eficiența economică a instalației de argon este deosebit de ridicată, întrucît materia primă e aproape gratuită. În această ordine de idei mai notăm faptul că argonul îmbuteliat valorează de 30 de ori mai mult decît oxigenul. Avînd o puritate de 99,99 la sută, argonul produs la «Azomureș» se recomandă ca un produs competitiv și pe piața mondială.

teze și paranteze

de Aurel BARANGA

molière

Anul viitor întreaga umanitate va celebra împlinirea a trei veacuri de la trecerea în nemurire a celuiia pe care memoria lumii l-a reținut sub numele de Molière. Va fi, fără îndoială, prilejul fericit pentru organizarea unor spectacole, inedite și pline de fantezie creatoare, inspirate de textele ilustrului comediograf, a cărui tinerețe și actualitate nu încetează să ne uimească.

Repertoriul moral pus în discuție de genialul om de teatru are o vastă deschidere spre oameni și viață, existență mistuită de pasiuni și înțeleasă de artist în nuanțele ei infinitezimale. Disecate savant și puse la lupa lucidității devastatoare, toate păcatele omenești au fost divulgate de celebrul actor și poet cu o necruțare feroce. Viclenia, fățărnicia, felonia, arivismul, parvenitismul, impostura, avariția, luxura, pofta, cupiditatea, egoismul și egolatria sînt doar cîteva titluri din panoramicul de vicii stigmatizate de Molière. Dramaturgul a avut geniul unic și nepereche să înfațîșeze omenirii cazuri depravate, zugrăvite însă cu un penel muat nu în mocirlă, ci în azurul poeziei inefabile. O poezie care n-a denaturat prin înobilări baroce ceea ce se cerea denunțat cu mînie, cu ferocitate, ci a asigurat operei sale un carat de elevație spirituală, decurgînd dintr-un principiu estetic paradoxal, dar fără moarte: în artă și uritul trebuie să fie frumos.

Dar fie și așa, recunoscîndu-i aceste merite exemplare și încă acest caz tulburător, Molière continuă să ne stupefice prin prospețimea comediilor sale, peste care cele trei secole scurse n-au înscris nici un rid. Și atunci care e misterul acestei longevități inalterabile? De unde începe izvorul de apă vie al unei opere ce pare decisă să înfrunte veșnicia?

Încep să mă tem.

Încep să mă întreb dacă ineputabila modernitate a strălucitului măscărici nu își are explicația într-un adevăr negativ, de cutremurătoare consecințe: căderile de conștiință și josniciile de suflet condamnate de el cu atîta putere sînt încă prezente în lume, nevindecate și nestîrpite.

Și atunci, iată că se impune spiritului nostru, cu un urgent caracter de somnambul, o altă întrebare: a fost Molière atît de mare sau cele trei veacuri care i-au urmat atît de mici?

S-ar putea ca răspunsul, riguros dialectic, să fie: și una, și alta. Există scriitori ce anunță istoria și artiști pe care istoria îi confirmă. Molière aparține acestei categorii triste.

E soarta eternă a comediografilor?

N-ar fi exclus. Adevărurile implacabile sînt încărcate cu melancolie.

Țara de la gurile Escaut-ului

de Ioan GRIGORESCU

Anvers este navigatorul, Gand — cavalerul medieval în armură granitică, Bruges — un Mecena generos și totodată avar cu strînsura lui de opere de artă, Liège — scotocitorul adîncurilor, Bruxelles — pieptul cu două inimi ale aceluiași suflet contopit dintr-o pereche de graiuri. Belgia toată este opera unui fluviu cu două nume, dar cu o singură identitate: Schelde sau Escaut, vad al tuturor întîlnirilor de pe acest colț de pămînt, lichidă trăsură de unire între două maluri legate prin patetica îmbrățișare a podurilor de piatră. Dar pe măsură ce se apropie de mare, fluviul cîștigă tot mai mult în lățime și podurile nu își mai pot împreuna brațele deasupra lui și țara rămîne în stînga lui, lăsîndu-le olandezilor, mari meșteri în lupta cu apele, capricioasa și lăbărțata lui deltă.

...Stăteam într-o seară de vară pe pervazul ferestrei unei case medievale din Grand Place, inima Bruxelles-ului, și priveam desfășurarea unei sărbători fără seamăn: «Omegamul» sau învierea trecutului, imensă paradă de costume și dansuri străvechi, cînd întreaga Belgie își dezvăluie sufletul de virtuți strămoșești în decorul feeric al celei mai frumoase piețe europene. Imaginați-vă un dreptunghi de două pogoane, pavat cu granit, străjuit pe toate cele patru laturi de palatele fostelor bresle și corporații meșteșugărești, adevărată orgie a barocului tîrziu, dominat de podoaba irepetabilă a dantelăriei în piatră care acoperă fațada vechii primării. Decor de basm, aproape ireal prin fast și proporții, imensă scenă pentru sacerdotala defilare a cavalerilor de Brabant, pentru pompozele dansuri flamande, pentru sprintenele jocuri ale țărănilor valoni, pentru turnirele călăreților din Charleroi. Arareori mi-a mai fost dat să văd cuprins într-un singur loc și într-un răstimp de numai cîteva ceasuri, chipul și sufletul unui întreg popor așa cum se dorește el a se arăta lui însuși și lumii. Decupat din noapte de încrucișarea reflectoarelor, acest decor de lume trecută, pus să înfrumusețeze omagiul adus de prezent unor tradiții care au avut tăria de a rezista într-o epocă a supermodernismului, oferea privitorului o frapantă descoperire: oricît de năvalnic ar fi ritmul vieții contemporane, oricît de bulversator ar fi cadrul în care oamenii sînt puși să trăiască, sufletul omenesc are nevoie de frumos dintr-o necesitate vitală pentru el de a-și reîntrupa virtuțile care i-au dat o identitate și un loc anume pe pămînt. Străzile din jurul pieței erau sufocate de mașini, circulația devenise larvară, un furnicar metallic neostoit încerca zadarnic să-și manifeste frenezia, claxoanele sunau strident, agenții de circulație asudau dirijînd neputincioși o imposibilă mișcare, dar orice efort era zadarnic, căci în jurul inimii capitalei belgiene căzuseră barierele frumosului și ale respectului față de trecut, iar lumea contemporană cu însemnele ei atît de brutale era ținută la respect. Treceau cavalerii Picardiei, viticultorii Artoisului, pădurarii din Ardeni, fetele Brabantului și brodezele din Bruges, pline de horbote ca niște crizanteme albe. Trecea patetic istoria unei țări, fantomă reîntrupată din ființa celor ce n-au uitat-o, și aripa în culori stinse a trecutului filfia nevăzută deasupra unei lumi cuprinse de un ceas deopotrivă al veseliei și al reculegerii. S-au scos de prin lavițe costume străvechi,

◀ Cînd se lasă seara, Grande Place din Bruxelles capătă un aspect feeric.

garderoba operei și a marilor teatre bruxel-
leze a fost scoasă pe nesfârșită scenă a străzii,
armurierii își etalau colecțiile, steagurile
de luptă ale unor uitate campanii militare
flăcău obosite șoptind cu faldurile lor grele
povești despre vitejii îngălbenite în paginile
cronicilor. Și parcă auzeam apelurile lui
Clovis, bucuria lui Filip cel Bun, ducele de
Burgognia, atunci când și-a văzut țara unită,
fie și pentru o perioadă trecătoare. În piața
aceasta a fost executat Egmont, tristul
cavaler al unei neîmpăcate lupte pentru
independentă, pietrele ei de granit au închis
pentru vecie în mușenia lor ecurile veacu-
lui al optsprezecelea, cel mai frământat
secol din istoria Belgiei, aici a fost proclamată
în 1830 independența țării.

Pământ al unor neîntrețuți meșteri zidari,
una din primele vetre ale mineritului carbo-
nifer din Europa, Belgia a dat unii dintre
cei mai vestiți artiști în modelarea lemnului
și a fierului forjat. Artele plastice europene
n-ar fi fost complete dacă le-ar fi lipsit ilustra-
pleiadă de pictori, sculptori, tapițeri și
arhitecți flamanzi. În științe, veacul al XVI-
lea a purtat aici numele cosmografilor Gem-
na Frisius, Mercator și Ortelius, al botanis-
tului Dodoens, al matematicianului Simon
Stevin și al anatomistului André Vesale.
De aici a plecat în secolul trecut către Antarc-
tica nava polară «Belgica», la bordul căreia
se afla și tânărul savant român Emil Racoviță,
fondatorul de mai târziu al biospeologiei.

Rătăcesc îndelung prin muzeul naval din
Anvers căutând printre machetele unor nave,
celebre cîndva, silueta «Belgicai». Dar nu
o descopăr decât la Bruxelles, în Muzeul de
istorie naturală, deținătorul uneia dintre
cele mai complete colecții de viață conser-
vată cărată aici, în bună parte prin grija
lui Racoviță, tocmai de la Polul sudic al
globului. Într-una din danele portului Anvers
am descoperit însă pavilionul românesc, flu-
turînd pe marele catarg al cargoului Galați,
care acostase aici cu calele încărcate de pro-
duse ale marelui combinat siderurgic din
metropola de pe Dunăre. Numărul vaselor
sub pavilion românesc care acostază în
acest mare port al lumii este atât de impor-
tant, încît cheiul la care trag a fost botezat
de docheri cu numele țării noastre. Este și
aceasta încă o confirmare a relațiilor în
continuă dezvoltare dintre țara de la gurile
Dunării și țara de la gurile Escaut-ului.

De trei ori gătit, ucis, orașul Bruges a
reînviat cîștigîndu-și dreptul la nemurire.
În apogeul său, pe la 1450, acest oraș de pe
estuarul Zwinului își putea măsura puterea
cu Londra, depășind însă prin frumusețe
tot ceea ce aveau la acea epocă mai mîndru
orașele Europei. Mărturisesc că, venind
aici, de fiecare dată am fost irezistibil atras
de străzile lui, că i-am bătut pe la porți, că
i-am cutreierat canalele pe sub bolțile
joase ale podurilor de piatră, că întotdeauna
m-am întrebat cum de s-a putut păstra
intact un astfel de oraș căruia în răstimpul
ultimelor secole de trei ori i s-a gătit
respirația? A apărut acum o mie de ani și
timp de două secole (XIII-XIV) și-a trăit
orgoliul de a fi punctul de joncțiune al
celui mai mare trafic maritim între Baltica
și Mediterana. Astăzi nu mai are nimic din
ceea ce formează fizionomia unui mare port.
Cîndva aici se transbordau lina Angliei,
blănușile Rusiei, metalele Suediei și ale
Poloniei, mirodeniile și mătasurile Orientu-
lui, vinurile Rinului. A curs atîta bogăție
încît curțile puternicului burg puteau riva-
liza în strălucire cu cele mai aristocratice
palate europene. Se spune că, în 1301,
Jeanna de Navarra, soția lui Filip cel Frumos,
nu s-a putut reține să nu exclame văzînd
splendoarea femeilor din Bruges care o
înconjurau: «Credeam că sînt singura regină,
dar văd în apropierea mea cîteva sute!»

«Reginele» s-au dus de mult în neființă,
dar orașul cu respirația de trei ori gătită
le-a supraviețuit. Generații întregi de artiști
l-au reînviat cu suflul nemuritor al artei
lor. Vestiți meșteri clăditorii de palate și
catedrale și-au lăsat numele în piatră, pictori
și sculptori de inegalabil talent i-au dat
culoare și l-au împodobit cu statui, neîntre-
cuți făuritori de vitralii și meșteri în orfevre-
rie l-au decorat plămădindu-i o mai mare
frumusețe decât aceea pe care i-o putea da
avuția: este ceea ce le-a rămas belgienilor
astăzi — un oraș-muzeu. L-au cîntat Dante
și Chaucer, Wordsworth și Southey, Victor
Hugo și Verlaine. Dar moartea îi venea de
acolo de unde îi venise opulența. Zwinul,
estuarul care îl lega de Marea Nordului,
dîndu-i vocația de oraș maritim, s-a înnisipat,
și Bruges s-a trezit izolat de marile căi de
ape ale lumii. A fost prima lui condamnare

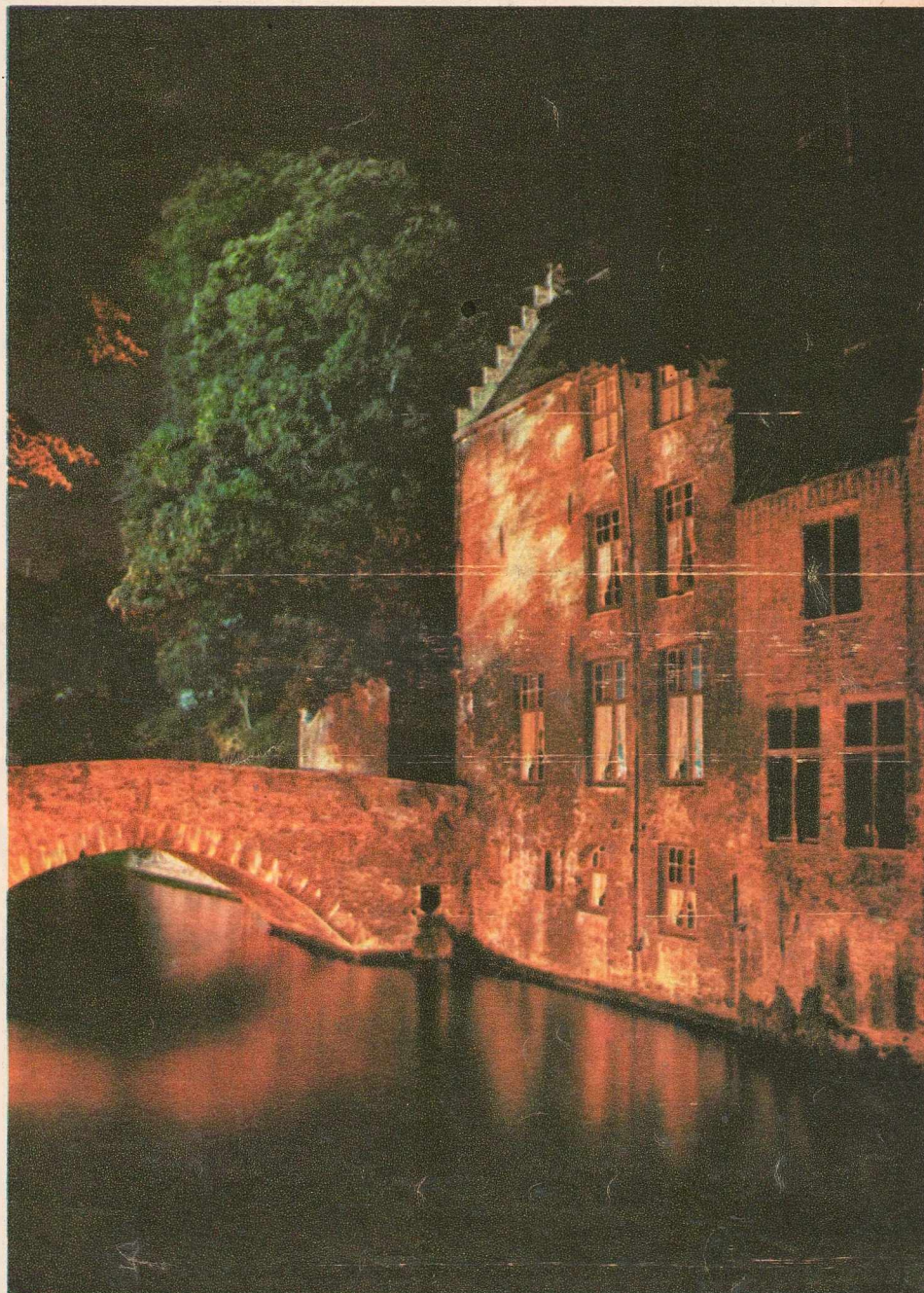
la moarte. Gura prin care respira i-a fost
astupată. Dacă n-ar fi înflorit atîta artă în el,
orașul nu ne-ar mai fi ajuns astăzi decât ca
o jalnică ruină. Arta l-a salvat. Dealtfel,
renașterea lui ulterioară se datorează reali-
zării proiectului unui pictor flamand, Lance-
lot Blondel, care, în 1546, a propus abandona-
rea eforturilor inutile de dragare a Zwinului,
trasînd planurile unui canal tăiat de mina
omului pînă la mare. Dar proiectul lui a fost
considerat la acea vreme utopic. Trei sute
cincizeci de ani au trebuit să treacă pînă
cînd viața să-i dea dreptate pictorului bruez.
Canalul proiectat de el a fost săpat din 1895
pînă în 1907 și străvechiul oraș și-a căpătat
un nou port numit Zeebrugge. De aici
trebuia însă să-i vină de încă două ori sufo-
carea. În timpul primului război mondial,
germanii și-au construit în el o importantă
bază navală pe care, nevoiți să se retragă
învinși, au aruncat-o în aer cu port cu tot.
Brugesul s-a trezit din nou blocat, izolat de
marea care îi dăduse viață. Reconstruct, canalul
prin care respira a mai fost o dată
distruș, de astă dată în timpul operațiilor
militare de la sfîrșitul celui de-al doilea
război mondial... Și iarăși orașul Bruges a
renăscut. Între timp însă, s-au dezvoltat
alte mari porturi «rivale», Anversul și
Rotterdamul, iar Brugesul a fost nevoit să
rămînă cu unica și durabila sa vocație de
oraș al artelor... Și rătăcești prin frumusețea
lui — accesibilă oricui vine aici — ștergîn-
du-ți picioarele ca într-o preasfîntă catedrală.

Pașii îmi răsună pe dalele lustruite ale
sălii armelor purtate de cavalerii Lîinii de
Aur, străluciiți oșteni ai ordinului fondat
aici, la 10 ianuarie 1430, de către Filip cel
Bun; la Notre-Dame-de-Bruges pătrund în
tăcere prin portalul Paradisului pentru a da
ocul sarcofagului de aramă aurită al lui Carol
Temerarul, cea neasemuită lucrare a mește-
rilor arămari și aurari belgieni care a stîrnit
strigătul de admirație al lui Napoleon; tot
aici îmi spăl ochii cu pulberea de marmură
ieșită de sub dalta lui Michelangelo, sculptor
de a cărui operă bruezii nu s-ar fi putut
lipsi fără a pierde o anume prioritate în fața
vechilor orașe italiene. Nu mai adaug decât
patru nume de artiști între sutele de pictori
care au lucrat pentru acest oraș umplîndu-i
muzeele: Hans Memling, Jan Van Eyck,
Hieronymus Bosch și Breughel tînărul.

S-ar putea crede că cei 120 000 locuitori
ai orașului nu trăiesc astăzi decât din turism.
Nimic mai fals. Turismul aduce untul pe
piinea bruezilor, dar nu departe de oraș
se află una dintre cele mai mari siderurgii
din vestul Europei, o reputată fabrică de
vagoane și troiebuze, cîteva uzine, un
combinat chimic, o fabrică de coloranți, un
port maritim, o trepidantă viață comercială.

Dintre cei aproape zece milioane de
belgieni, 32 la sută sînt valoni de limbă
franceză iar 56 la sută flamanzi care vorbesc
un dialect olandez. Aproape o jumătate de
milion de imigranți cîștigă aici ceva mai
bine decât în alte țări importatoare de
brațe de muncă, dar lor le este rezervată
cea mai neagră trudă: terasarea șoselelor,
ecarisajul orașelor, hamalării din porturi.

Anversul «înghite» aproape o jumătate
din această muncă pe care belgienii sînt tot
mai puțin dispuși s-o facă. Revăzută de
două ori într-un răstimp de zece ani, acest
al doilea mare port al Europei și unul dintre
cele mai mari din lume, nu mai are nimic
din ceea ce forma cîndva «pitorescul» vieții
portuare. Au dispărut speluncile care îi
dădeau cîndva o tristă faimă, intrarea și
ieșirea vaselor în radele lui se face prin
telecomandă, încărcarea și descărcarea mă-
rfurilor a fost complet mecanizată. Zeci și
zeci de noi uzine și rafinării au apărut în
ultimii ani în apropierea portului, prelucrînd
pe loc materia primă transportată de vapoare,
în industrializarea țării lor, belgienii au
optat pentru cîteva mari combinate de
prelucrare a principalelor resurse energetice
și pentru sute de fabrici și uzine de mici
dimensiuni care au îndepărtat spectrul clasi-
cului «molo» industrial dezolant prin abru-
tizare și poluare. Cu disprezece ani în
urmă, țara era încă traumatizată de pierde-
rea coloniilor, îndeosebi a Congoului —
inepuizabilă sursă de materii prime, acaparată
încă de pe vremea «expedițiilor» lui Stanley
— dar șocul a trecut relativ repede și inge-
niozitatea economiștilor a făcut ca, într-un
singur deceniu, țara să-și reechilibreze eco-
nomia. În balanța profiturilor, Anversul
contribuie cu «partea leului». Așa cum în
vechime traficul portuar dădea strălucire
orașului Bruges, astăzi marele port de pe
Escaut pune pe masa bunăstării belgieni-
lor bucata cea mai grasă. Decăderea indus-

▲ Vechile locuințe din Bruges se oglindesc în apele canalelor ce străbat orașul.

triei carbonifere, pe care s-a bazat expansi-
unea economică a Belgiei timp de o sută de
ani, a constituit un alt șoc teribil, dînd loc
cu cîteva ani în urmă unor grave tulburări
sociale. Înaintea războiului, Belgia dădea
de lucru în bazinele sale carbonifere la
170 000 de mineri. În 1958 numărul acestora
a trebuit să scadă la 138 000, iar zece ani
mai târziu, a ajuns la numai 52 000 de lucră-
tori. Ce s-a întimplat cu cei 120 000 de
mineri rămași fără lucru? Mulți s-au recalifi-
cat, trecînd să lucreze la suprafață, departe
de locurile lor de baștină, ori au saturat
cu mină de lucru sectorul terțiar în plină
expansiune. Dar la Borinage și la Charleroi
ploile n-au apucat încă să spele praful de
cărbune de pe ziduri. E un spectacol dezo-
lant, ca în schelele petroliere abandonate
sau epuizate, viața încearcă să se «reașeze»
pe alte temelii, însă amprenta trecutului e
mult prea vizibilă încă, cu stigmatul ei de
tristețe și inutilitate. În nici un loc de pe
pământ nu curge numai lapte și miere,
și pentru mulți belgieni venitul mediu
anual de 1 680 dolari nu rămîne decât o
noțiune de statistică matematică. Reconver-
siunea economică a reușit, dar inegalitățile
sociale și lupta muncitorimii pentru o viață
mai bună continuă.

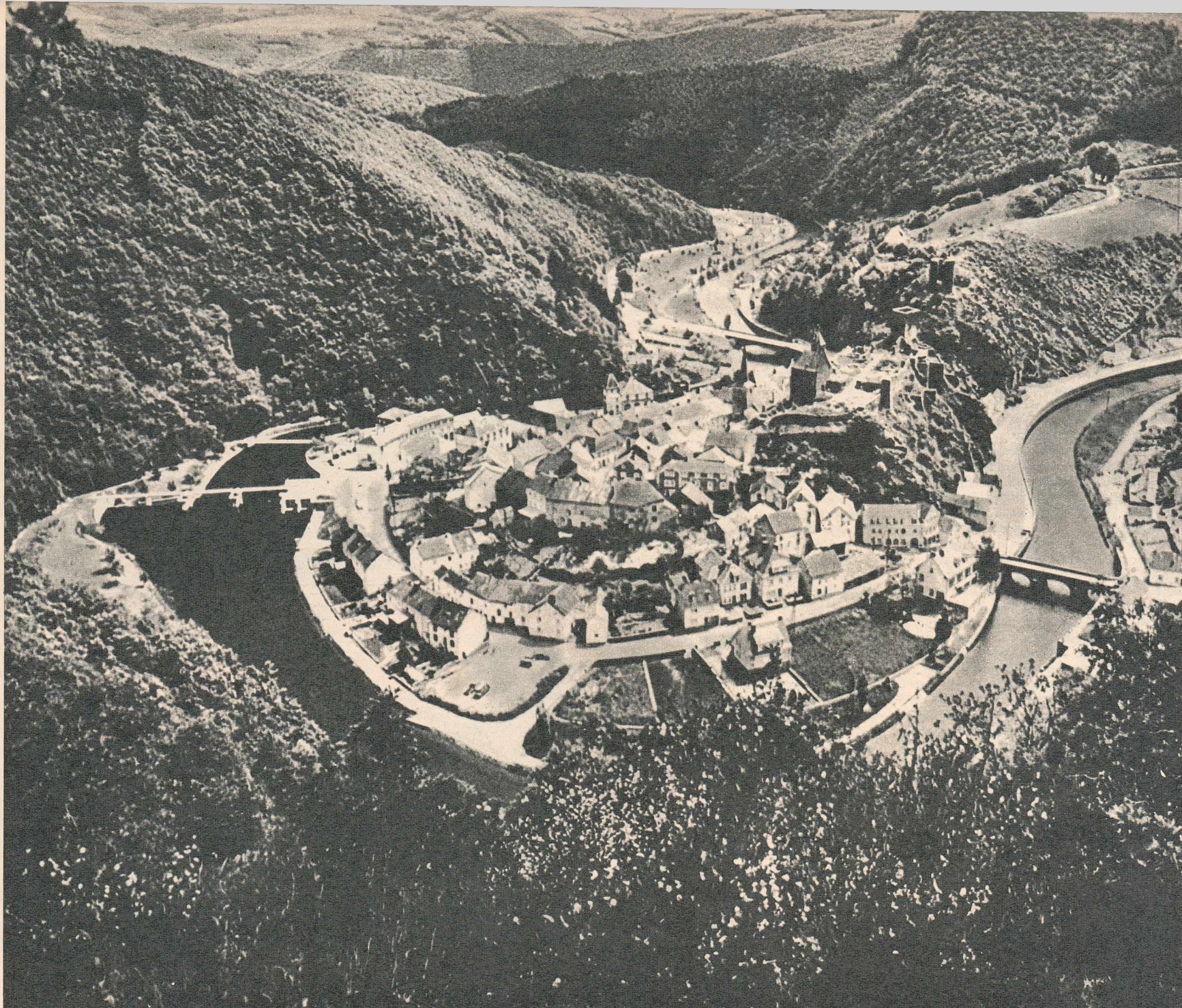
Aici, la Anvers, se face transbordarea unui
gigantic corn al abundenței. Șase sute de
nave pot intra și ieși într-o singură zi din
radele portului. La sfîrșitul deceniului trecut,
la Anvers, pe o suprafață de aproape 500 de
hectare, se întindeau noile rafinării ale unei
țări care nu scoate din subsolurile ei nici o
picătură de țiței. Petrochimia se afla într-o
expansiune și mai frenetică. Combinatele
întinse pe o suprafață de 200 de hectare își
extindeau ariile pe alte 385 de hectare.
Chimia de bază acoperea cu instalațiile ei,
în 1968, peste 700 de hectare, căutînd terenuri
de extindere pe alte 200 de hectare. Redau
așeste cifre pentru a vă putea imagina mai

ușor proporțiile mării metropole portuar-
industriale. 673 000 de locuitori, dintre
care mai mult de un sfert de milion ocupați
direct în producție.

Iată de ce reporterul nu a mai zăbovit
decît în treacăt printre ultimele rămășițe ale
vieții marinărești de altădată din jurul
marelui port. Moravurile, dacă nu s-au
schimbat prea mult, au fost învăluite într-un
aer de cuviincioasă cumsecădenie. O viață
«așezată», sub legile societății de consum,
fără zvicniri de suprafață, poate mai puțin
pitorească dar nu mai puțin capabilă de a
acumula forță de detonare. Anversul este un
colos obligat să funcționeze ca o perfectă
mașină cibernetică. Un mic scurtcircuit
poate paraliza întreaga complexitate a aparatu-
lui. Deocamdată ea funcționează după un
program bine pus la punct. Anversul și-a
calculat expansiunea pe orizontală și pe
verticală, portul își adîncește canalele navi-
gabile pentru a le face capabile să primească
vase cu un tonaj de aproape o sută de mii
de tone, se drenează malul sting al fluviului
pentru a recupera și a încredința noilor
industrii terenurile cîndva inundabile, orașul
își socotește creșterea în mii de hectare,
în milioane de tone, în miliarde de franci.
Dar omul nu are decât două brațe și se
pare că nu îi sînt de ajuns, deoarece această
dezvoltare galopantă conținează ca pe un
factor decisiv pe aportul mîinii de lucru
furnizate de imigranți.

...Am avut și noi pe aici un «imigrant»
cu suflet nobil, dar care, după ce și-a lăsat
numele înscris la loc de cîinstă în lista marilor
oameni de știință ai continentului nostru,
s-a întors acasă să dea strălucire gîndirii
românești: Emil Racoviță. Li iau în gînd
macheta vasului cu care a cutreierat Polul
Sud al pămîntului și pornind de aici, de
unde a plecat și el cîndva, revin printre
ai mei.

Satele ca și orașele luxemburgheze sînt situate — mai toate — într-un încintător peisaj natural.

ÎN MARELE DUCAT DE LUXEMBURG

de Nicolae MINEI

Cu o suprafață de 2 586 kmp (ceva mai puțin de jumătate din județul Brașov), Marele Ducat de Luxemburg ocupă un colțisor în aparență mărunț pe harta Europei, din a cărei întindere reprezintă abia 0,20 la sută. Totuși, hărnicia, dirzenia și ingeniozitatea unei populații de o remarcabilă densitate (peste 140 locuitori pe kmp) conferă micului stat o pondere superioară celei pe care o indică expresia cifrică a dimensiunilor sale.

Trăsăturile caracteristice ale luxemburghezilor s-au făurit de-a lungul unei framîntate istorii, pe care ei o evocă adesea în discuțiile purtate cu vizitatorul străin. Cronică începe la sfîrșitul primului mileniu al erei noastre, cînd un conte de Ardenne și-a construit un castel fortificat (Lûtselburg) la punctul de întîlnire a rîurilor Alzette și Pétrusse. Extinzîndu-și treptat teritoriul, feuda și-a luat numele actual în secolul al XI-lea, devenind ducat în secolul al XIV-lea. În același veac și în cel următor, trei dintre conducătorii săi au fost aleși împărați ai Germaniei. Din secolul al XV-lea însă, istoria Luxemburgului a început să fie o parte din istoria altor țări, pe teritoriul său perindîndu-se invadatori de cele mai diverse naționalități: francezii Filip cel Bun, Carol Temerarul, Francisc I, Ludovic al XIV-lea și Napoleon I, austriecii Maximilian, Carol Quintul, Albert, Maria Tercza, Iosif al II-lea, spaniolul Filip al II-lea ș.a. Pentru cei mai mulți dintre ei, ducatul prezenta o importanță strategică de prim ordin, capitala sa fiind considerată, după expresia lui Carnot, «un Gibraltar al Nordului». În 1867, Tratatul de la Londra i-a redat independența, materializată, în 1890, prin desfacerea «uniunii personale» cu Olanda și proclamarea propriului suveran, Adolf de Nassau.

În ciuda «veșniciei neutralității», declarate odată cu constituirea sa, Luxemburgul a fost cotropit de trupele germane în ambele războaie mondiale. În 1942, Hitler l-a anexat pur și simplu. Dar o puternică mișcare de rezistență, cu numeroși eroi și martiri, a purtat facla independenței

și în întunecații ani ai ocupației naziste: trecînd, de pildă, pe oricare dintre cele cinci viaducte monumentale ale capitalei, îți se arată punctele pe care patrioții le-au aruncat în aer pentru a sabota transporturile Wehrmachtului.

Astăzi se mai văd doar puține urme ale

distrugerilor, păstrate și ele mai ales ca un memento al tragicei perioade. În sud-vestul industrial fabricile și uzinele lucrează din plin, tranșeele și craterele de bombe nu mai schilodesc ogoarele mănoase ale sudului, iar de pe chipul delicat al fațadelor clădite în stilul Renașterii spaniole, ca și de pe trupurile masive ale fortărețelor medievale, au dispărut hidoasele cicatrice pricinuite de schijele obuzelor sau de pirjolul aruncătoarelor de flăcări.

Oaspetele străin constată cu uimire cit de mare poate fi sirguința mănunchiului de locuitori ai ducatului. Unii vorbesc franceza, alții, dialectul francon german. Ceea ce nu-i împiedică să muncească cot la cot, ca luxemburghezi, cu o eficiență rar întîlnită. Aproape jumătate dintre ei lucrează în siderurgie, care dă anual 16 tone de oțel pe locuitor (pentru a înțelege mai bine ce înseamnă această cifră, să o comparăm cu cele corespunzătoare din alte țări capitaliste: 1,3 tone în Belgia, 0,73 în Republica Federală a Germaniei, 0,62 în S.U.A., 0,40 în Franța). Industriei oțelului i se adaugă industriile chimică, hidraulică, electrotehnică, alimentară și multe altele. Numeroase întreprinderi industriale aparțin unor puternice companii străine (Du Pont, Good-year, Monsanto, Lorillard etc.), care se bucură aici de avantajele unei fiscalități indulgente. În agricultură nu lucrează decît 10 la sută din populația activă, deși producția ei nu e deloc neglijabilă.

Într-un încintător cadru natural, preservat cu o constantă grijă, orașele și satele Luxemburgului, strălucitoare de curățenie, primesc pe cel venit de departe cu o discretă dar caldă ospitalitate. Dealțul, marele ducat găzduiește în permanență

un număr relativ ridicat de străini: cîteva zeci de mii de muncitori italieni, spanioli și portughezi, precum și pe cei opt mii de salariați ai Pieței comune. Aceasta are aici două organisme (Comunitatea europeană a cărbunelui și oțelului și secretariatul Parlamentului european), așteptînd să-l capete și pe cel de-al treilea, Curtea sa de justiție, a cărei clădire este aproape gata. În schimb, Luxemburgul pierde temporar în fiecare toamnă pe unii dintre tinerii săi cetățeni: nedispunînd de nici o universitate, ei trebuie să-și facă studiile superioare într-una din țările limitrofe — Franța, Belgia sau R.F.G.

Ca și în restul Europei, România este cunoscută și apreciată în Luxemburg: presa publică frecvent și la loc de frunte știri, articole și reportaje despre succesele poporului nostru, publicul săliilor de spectacol a avut prilejul să aplaude pe solii artei noastre, iar amatorii de sport au asistat la numeroase întreceri și competiții la care au participat sportivii noștri. Recentele contacte între camerele de comerț ale celor două țări au pus premisele unei intensificări a schimburilor economice.

În cursul a mai multor vizite în Luxemburg am avut prilejul să constat că activitatea politică a Republicii Socialiste România în arena internațională se bucură pe aceste meleaguri de o deosebită prețuire. Un gazetar din Luxemburg îmi spunea: «Țara noastră, cu mult mai mică decît a dumneavoastră, are deseori impresia netă că România vorbește și în numele ei. Cum să nu admirăm poziția dv.? Cum să nu aderăm la ea? Pînă și imnul nostru național spune: *Vrem să rămînem ceea ce sîntem!*».

Municipiul Bacău este situat pe câteva importante trasee rutiere, făcând legătura între București și zonele turistice din nordul și nord-vestul Moldovei, legături peste Carpații Orientali cu Transilvania etc. Un popas în Bacău este aproape inevitabil pentru turiștii automobiliști de pe aceste trasee. Împrejurarea a însemnat pentru gospodarii municipiului temeuri în plus pentru a satisface pe deplin cerințele nu numai ale locuitorilor orașului, ci și ale oaspeților săi, cu un sistem de alimentație publică cantitativ, calitativ și sortimental la înălțime.

În prezent, pe raza municipiului Bacău există 102 unități de alimentație publică (din care 40% în spații noi construite pe o suprafață totală de 8 700 mp și care va crește până la sfârșitul actualului cincinal cu încă 700 mp).

Din punct de vedere al diversificării, cele 102 unități cuprind: restaurante (inclusiv cele cu autoservire, cele specializate în produse de zahana, unități lacto și cu mâncăruri cu specific național etc.), bufete, bodegi, baruri, braserii, birturi, bragagerii, simigerii, unități «Gospodina», cofetării, plăcintării, patiserii, gogoșerii, unități de toate tipurile pentru desfăcerea răcoritoarelor, înghețatei, siropurilor etc. Toate aceste unități sînt repartizate proporțional pe întreg teritoriul municipiului pe criteriile de densitatea și structura populației, specificul cartierului etc.

Principalele unități ale rețelei sînt:

- Restaurantul **PARC** din parcul municipal, cu terase de vară cuprinzînd în total 2 000 locuri la mese. Bază de producție proprie.
- Restaurantul **PARCUL TRANDAFIRILOR**, în incinta parcului cu același nume din centrul vechi al Bacăului, str. Nicolae Bălcescu, cu o capacitate pînă la 1 000 locuri la mese, în sezon. Bază proprie de producție.
- Restaurantul **POPASUL GHERĂESTI**, la intrarea parcului cu același nume, str. Lunca Bistriței nr. 1. Servește preparate tradiționale românești.
- Restaurantul **MOLDOVEANCA**, Calea Mărășești nr. 4, în plin centrul orașului, profilat de asemenea pe mâncăruri tradiționale.
- Restaurantul **MACUL ROȘU**, în perimetrul semicentral, în piața palatului telefoanelor. Face parte dintr-un mare complex de alimentație publică, incluzînd și o plăcintărie modernă.
- Restaurantul **TIC-TAC**, Calea Mărășești 121, și **AVIATORI**, Calea Republicii 66-68, cu baze de producție proprie, însumînd (inclusiv terasele) 1 000 locuri la mese.
- Cofetăria **NUFĂRUL**, Calea Mărășești nr. 4, unitate de prim rang de producție și desfăcere.

Eforturile lucrătorilor, adevărați maeștri în arta culinară, precum Vasile Severin, Constantin Pall, Nicolae Moldoveanu, Constantin Frangache, Nicolae Munteanu, Petre Fichitiu, Ilie Bărbulescu ș.a., se traduc printr-o calitate bună a preparatelor și o continuă diversificare a lor. Preparatele la grătar, printre care vestigiile mititei băcăuani, puii la ceaun cu mămăliguță caldă, mâncărurile gătite și miniturile din carne, ouă, brînză, pește etc. confirmă faima bucătăriei moldovenești. Sînt de asemenea apreciate calitatea și sortimentele prăjiturilor (Rita, Diplomat, Predeal, Ora 12), a înghețatei Nufărul, a siropurilor și răcoritoarelor.

Se prevede în viitor continuarea eforturilor pentru dezvoltarea rețelei de alimentație publică băcăuane, pe linia modernizării, diversificării și intimizării localurilor, apropierea de gustul și preferințele consumatorului.

COMERTUL GORJEAN ÎN PRAG DE IARNĂ

de V. SAVIN și A. PĂȘĂRIN — Fotografii de A. PĂȘĂRIN

Relatam într-un articol precedent o serie de aspecte ale aprovizionării cetățenilor din municipiul Tg. Jiu cu produse alimentare. În însemnările de față ne propunem a completa constatările anterioare, extinzând aria investigațiilor atât asupra unităților de alimentație publică cât și a rețelei comerciale de stat și cooperatiste pentru desfacerea bunurilor de larg consum din mediul rural și din centrele muncitorești ale județului. Să ne oprim în primul rând la aprovizionarea specifică sezonului — combustibilul și legumele pentru iarnă.

Indiscutabil că în aceste domenii cei ce răspund de aprovizionarea județului au făcut treabă de buni gospodari. După datele puse la dispoziție de Direcția comercială județeană (director: Dumitru Vișulan), populația municipiului Tg. Jiu, a celorlalte orașe și centre muncitorești din județ, ca și populația rurală are asigurat tot necesarul de combustibil pentru iarnă ce bate la ușă. În afara celor patru depozite de combustibil din mediul urban, în județ au fost create în acest an 15 depozite menite a aproviziona populația așezărilor rurale. Situate la o distanță de 15-20 km unul de altul și aprovizionate ritmic cu lemn de foc și cărbuni, ele sînt menite să satisfacă toate cererile locuitorilor comunelor gorjene. În plus, aceleași depozite răspund și altor nevoi ale populației, punînd în vânzare și material lemnos de construcții (binale, cherestea). La data de 20 septembrie, aceste depozite aveau în stoc 9 000 tone lemne de foc și 3 400 tone de cărbune, iar pînă la 25 octombrie urmează să se mai primească încă 3 050 tone lemne (dintre care 1 000 tone la Tg. Jiu și Cărbunești). După calculele specialiștilor locali, acest stoc este satisfăcător, ținînd seama că, mai ales în ce privește cărbunii, el poate fi ușor completat, în săptămînile următoare, cu cantități oricît de mari. Merită să fie subliniată și inițiativa preambalării acestor cărbuni în saci de iută de cîte 50 kilograme. Ba mai mult, în ultimele zile s-a început în Tg. Jiu — cu caracter experimental — preambalarea cărbu-

nilor în pungi de polietilenă de 5 și 10 kilograme, urmînd ca experimentul să fie extins în cazul că va da bune rezultate — și de ce n-ar da? — la scara întregului județ.

Organele de stat și cele ale controlului obștesc au apreciat pozitiv aprovizionarea cu combustibil, subliniind însă necesitatea coroborării acestor măsuri cu încă una: procurarea, de către unitățile comerciale și cele ale cooperației de consum, a sobelor speciale pentru cărbune. Credem că cei în drept au și luat măsuri în acest sens, timpul fiind întîrziat dar nu pierdut.

Lucruri bune se pot spune și despre asigurarea necesarului de legume și semifabricate de legume pentru iarnă. Cele 3 775 tone cartofi (dintre care 2 200 însilozate), 920 tone ceapă, 2 307 tone varză, 385 tone rădăcinoase, 754 tone diverse legume, 660 tone fructe însilozate, 260 tone diverse murături, 150 tone bulion ș.a. vor asigura plinul cămării de iarnă a gorjeanului.

Dar o bună aprovizionare nu înseamnă numai atât. Pe lîngă existența unui fond de mărfuri într-un anumit sector, trebuie să se asigure și cantitățile necesare în celelalte — produse alimentare industrializate, produse de panificație, mărfuri de uz casnic și gospodăresc etc. Și tot atît de important este felul în care aceste produse sînt distribuite în rețea și desfăcute la cumpărători. În legătură cu această din urmă problemă, subliniind faptul că, în municipiul Tg. Jiu în special, comerțul alimentar are la dispoziție magazine mari, bine utilitate și în care formele de comerț modern încep să predomine, socotim că e necesar să ne oprim mai ales asupra felului în care răspunde sarcinilor sale organizația care, dacă nu dispune de cele mai mari unități de desfacere, cuprinde însă pe cele mai multe din punct de vedere numeric: cooperația de consum.

Unele cooperative de consum din comunele gorjene pot fi date ca exemplu pentru frumoasele lor realizări. Astfel, trebuie să amintim în primul rînd Cooperativa de consum din Baia de Fier, care dispune de

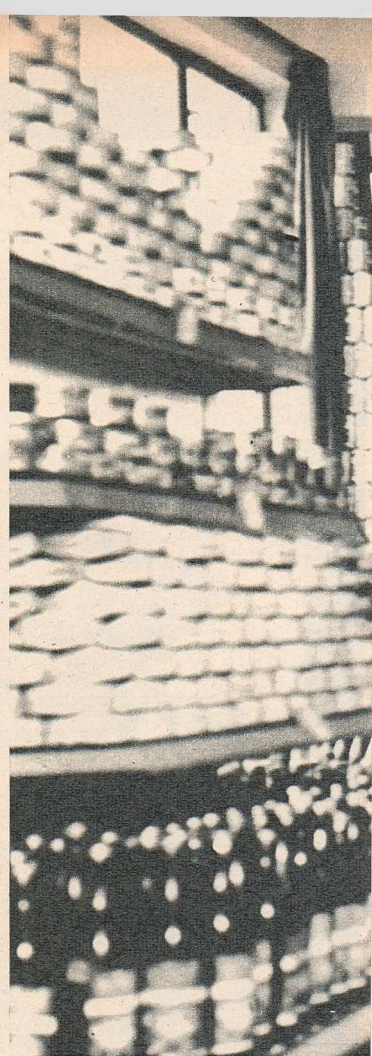
46 unități foarte bine aprovizionate (cînd repartițiile date de IJECOOP-Gorj sînt nesatisfăcătoare, cooperativa ia acțiunea pe cont propriu, făcînd achiziții directe la diverși furnizori din țară; în cele trei trimestre ale anului în curs, o treime din volumul total de aprovizionare a fost asigurată în acest fel). Bunele rezultate obținute de această cooperativă se datoresc în mare măsură președintelui ei, tov. Dumitru Pistol, aflat în această funcție de peste 18 ani.

Un alt exemplu pozitiv — dintre mai multe care ne stau la dispoziție — îl constituie unitățile cooperației de consum din Novaci, care aprovizionează pe muncitorii forestieri. Curățenia, asigurarea permanentă a cantităților de produse necesare cumpărătorilor și spiritul de inițiativă și de bună gospodărire al conducătorilor cooperativei Novaci merită a fi scoase în evidență. Pe linia acestui spirit ținem să amintim crearea unor secții de producție ale cooperativei — creșterea păsărilor și cea a porcilor — menite a spori fondul de marfă și a îmbunătăți aprovizionarea cu carne a muncitorilor forestieri.

Din păcate nu toate conducerile cooperativei ating același nivel de competență, spirit gospodăresc, cunoaștere și respectare a legilor. Astfel, conducerea Cooperativei de consum din Crasna (președinte: Ion Ilie), care trebuie să asigure aprovizionarea în bune condițiuni a peste 800 muncitori forestieri, a dovedit multă indolență — pentru a folosi un termen blînd — încălcînd toate regulile de comerț în distribuirea unor produse alimentare de primă necesitate, cum ar fi mălaiul. La magazinul Radoșu al acestei cooperative, care aprovizionează 140 muncitori forestieri, din mai 1972 pînă în octombrie nu s-a adus nici un kilogram de pește sărat (și se știe cît de cîdut este acest aliment în Gorj!) și doar 10 kilograme salam în cinci luni de zile, deși aceste alimente au existat tot timpul în baza de aprovizionare. Gestionarul Constantin Tîrpică de la magazinul Ariniș (deservind atît populația satului, cît și pe muncitorii forestieri), primind 3 010 kilograme mălai pentru muncitorii forestieri (față de un necesar de 6 000 kilograme), nu a putut justifica decît distribuirea unei treimi din cantitatea primită. Restul a luat o destinație... necunoscută. De fapt acest gestionar a avut mai multe abateri, dintre care ultima prezintă un plus de 6 000 lei aflat cu prilejul unui inventar. Cu toate acestea, conducerea cooperativei nu a luat nici un fel de măsuri.

Diferite nereguli — murdărie, mărfuri așezate în dezordine, cutii de conserve ruginite și bombate etc. — s-au constatat și la magazinul universal din comuna Runcu (gestionară: Ștefania Avramescu), unde din 18 octombrie 1969 în registrul de control nu apare nici un fel de observație; același lucru la magazinul sîtesc Bîlțioara, gestionat de Nicolae Măroiu, ca și la cooperativele din comunele Bîlteni, Ionești, Turceni și altele.

Trecînd la alt capitol, cel al alimentației publice, trebuie de la început să arătăm că în județul Gorj și în municipiul Tg. Jiu există o serie de restaurante în care a servi o masă însemnează o adevărată plăcere. În acest sens vom aminti de restaurantul de pe lîngă campingul «Peștera Muierii» (aparținînd aceleiași cooperative din Baia de Fier de care am mai vorbit), unde curățenia exemplară, buna deservire și larga varietate a meniurilor — în rîndul cărora intră oricînd o serie de specialități locale, ca puui la ceaun sau peștele din crescătoria proprie a cooperativei — constituie la rîndul lor adevărate «specialități ale casei». Lucruri

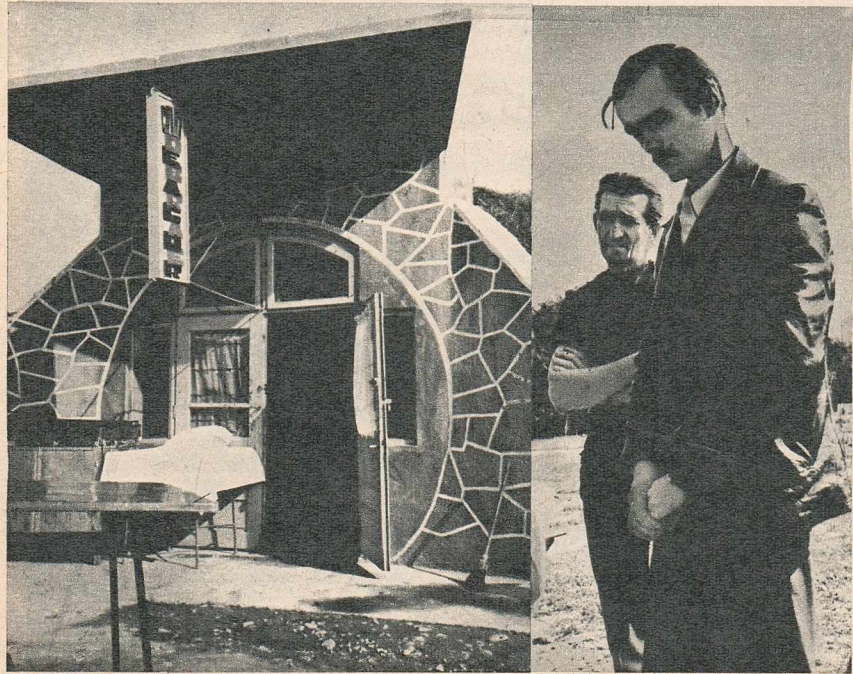

similare putem spune și despre localurile «Modern» și «Popasul pandurilor» din Tg. Jiu (acesta din urmă aflat cam prea multă vreme în renovare). Dirigitorii alimentației publice gorjene nu au însă a se lăuda cu multe alte dintre unitățile pe care le conduc. Astfel, la Sadu (restaurant, cofetărie, bufet și autoservire), responsabilul Constantin Andrișoiu și gestionarul bufetului, Ion Nimară, au fost prinși că au pus în vânzare pește alterat, deși cunoșteau calitatea produsului. Același responsabil a fost găsit cu 420 litri țuică și importante cantități de pîine procurate din alte părți decît din magazia T.A.P.L. La restaurantul «Pensiune» din Tg. Jiu, Elena Popescu, grataragiu, vindea mici de numai 36 grame în loc de 50 grame. Mici-mici, înțelegem și noi! Dar nici cu 28%, mai mici! La chioșcul restaurantului «Băieții veseli» din piață, motiv de «veselie» nu numai pentru... băieții: vînzătoarea Mariana Bițan a fost găsită cu o cantitate de țuică achiziționată, probabil, de la producătorii din piață și introdusă în sticlele — cu capsule evident violate — de «Țuică bătrînă». Nicolae Negru, șeful unității cu autoservire «Poftă bună», și bucătarul Dumitru luga din aceeași unitate au fost găsiți schimbînd, după propria... inspirație, rețetarele mîncărilor.

Controalele făcute au constatat o crasă nerespectare a regulilor igienico-sanitare. Printre altele, una din sursele lipsei de igienă o constituie faptul că nu se respectă hotărîrea de a se face aprovizionarea cu carne și preparate de carne în exclusivitate prin carmangeria trîstului.

Lucrurile nu stau mai bine nici în unitățile din județ aparținînd Oficiului județean de turism sau Cooperației de consum. Astfel, la «Hanul Novaci» (O.J.T.), deși localul este corespunzător, totuși deservirea este departe de a fi satisfăcătoare. Responsabilul localului, Nicolae Bondoc, administrează ca un mandatar, nefăcînd note de transferare a alimentelor din magazine la bucătărie, neîntocmînd planuri de meniuri și neputînd justifica felul în care a calculat prețurile meniurilor servite (constatări făcute la 23 septembrie). La bufetul Cooperativei de consum Fărcășești din satul Roșia de Jiu, care deservește muncitorii de pe platforma industrială Rogojelu, controlul făcut la 25 septembrie a imputat gestionarului Ionel Drăghici următoarele: murdărie mare, personalul fără echipament de protecție, carne și alte produse alterate, lipsă la gramaj etc. La campingul «Castrul roman» din comuna Bumbești-Jiu, aparținînd tot de IJECOOP, s-au găsit de asemenea mici sub gramaj, murdărie în local, lipsă de echipament de protecție, pîine achiziționată fără forme legale etc.

Cum se prezintă gestionarul Gheorghe Dinu (dreapta) și Aurică Talabă, cu antecedente penale, angajat ca muncitor, dar în realitate făcînd pe ajutorul de gestionar (nerași și fără echipament de protecție), așa se prezintă și unitatea pe care, în fapt, o gestionează: crama «Debarcader» din Tg. Jiu (grătarul și fețe de masă murdare depozitate în fața intrării, murdărie în local etc., și asta în timpul orelor de servire).

GHEORGHE TOMOZEI:

tanit

Acea *artă poetică* pe care, propunându-și să comenteze o carte de poezii, criticul o caută ca pe o posibilă cheie explicativă (și pe care autorul — din dorința de a fi ușor înțeles i-o servește uneori chiar sub acest titlu) nu poate fi în *Tanit*, recentul volum de versuri al lui Gheorghe Tomozei (Ed. «Cartea românească», 1972), decît *Bucătăria templului*: «Masa poetului, Versul cade/ în carnea piersicii/ și o sanctifică// Focul iluminează/ satire translucide/ și inima pare/ un roșu ibric de aramă./ Masa e o plită./ o frunză solemnă încinsă/ Pe care se auresc/ bucate solemne./ Masa poetului/ nu e altceva/ decît bucătăria/ templului...» Poetul e deci un gastronom subtil care pregătește «bucate solemne» pentru preoți și zei. Ceea ce vrea probabil să însemne că degustarea poeziei e un ritual și presupune elevație, seninătate olimpică. Lectura va fi, așadar, pentru cititorul superior o nutriție de nectar și ambrozii. Se înțelege că într-o asemenea «bucătărie» fructele, plantele, florile ce alcătuiesc materia primă vor fi acceptate numai pe alese. Leguma preferată, de exemplu, e a ochiului — lumina. Gheorghe Tomozei face parte din familia lirică a celor care se orientează instinctiv spre obiectele, aspectele, deci spre cuvintele, temele ce prezintă o prealabilă încărcătură poetică. Poezia presupune o sferă poetică, lumea rămînînd, în această concepție, din punct de vedere estetic, bipolară. Obiectele poetice sînt *date*, ele formează un fel de «fond principal» inatacabil al exprimării lirice. Cristale, fildeş, argint, fructe cămoase, păsări exotice, lări, domnițe, faraonițe etc., iată imagini obișnuite în poeziile lui Gheorghe Tomozei. Cuvîntul e cîntărit cu grijă, versul caligrafiat cu minuție. Riscul, nu întotdeauna evitat, e al calofiliei. Într-un contrast, în ce ne privește, mărturisim, reconfortant, cu ațiția «avangardiști» contemporani, de un modernism cumpătat, Gheorghe Tomozei e mai curînd un clasicist în formă, un tradiționalist în teme, un, dacă vrem, conservator în formulă. Îi deschidem de aceea volumele fără crispate, fără complexe și neliniști, într-o destindere proprie concentrării. De la debutul editorial din 1957 și pînă astăzi el urmează cu o matură consecvență aceeași cale, propria sa cale, refractar ca puțini alții influențelor, cu excepția celor interioare, neoscînd decît în jurul propriei axe.

În comparație cu volumul anterior *Misterul Clepsidrei*, poetul e în *Tanit* mai adumbrit. A dispărut aproape în întregime filonul ludic și pitoresc, păstrîndu-se doar, într-o ramificație a acestuia din urmă, plăcerea arhaizării vapo-roase. Veștețirea, declinul, sentimentul trecerii timpului, nostalgia trecutului, anticiparea morții sînt temele acestui volum plin de melancolie și suavități, de frunze îngălbenite și fructe putrede, rod al unor momente de reculegere, aș spune, autumnale, firești în viața oricărui om. Poezia cea mai reprezentativă e în acest sens cea în care poetul se închipuie cronicar al frunzei, al cărei «imperceptibil dezechilibru» e obligat să-l reproducă și să-l mimeze cu propriul său singe, cu toată ființa sa, «grefier al durerii, copist al rănilor/ caligraf al morții».

În atmosfera de ansamblu, elegiacă și meditativă, a volumului se integrează perfect și cele «cîteva pagini din Neagoe Basarab cu proze «rupte» și reasezate în filă» care constituie al doilea ciclu. *Cuvinte și învățături de umilință rostite de Neagoe al Neagăi, voievodul de la Argeș la îngroparea a doua oară a oușelor maicii sale...* retranscrie cu mimate stîngăcii de expresie și parfum arhaic orația funebă a domnitorului: «Acum, o maica și născătoarea mea,/ iau iertăciune de la părinți și de la frați,/ că voiți să încep a grăi către tine cu multe lacrimi/ și cu grele suspini și nenumărate./ Și te rog să mă ascuți cu dragoste,/ că voi să îndrăznesc să fac orație către oasele tale/ cele ostenoare».

Tanit e masca cea mai gravă, de pînă acum, a poetului.

Modernul magazin alimentar cu autoservire din incinta complexului comercial al Cooperativei de consum din comuna Baia de Fier, care rivalizează cu multe magazine din marile centre urbane ale țării.

Asemenea încălcări ale regulilor generale de comerț se datorează în bună măsură faptului că în alimentația publică gorjeană lucrează, în posturi ce presupun gestiune, o serie de salariați cu antecedente penale — în majoritatea cazurilor oameni care au suferit condamnări pentru furturi din avuturi obștești.

La finele anului 1971 — începutul lui 1972, o comisie specială a verificat toate cadrele ale căror funcții implicau gestiunea. Și iată că acum au fost din nou găsiți o serie de salariați cu antecedente penale în posturi care le permit să gestioneze bunuri obștești. Îi amintim pe Ion Cocină, Vasile Sasu, Ion Popa și Ilie Isac, care au fost aflați ca șefi de sală sau ajutoari de gestionari. Alții sînt însă mai bine deghizați. Ion Anescu, de pildă, după ce și-a ispășit pedeapsa n-a mai fost angajat la T.A.P.L. și totuși lucrează, în fapt, ca responsabil al bufetului «Păltiniș», post al cărui gestionar e... soția sa. Constantin Alexandroaie, posesor la rîndul său al unui cazier merit să-l îndepărteze din orice post cu gestiune, a fost numit gestionar al grădini de vară «Doina Gorjului». La cererea insistență a organelor de control să fie schimbat din acest post, Marin Stoicescu, directorul coordonator al T.A.P.L. Gorj, a invocat o prevedere a Legii nr. 22 care, pasămite, i-ar permite să-l ia pe garanția sa. Zis și făcut! Pentru ca în scurt timp Alexandroaie să poată delapida 22 000 lei! «Ne-a indus în eroare!» — se văicărește acum directorul coordonator Stoicescu. Văicăreala lui nu poate însă să impresioneze. Un director-coordonator de trust nu este o copilă naivă și neștiutoare! L-a luat pe Alexandroaie pe garanția sa? Acum organele care cercetează cazul poate îl vor obliga a-și respecta cuvîntul de girant!

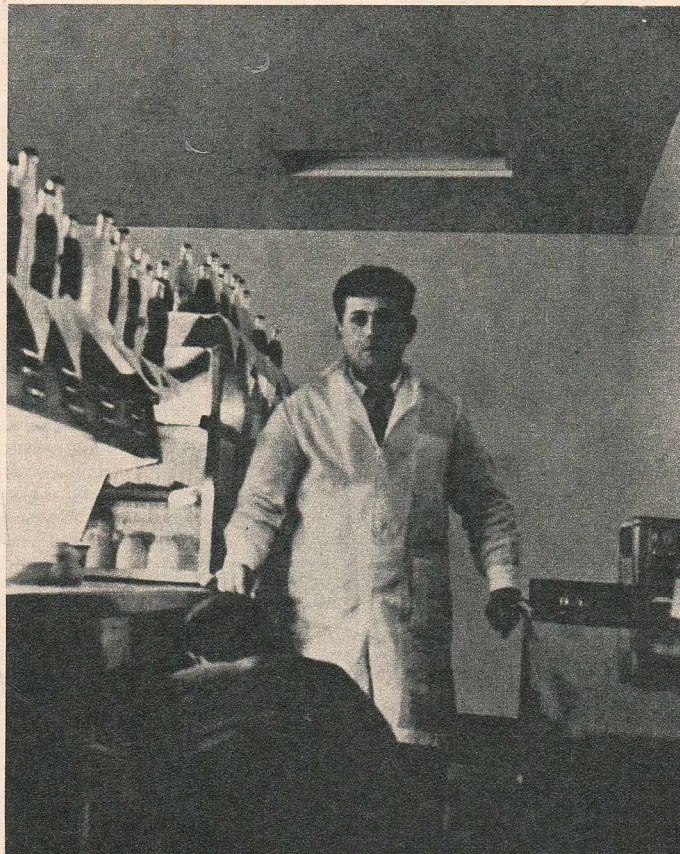
Dar nu numai directorul-coordonator trebuie vizat, ci și alți salariați cu munci de răspundere la trust. De pildă, directoarea adjunctă Ioana Grădinaru. Ea avea cunoștința de existența celor 420 litri puică de la restaurantul din Sadu și tot ea fusese sesizată asupra faptului că la acest restaurant se pusese în vânzare pește alterat. Urmarea? Sub pretextul că a «îndemnat-o» să guste din peștele pe care, în disperare de cauză, responsabilul restaurantului îl aruncase în ultima clipă la lada de gunoi, salariața care i-a sesizat faptele, o simplă femeie de serviciu, a fost... sancționată, desfăcîndu-i-se contractul de muncă.

Bineînțeles că asemenea situații nu mai pot fi tolerate. Și nu ne îndoim că, la ora cînd aceste rînduri văd lumina tiparului, s-au și luat cuvenitele măsuri.

Dar numai măsurile administrative, soldate fie și cu o redistribuire a cadrelor și responsabilităților — realitatea arată că în

Gorj există un mare număr de cadre competente și bine pregătite pentru activitatea de comerț — sînt insuficiente. Controlului exercitat de organele comerțului de stat și cooperatist — care, în paranteză fie spus, ar trebui să fie mai larg sprijinit de Comitetul executiv al Consiliului popular județean — trebuie să i se alătore în mult mai mare măsură controlul obștești. Cele 800 echipe de control obștești existente în evidența Consiliului județean al Frontului Unității Socialiste ar trebui să-și facă simțită existența nu numai pe hîrtie, ci și pe teren: în magazine, în unitățile de alimentație publică, în piețe, în depozite. Un sprijin real venit din partea acestora ar putea duce la o rapidă înlăturare a lipsurilor semnalate și la ridicarea comerțului gorjean pe o altă treaptă, mult mai înaltă.

Gestionarul Constantin Andrițoiu, cu antecedente penale (6 luni închisoare pentru abuz în serviciu și speculă), de la restaurantul din Sadu aparținînd de T.A.P.L.-Tirgu Jiu a fost găsit de fiecare dată în neregulă de către organele inspecției comerciale. Ce are de spus conducerea T.A.P.L. despre menținerea lui în continuare ca gestionar?

«...este vorba de pasiune»

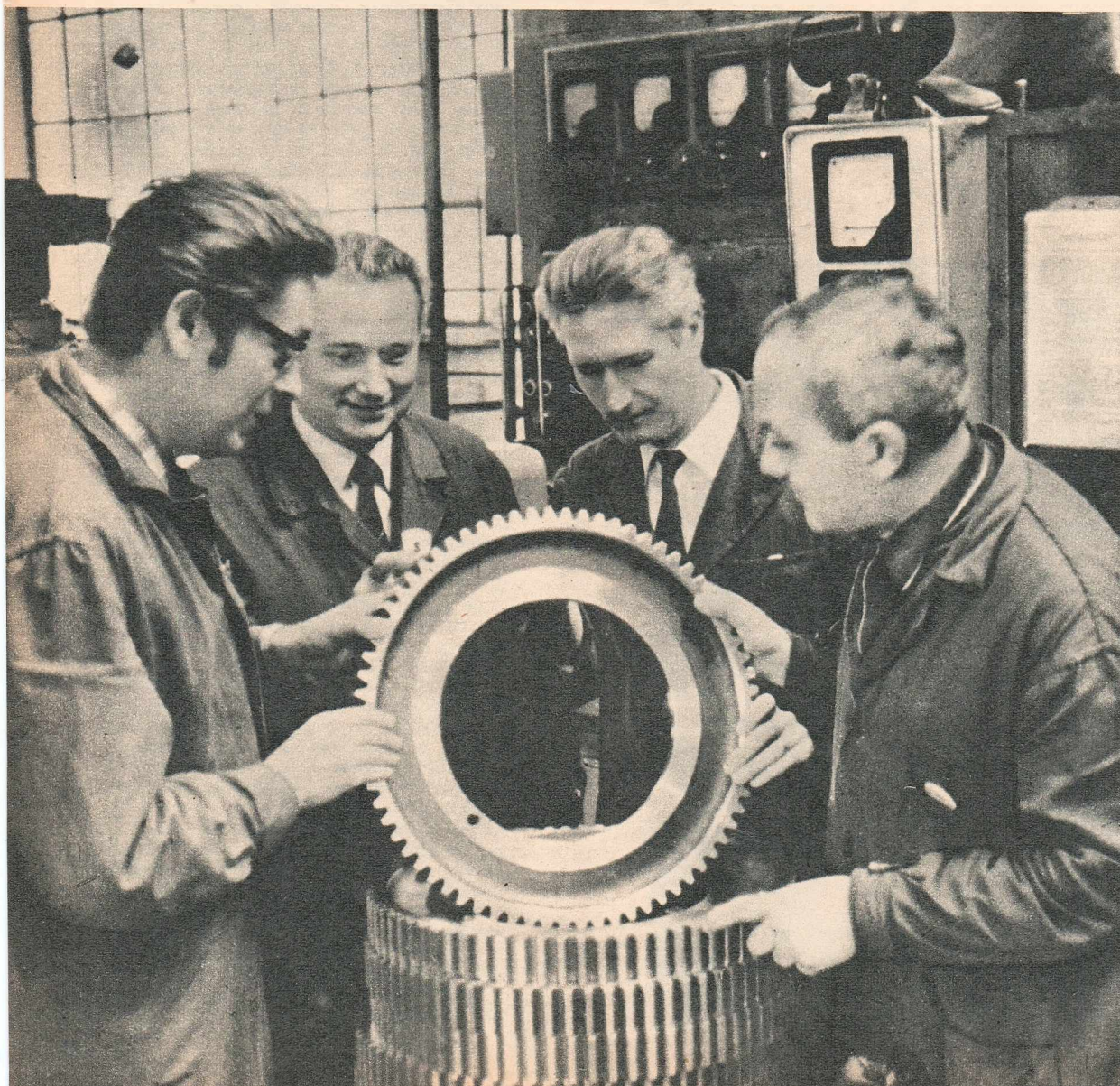
de Mihai HETCO — Fotografii de Ion PREDOȘANU

«Realizarea unei productivități superioare necesită nu intensificarea efortului fizic, ci a muncii de concepție, în vederea extinderii perfecționării organizării producției, extinderii mecanizării și automatizării, aplicării proceselor tehnologice moderne».

NICOLAE CEAUȘESCU

(Din Raportul prezentat la Conferința Națională a Partidului Comunist Român.)

Aș fi dorit să vorbesc despre fiecare în parte. Îmi propusesem să le descriu, sumar, desigur, viața, ascensiunea în profesiune, succesele ce n-au întârziat să apară — rod al unei munci continue, intense, pasionate. N-am reușit. Motivul n-a constat, cum s-ar putea crede, în lipsa de relief, de personalitate a celor patru ingineri pe care-i cunoscusem la serviciul de proiectări, mecanizări și automatizări din cadrul Uzinei «Tractorul»-Brașov, nereceptivității lor la problemele puse în discuție. Dimpotrivă. Au fost suficiente câteva minute, câteva schimburi de opinii, pentru ca discuția noastră să devină animată și fiecare dintre interlocutorii mei să-și dezvăluie pregnant felul propriu, profund original de a gândi și acționa.

Inginerul Ion Moșneag, șeful serviciului (om ponderat, echilibrat, în puterea vârstei), intervine doar când se impune o precizare, altfel se păstrează într-o atitudine de discreție ce vrea, de bună seamă, să sugereze că în respectivul schimb de opinii nu există șefi și subalterni, ci doar oameni de meserie, dispuși cu toții să clarifice problemele puse în discuție.

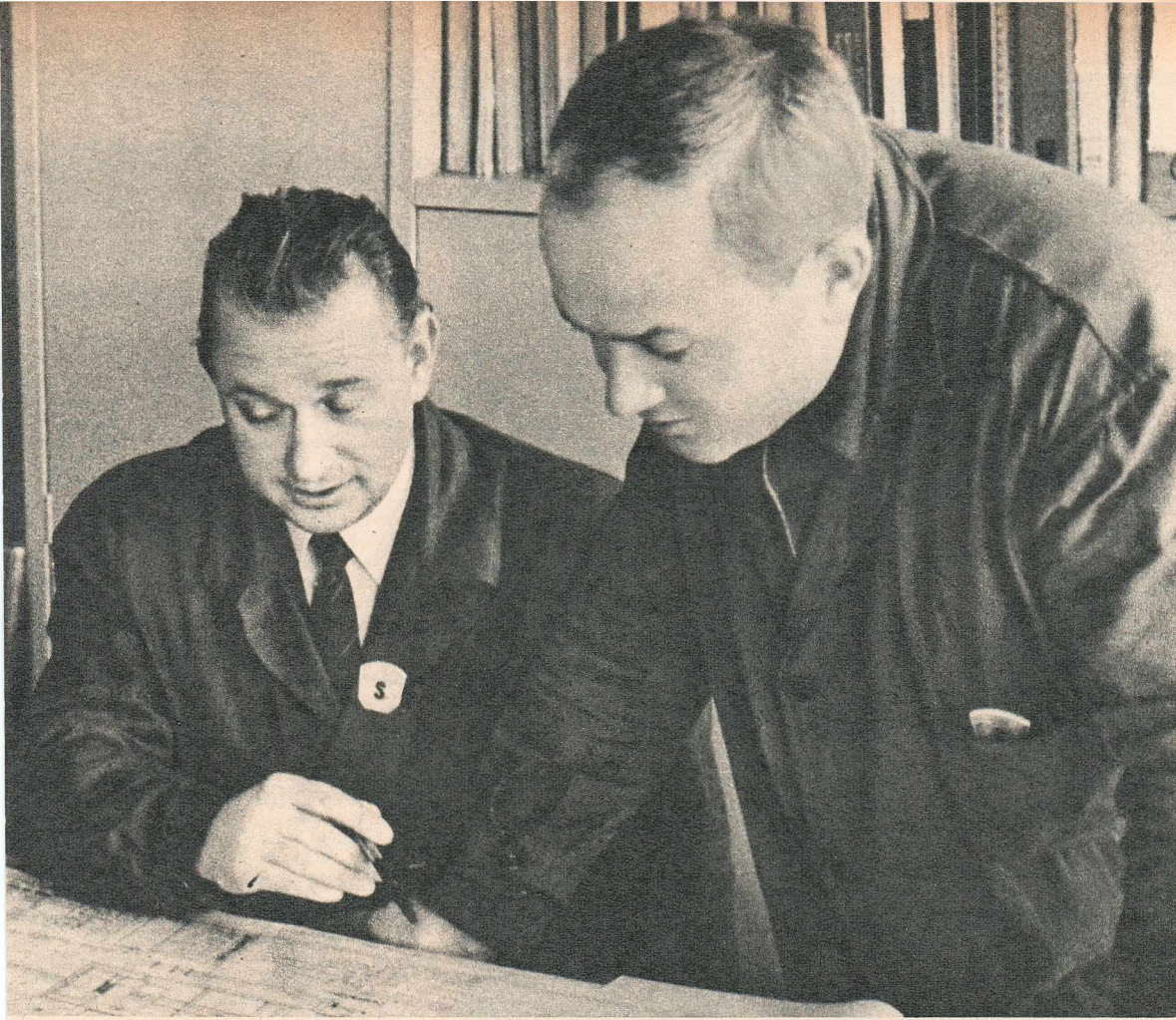
Inginerul mecanic Ion Morariu (păr prematur argintiu, figură severă) nu este din cale-afară de locvace, dar atunci când vorbește se remarcă precizia și percuția observațiilor sale.

Inginerul mecanic Nicolae Șovăilă (mai scund, fața plină, măslinie) este expansivul grupului, creează printr-o butadă, printr-un spirit, o atmosferă mai relaxantă. În sfârșit, inginerul electrotehnic Dorin Stanciu (înalt, slab, cu ochelari, fizionomie foarte «Herr Doktor») pare mai reținut, ceea ce nu-l împiedică să comenteze cu apringere, amendându-le sau nu, după caz, ideile născute din aceste discuții...

Atunci de ce? De ce după o anumită familiarizare cu universul acestor patru ingineri, după o incursiune cât se poate de fructuoasă și semnificativă pentru mine în aria multiplelor lor preocupări profesionale, condeii Șovăile să-i individualizeze și, mai mult, este tentat să-i prezinte oarecum global? Fiindcă acești patru ingineri — fiecare în parte personalitate distinctă, profesionist cu o înaltă calificare, dovedită în multiple ocazii — sînt înainte de toate o echipă. Ei reprezintă acel grup din cadrul serviciului mai sus-amintit al cărui efort

...și în secțiile uzinei, într-un permanent dialog cu producția, singurul și supremul judecător al soluțiilor născute în îndelungi și înfrigate colocvii la planșetă.

mult, capacitatea ta profesională. Și nu există satisfacție mai mare decât să vezi materializat întocmai efortul de gândire creatoare al tău și al altora. Aceste momente supreme justifică totul, și nopțile nedormite, și nervii, și momentele de îndoială care te încearcă continuu: oare ceea ce am imaginat și realizat va funcționa întocmai, «va trăi?» (N.A. Din 1957, când acest veritabil grup de creație format de ing. Ion Moșneag s-a încheiat, nu s-a înregistrat nici un eșec, toate agregatele realizate funcționând la parametri proiectați.)

— Se mai impune, cred, o precizare, și nu dintre cele lipsite de importanță. Consider că tot ceea ce am realizat are la bază coeziunea, spiritul de echipă care ne animă pe toți (ing. Dorin Stanciu). Sigur, un grup de proiectare funcționează oricum, este la urma urmei obligat să funcționeze datorită obligațiilor de serviciu. Dar una este să muncești laolaltă cu oameni indiferenți și alta, cu prieteni, cu colegi, în cel mai bun înțeles al termenului. Într-o asemenea activitate, afinitățile, tactul, schimbul de idei creează acel climat propice nașterii soluției inovatoare. Fiecare dintre noi are la activul său realizări proprii, dar acestea n-ar fi putut fi materializate cu maximum de randament fără ajutorul celorlalți...

Și acum motivația acestui schimb de opinii din care am transcris doar o infimă parte: serviciul de proiectări, mecanizări și automatizări din cadrul Uzinei «Tractorul» a realizat, printre altele, segmentul de linie automată pentru tratamentul termic prin inducție a coloanei mari (eficiență economică 1 milion 200 mii lei, medalia de argint în 1969 la Oberhausen, R.F.G.), o mașină universală automată pentru călît piese cilindrice (800 000 lei economii), o mașină universală cu 2 capete transformatoare (900 000 lei economii), o alta, pentru sudatul electric cap la cap (150 000 lei economii)...

Toate aceste utilaje ar fi trebuit importate pe bani

◀ La masa de proiectare...

tinde spre un singur țel: continua perfecționare a utilajelor cu ajutorul cărora se realizează vasta gamă a tractoarelor românești.

Problemele care intră în aria preocupărilor lor sînt pe cît de vaste, pe atît de dificile. Îmbunătățiri aduse unor agregate și mașini încă în faza proiectării lor. Urmărirea realizării acestor îmbunătățiri pînă în momentul experimentării utilajelor respective. Crearea de noi utilaje cu randamente mereu sporite.

Poate că simpla enumerare a acestor preocupări nu sugerează întregul volum de muncă, intensul, continuul consum de inteligență și energie la care acești specialiști sînt obligați. Fiindcă activitatea lor profesională stă sub semnul căutărilor creatoare, al convingerii profunde că orice mașină, orice utilaj este pasibil de perfecționări. Într-un fel se poate spune că avem de-a face cu niște «nemulțumiți». De-abia încheiată munca de proiectare și fabricare a unui asemenea utilaj, și ei îl și «văd» mai altfel, mai apt să atingă parametri superiori de funcționare.

Din discuțiile avute cu acești specialiști de clasă — i-am surprins aplecați deasupra planșetelor, discutînd aprins, fumînd nervos a nu știu cîta țigară — a revenit ca un leitmotiv ideea că rezultatele lor în producție, succesele lor profesionale n-ar fi fost posibile fără pasiune și muncă îndrîjită, dublate de acel spirit de echipă care le guvernează întreaga activitate.

— Chiar așa, «pasiune». Și vă rog să mă credeți, nu folosesc aici acest cuvînt de dragul vreunui efect emoțional (ing. Ion Moșneag). În ce mă privește, munca de proiectare m-a pasionat dintotdeauna, adică încă din 1954, cînd am absolvit facultatea. Era vorba mai mult decît de proiectare, era vorba de creație. O luptă continuă cu datele problemelor mereu perfectibile, cu tine însuși, un efort permanent de autodepășire din care ieși înnoțit, din care întreprinderea cîștigă... Sînt cuvinte, dar ele ascund, vă rog să mă credeți, ani de căutare, uneori de renunțări...

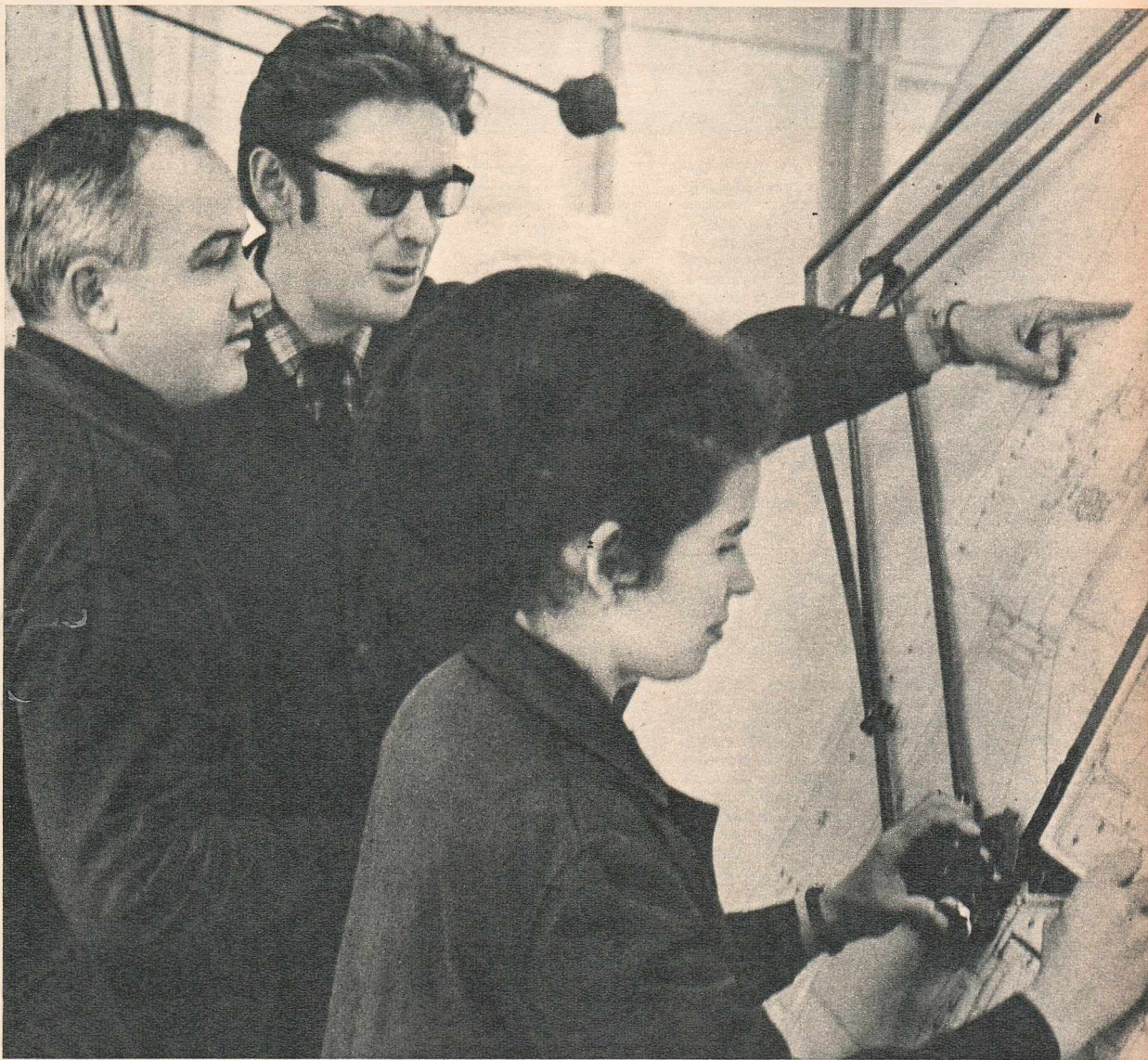
— ?...

— Aș fi putut și eu, ca atîția alții, în urmă cu ani să lucrez într-o secție «productivă» a uzinei, unde aș fi fost mai bine remunerat. Aș fi putut veni la București să ocup un post mai decorativ — au făcut-o atîția! Am preferat să muncesc în domeniul care m-a pasionat dintotdeauna, aspirînd ca odată cu perfecționarea utilajelor pe care le proiectăm și realizăm eu și alții să mă perfecționez și eu...

— Cred că secretul oricărei reușite depline profesionale rezidă în întrebarea: ce și cît pretinzi de la profesiunea ta? (ing. Ion Morariu). Sînt unii care judecă așa: «Gata, am învățat destul, mi-am luat diploma de inginer. De acum îmi văd frumușel de treabă și-ncolo a mea e viața!» Și, realmente, își văd «frumușel» de treabă, adică își îndeplinesc corect îndatoririle, atît și nimic mai mult.

— Și nu-i de ajuns? (Întrebare retorică, a subsemnatului, pentru incitarea interlocutorului, altminteri o fișă foarte rezervată)

— Nu, de bună seamă că nu! Vedeți, în cazul nostru am putea pur și simplu să realizăm tema dată, doar nimeni nu vine să ne spună: faceți asta și încă ceva în plus! Dar din momentul în care ne apucăm de treabă, ceva — poate acel spirit iscoditor de care se vorbea aici — ne pune în alertă, obligîndu-ne aproape să facem totul pentru perfecționarea temei respective. Se în-

Se naște o idee... (dialog între inginerii Nicolae Șovăilă și Dorin Stanciu).

telege că soluția nu «pică» imediat. Pot trece săptămîni, luni de asemenea «alertă» continuă. (N.A. Ing. Ion Morariu este autorul, printre altele, a unei invenții foarte valoroase: mașina de călît coroane dințate mari, a cărei realizare a permis economisirea a circa 800 000 lei valută, cît ar fi necesitat procurarea unui utilaj similar din import.)

— M-ați întrebat de momentele cele mai tensionate ale muncii noastre. Ele sînt determinate, fără îndoială, de supunerea la probe a mașinilor nou create (ing. N. Șovăilă).

Atunci, în acele ore și zile țî «se judecă» munca, mai

grei... Cei patru, împreună cu alți cîțiva zeci de ingineri, proiectanți și muncitori, cît numără serviciul respectiv, le-au realizat prin forțe proprii, aducînd uzinei, statului, 60 milioane de lei economii valutare doar în acest an. Pentru anul viitor își propun ca această sumă să ajungă la circa 100 milioane. Aceasta presupune noi eforturi creatoare, noi arii de investigație, zile și nopți de studiu al documentației de specialitate, de lucru la planșetă, de înfrigurată așteptare a rezultatelor probelor de punere în funcțiune. Vor reuși oare?

Cred că da. Fiindcă, vorba inginerului Ion Moșneag, «la mijloc este vorba de pasiune...».

CU ROMULUS BALABAN ȘI EFTIMIE IONESCU DESPRE

UNELE PROBLEME SPINOASE ALE REPREZENTATIVEI DE FOTBAL

V-am invitat la redacție pentru o discuție pe o temă foarte apropiată dv., fotbalul. Deoarece aveți aceeași pasiune publicistică, sportul cu balonul rotund, sperăm că, din confruntarea aceasta de opinii, iubitorii fotbalului, activi sau simpli suporterii, vor beneficia de idei prețioase. Deci, pentru acum, problemele actuale ale echipei naționale de fotbal a României.

Eftimie Ionescu: Nu putem izola discuția despre echipa națională actuală fără a o lega de problema generală a reprezentativelor de fotbal. Orice mare echipă națională a utilizat același nucleu titular, aceleași individualități, folosite pe o durată mai mare de timp. Aceasta a fost situația tuturor campionilor mondiali, poate cu excepția selecționatului R.F. a Germaniei, care dintr-un outsider a devenit marea învingătoare în 1954. În rest, în 1930 și 1950 Uruguay, în 1934-1938 Italia, în 1958-1962 Brazilia au confirmat această regulă. Echipa noastră națională a realizat bune rezultate din ultimii ani cu un nucleu de jucători bine dotați, cu o valoare tehnică superioară generațiilor trecute, folosiți în mod constant. Aceasta este formula «Wembley» 1969, care, fără discuție, a atins o mare performanță.

Romulus Balaban: Ar trebui s-o luăm mai abrupt, plecând de la niște puncte de acord. Amîndoi, presupun, apreciem că echipa națională a obținut rezultate valoroase în ultimii 3-4 ani. A reușit două calificări în turneele finale al C.M. și C.E. Acestea se situează deasupra realizărilor medii ale fotbalistilor români. Dar după această perioadă de înălțare, naționala a început să coboare, să se împleticească. Asta e situația în prezent. Cu toate că a dispus și mai dispune de jucători înzestrați.

E.I.: Să nu uităm meritele lui Angelo Niculescu. Deoarece a fost statornic cit trebuia, el a forțat, dacă vreți, apariția acestei perioade favorabile pentru echipa națională și s-a încăpăținat în menținerea formației.

R.B.: I-am recunoscut și eu unele merite. **E.I.:** Angelo Niculescu și-a fixat punctul de vedere după ce a judecat bine situația reprezentativei în momentul preluării ei. O bună perioadă de timp acest punct de vedere s-a dovedit folositor, însă se pare că apoi a intervenit o frînă. Aceasta a fost perioada în care l-a utilizat cu zgîrcenie pe Răducanu, cînd a crezut în Dembrovșchi și n-a fost dezmințit. Sau cînd l-a menținut pe Radu Nunweiler, cel atît de contestat.

R.B.: Ca să-l putem judeca pe Angelo Niculescu obiectiv și cu asprime trebuie să pornim de la a-i recunoaște meritele. El a beneficiat de o generație de jucători foarte buni, i-a împrietenit și le-a accentuat sentimentul de echipă națională. Este foarte calm, stăpîn pe sine, echilibrat, corect față de jucători și față de federație. Alături de el, tricolorii s-au simțit bine. Așa a fost la început și o bună bucată de vreme.

E.I.: Pentru etapa de lansare a noii echipe

naționale, eu cred că Angelo Niculescu a găsit jocul cel mai bun. Atunci noi nu reprezentăm nimic sau aproape nimic în arena internațională și angajăm marea bătălie pentru Mexic, cu rivalii ca Portugalia și Elveția. El a intervenit cu stilul de joc, care a fost atît de criticat, denumit impropriu însă tactica temporizării. Noi nu aveam o echipă cu o mare forță de atac, ci cu posibilități limitate și atunci trebuia să cîntărim foarte bine fiecare mingie înainte de a declanșa acțiunile.

R.B.: Această idee tactică s-a născut dintr-un vechi complex de inferioritate al nostru. După ani de eșecuri, se urmărea evitarea catastrofelor, înfrîngerile la scor. Dintr-o asemenea spaimă a izvorit ideea lui Angelo Niculescu, la care Teacă se gîndise cu ani în urmă. Pînă acum 5-6 ani ne speriam cînd jucam cu echipe mari. Dar Angelo Niculescu n-ar fi trebuit să se mai lase contaminat de teamă, deoarece beneficia de jucători care evoluaseră de foarte tineri pe toate meridianele. Poate că n-a simțit cu adevărat ce valori avea în mînă și n-a exploatat în întregime capacitatea lor. Asta a fost prima greșală. Dar cu toate că n-a obținut performanțe proporționale cu clasa jucătorilor, rezultatele au fost cîtiva ani onorabile, iar pasul acesta avea să fie important, marcînd ieșirea noastră din depresiune. În momentul cînd tactica temporizării a început să fie recunoscută de către toți drept o frînă, Angelo Niculescu n-a avut mobilitatea și energia necesare pentru părăsirea ei. Presa și opinia publică au sesizat, primele, faptul că sistemul nu îngăduie exprimarea integrală a jucătorilor. Și atunci, mitralierele criticii au început să tragă. E adevărat, Angelo Niculescu a recunoscut că întîrziase menținerea unui corset tactic devenit desuet. El a promis, atunci, un alt sistem mai ofensiv. Dar menținînd cîtiva ani aceleași tipare, jocul defensiv avea să intre în creierul și în reflexele jucătorilor. Încercarea de trecere la altceva, pe care Angelo Niculescu a anunțat-o public, avea să dea rezultate neînsemnate, deoarece antrenorul n-a știut cum să lupte împotriva stereotipurilor tactice, provocate tot de către el.

E.I.: Nu se putea face acest lucru instantaneu, printr-o simplă modificare a dispozițiilor tactice. Trebuia să dispunem și de niște forțe noi. A fost o generație reușită — aceasta a echipei reprezentative — însă ea a mai pierdut din forță și a mai pierdut și elemente. În prezent — de pildă — puține virfuri de atac prezintă o valoare și o constanță care să ne garanteze salvarea unei etape superioare. Seria care urmează generației de aur este ceva mai slabă. Cel puțin acestea erau semnele de pînă acum. Aș mai spune că echipa națională a obținut rezultate uneori peste valoarea medie a altor echipe naționale cu renume. Sînt multe țări care au echipe de club excelente. Spania, Olanda, Argentina dispun de valori indiscutabile, dar ele nu reușesc să se impună și cu echipa națională.

R.B.: Lui Angelo Niculescu, tactica tempori-

zării i s-a părut inevitabilă, și cred că nu era. Cînd a înțeles că pot fi exploatare mai bine capacitățile acestei elite, reconvertirea avea să se realizeze greu, pînă la jumătate, iar el n-a știut s-o forțeze, s-o împlinească. Soluția care s-ar fi impus, construirea unei formule de echipă prin lansarea unor alți jucători, cu stil ofensiv, a rămas, precum zici, nefinalizată, pentru că jucătorii noi de valoare nu s-au impus. Acceptînd toate acestea ajungem aproape de niște idei false: cu această generație nu se putea obține mai mult, iar noii fotbalisti valoroși, neviciați de temporizare, nu avem, n-au apărut.

E.I.: Vreau să fac apel la cîteva exemple. În fotbal s-a dovedit că sportivii apare mult mai repede decît în alte activități și nu mai departe decît schimbările de antrenori care au loc — în medie — la 2-3 ani demonstrează asta. Sînt oameni care au fost atîtea luni împreună și e firesc ca o oboseală, o lîncezeală să apară dacă nu întrerup monotonia. Cașurile în care antrenorii nu s-au putut despărți la timp sînt concludente — vezi situația lui Valcareggi în Italia. Poate că tot asta e și drama lui Ramsey, în Anglia.

R.B.: Că acești fotbaliști s-au plafonat, într-o oarecare măsură, datorită sistemului, precum și faptul că jucătorii cu calități ofensive n-au prea apărut în planul echipei naționale îl putem imputa, cred, tot lui Angelo Niculescu. Garnitura lansată în 1968 nu răspunde în prezent la invitația antrenorului spre un joc mai ofensiv. E real, dar nu inevitabil, fiindcă jucătorii mari au disponibilități tactice foarte largi, știu să joace 3-4 variante tactice, să treacă de la una la alta, de la un meci la altul sau chiar în cursul aceluiași partide. Or, nucleul acesta de excelenți fotbaliști de care beneficiază naționala noastră, începînd din 1968, nu realizează așa ceva. S-a anchilozat din punct de vedere tactic.

E.I.: La început au fost jucători de mare valoare, mult peste ceea ce a avut fotbalul românesc pînă atunci. Însă începem să ne întrebăm ce poate face un nucleu suprasolicitat din 1969 și pînă acum?

R.B.: Cîtiva jucători români sînt de calitate celor mai prestigioase nume: Dumitru, Dobrin, Dinu, Deleanu, Lucescu, Sătmăreanu, Radu Nunweiler. Poate am mai omis unu-doi. De la asemenea jucători am pretenția să aibă cultură fotbalistică universală. Dacă ei n-au reușit să asimileze toate tacticile moderne, responsabil mi se pare antrenorul. El nu a prevăzut primejdia unilateralizării și n-a încercat ulterior smulgerea din impas cu suficientă energie. Nu s-a gîndit la pericolul plafonării.

E.I.: Să nu omitem că jocul echipelor noastre de club este sîrac în idei tactice. Dacă jucătorul evoluează acolo așa cum știm că evoluează, trebuie să devină altul — efectiv altul — în cele 4-5 meciuri internaționale; transformarea nu se poate efectua la o simplă comandă.

R.B.: Sigur, dacă e să aprofundăm, ajungem și la problemele spinoase ale campionatului.

Toate echipele noastre utilizează un bagaj de idei tactic sîrac și pentru asta merită criticat tot corpul de antrenori.

E.I.: Marii jucători provin — în general — de la marile cluburi. Acolo ei joacă meciuri care sînt peste valoarea echipei naționale. La noi lucrurile sînt pe dos. Echipa națională trebuia să facă — cred — acest pas tactic mai devreme. Angelo Niculescu a încercat acest lucru; asistăm acum la noi tentative în această direcție, dar operația nu are un ritm promițător. Au internaționalii noștri resurse pentru acest nou pas?

R.B.: Le-au avut. I-am văzut jucînd cu echipe foarte puternice, i-am văzut în meciuri grele, mi s-au părut egali în har cu adversarii lor. I-a marcat însă corsetul de ghips al temporizării. Angelo Niculescu n-a știut nici ulterior să le cultive disponibilitățile pentru joc ofensiv, n-a știut să le distrugă reflexele defensive, să le lărgească gama tactică. Sînt convins că pentru saltul de pe un meridian pe altul, Angelo Niculescu nu le-a cerut cît trebuia să le ceară sau le-a cerut foarte puțin. În altă ordine de idei, am scris într-un recent articol că dacă Angelo Niculescu s-ar fi retras la 31 decembrie 1971, ne-ar fi dat multora o lecție de viață. De ce? Mulți dintre noi au simțit că era momentul să comită acest act, fără îndoială dureros dar bărbătesc și inevitabil. El avea obligația să intuiască înaintea noastră oportunitatea actului.

E.I.: Un antrenor trebuie să dea echipei tot ce are el mai bun, spre a o duce sus. Dar și antrenorul cunoaște limite de inspirație. Angelo Niculescu este destul de obosit; el e un om care n-a exteriorizat marea tensiune nervoasă trăită în acești ani. Nu-i ușor să stai pe banca denumită, pe bună dreptate, a suferinței atîtea meciuri ale lui «fi sau a nu fi».

R.B.: Într-adevăr, se poate vorbi de o epuizare pe planul autorității și al cunoștințelor. Jucătorii noștri fiind amatori, reglarea lor nu se realizează decît prin intermediul unui soi de contract moral, depinzînd de «n» factori. Cînd el se subțiază, criza de autoritate a antrenorului apare repede, coeziunea se surpă. Cînd a observat că nu reușește să amelioreze jocul echipei, tactica ei, ar fi fost potrivit ca Angelo Niculescu să-și facă bilanțul, să se mulțumească cu un palmares onorabil, unic pentru un antrenor în istoria fotbalului nostru, și să se retragă.

E.I.: Angelo Niculescu a reflectat mai de mult la despărțirea de națională, el a și început să lucreze de altfel în cadrul catedrei de jocuri sportive de la I.E.F.S.

R.B.: E adevărat, Angelo Niculescu ne spune, din cînd în cînd, că ar vrea să se retragă. Dar de la afirmația pînă la hotărîrea fermă s-a dovedit a fi o cale lungă. Cred că președintele federației a simțit cînd s-a produs ruperea punții dintre Angelo și echipă, dar bănuiesc că, avînd în vedere realizările lui de pînă atunci, a tergiversat luarea unei hotărîri categorice. Probabil că federația a așteptat demisia lui Angelo Niculescu. Dacă antrenorul ar fi spus federației că se retrage, presupun că cererea i-ar fi fost satisfăcută.

E.I.: Dacă ar trebui să acceptăm despărțirea de Angelo Niculescu, eu, unul, nu am nici un fel de propunere. Cel puțin pentru acest moment. Nu vîd în prezent — dintre antrenorii în activitate — succesorul care să asigure fără stopuri continuarea a ceea ce a făcut Angelo Niculescu. Sînt de acord că în echipa națională a intervenit o perioadă de penumbra și că trebuie să se producă, din punct de vedere tactic, o reorientare.

R.B.: Ar exista soluții: Nicolae Dumitrescu sau dr. C. Rădulescu, spre pildă. Observ că și colegul Dan Birlădeanu, gazda noastră, care ne-a incitat permanent în acest «față-n față» e de acord.

E.I.: Nicolae Dumitrescu este bolnav, s-a retras și de la U.T.A. Dar cred că din punct de vedere al experienței, al capacității și autorității ar face față obligațiilor grele ale funcției.

R.B.: Nu cred în îmbolnăvirile lui Nicolae Dumitrescu. La solicitarea federației, n-ar putea să se eschiveze. Ar mai fi o cale implicînd mult curaj. Să despărțim echipa națională măcar de o generație de antrenori uzată. O parte dintre slăbiciunile echipelor noastre trebuie puse și pe seama antrenorilor din divizia națională, oameni dintr-o generație veche, mulți dintre ei depășiți. Să se acorde credit reprezentanților tinerei generații. Am în vedere pe Cosmoc sau pe Coidum. Angelo Niculescu a făcut lucruri bune dar a comis și greșeli. Le-am inventariat. Dar jucătorii au și ei partea lor de vină. După o perioadă de mare elan, de mare ambiție, unii dintre ei s-au blazat. Nu doar din cauza antrenorului, ci și pentru că jucătorii noștri rămîn prea puțin într-o stare de elan și de ascensiune. N-au trăit constant, intens, existența naționalei. De ce n-au ferit de eroziuni firma lor de mari fotbaliști? Dintr-o nefastă zi le-a slăbit arcul. Nu i-a menținut în stare de grație nici sentimentul de generație. Au consimțit să facă pași înapoi.

E.I.: Părerea mea rămîne că acest grup de jucători a fost un nucleu foarte solicitat. Pe planul cluburilor și al echipei naționale au fost uzați în meciuri grele. Cunoaștem diferența de indici fiziologici dintre jucătorii noștri și marii jucători internaționali. L-am văzut recent pe Cruyff. La televizor îmi părea firav. Dar de unde! Cruyff emană forță în tot ceea ce face pe gazon.

R.B.: Au fost solicitați. Dar marii jucători din lume sînt mai solicitați decît ai noștri, iar ei își păstrează vitalitatea fizică și morală un număr mult mai mare de ani. Cînd ai atins

celebritatea ca fotbalist, ești obligat, indiferent de statutul tău de jucător, să ai conștiință de profesionist. Dacă nu vrei să te dăruiești un număr de ani, e mult mai onest să te retragi. Joci pînă la o anumită vîrstă, participi cu întreaga ta ființă, și cînd nu mai consimți la sacrificii, te retragi. Așa trebuiau să procedeze unii.

E.I.: Nu numai la noi dar și în străinătate se pot număra pe degete acei care au știut să se retragă în plină glorie. Acest grup de aur, cel mai bun din ultimii ani, trece printr-o oarecare dificultate din vini proprii sau din cauza că, efectiv, pe umerii lui a stat în permanență tot fotbalul nostru de performanță din ultimii ani. După mine, programul internaționalilor a însemnat un mare efort. Am ajuns și noi în acest an la o medie de peste 50 de meciuri pe an, ceea ce nu e de Colea...

R.B.: Angelo Niculescu a respectat un principiu viabil în fotbalul de pretutindeni, menținînd un grup, un nucleu. Dar un principiu bun transformat în dogmă produce daune. Fotbalul este o succesiune de apariții și dispariții. În ultimii ani au apărut jucători, au decăzut alții. Angelo Niculescu ar fi trebuit să schimbe din cînd în cînd. Ar fi obținut dinamizarea creșterii unor jucători care ei sînt icoane de neîncoluit în echipa națională, indiferent de randament. Ar fi evitat blazarea fotbalistilor rămași în afara lotului. Ideea multora că prin vama asta nu pot trece, că trebuie să aștepte retragerea lui X sau Y pentru a fi și ei solicitați, ar fi creat în rîndurile tuturor jucătorilor remarcabili o tensiune fertilă. E posibil ca în ultimii 4-5 ani să fi murit pentru echipa națională jucătorii cu talente rămase necunoscute.

E.I.: Ce cazuri de meteori mai clasice decît, să zicem, Tătaru sau chiar Dumitrache există?

R.B.: Și Broșovschi, Kun și Pescaru ar fi trebuit aduși la națională și ajutați să răzbată. Chiar și acest controversat Oblemenco. Este foarte greu să intri, s-a format un fel de clan. Verificarea unor jucători doar cîte o repriză, la antrenamente, nu este o soluție.

E.I.: Au fost numai competiții în acești ani, cînd nu puteai să-ți permiți să pierzi, încercînd. Acum avem, în sfîrșit, un sezon cu cîteva meciuri amicale — primul după 1969. Angelo Niculescu a mers pe un schelet de echipă. Nu știu dacă trebuiau făcute schimbări numai de dragul schimbărilor. Sigur că, mai cu seamă în perioada meciurilor cu Ungaria, au apărut semnele unor defecțiuni ce nu mai erau de moment. Da, era semnalul începerii tatonărilor.

R.B.: Marea noastră suferință a provenit din lipsa unor atacanți de clasă. Dar în fața acestei realități, eu, antrenorul echipei naționale, ar fi trebuit să risc. Azi l-aș fi aruncat pe cutare, mîine pe Oblemenco etc.

E.I.: Și dacă riscurile însemnau, în serie, nereușite? Mai obțineam «momentul 2», intrarea în sferturile Campionatului Europei? Eu nu utilitatea schimbărilor o contest, ci momentul cînd ele trebuiau începute.

R.B.: Angelo Niculescu trebuia să-și asume niște riscuri pe un fond de stabilitate. Este o trăsătură indispensabilă unui antrenor. Angelo Niculescu a riscat, însă invers. În loc să încerce oameni noi a riscat cu oameni vechi. Așa, soluțiile inedite n-au avut cum să apară. Dacă e să risc, risc pentru o inovație, prin părăsirea unui anumit clișeu, nu prin conservarea unor date epuizate.

E.I.: După acea înfrîngere din Portugalia, din octombrie 1968, s-a spus: pornim de la 0-3, deci cu un eșec care te-a obligat să faci o nouă echipă națională. A venit apoi această etapă bună în ansamblu, o etapă de progres. Este momentul ca, utilizînd ceea ce este valoros încă din această etapă să se treacă la un nou moment.

R.B.: După eșecul de la Lisabona s-a făcut mare scandal. S-a construit o altă echipă. Ulterior, Angelo Niculescu a devenit conservator. Aș fi vrut ca el să fi rămas mai flexibil. Realizînd schimbări masive numai după Lisabona și devenind apoi adversarul înnoirilor firești, Angelo Niculescu s-a conformat unui adevăr mai general în fotbalul nostru: anume

că primenirile curajoase se comit numai după eșecuri.

E.I.: Cînd ai ajuns pe o treaptă oarecare a performanței, devii mult mai grijuliu întru apărarea poziției tale.

R.B.: După această teorie, cuceririle noastre devin dușmanii noștri. Sînt adeptul ideii că realizările trebuie să ne mărească curajul, capacitatea de a risca, potențialul creator și ideile. Un moment potrivit pentru remanieri ar fi trebuit să fie după mondiale.

E.I.: Opinez că situația '68 din punct de vedere rezerve și talente era mai bună decît cea de acum. Indiscutabil avem un grup de 6-7 jucători de înaltă clasă: un Dobrin, un Dumitru, un Dinu pot juca în orice echipă de club sau națională din lume. Și alții dintre titularii consacrați ai reprezentativei, consacrați de altfel de opinia specialiștilor din Europa și nu numai de aici...

R.B.: Cu teamă nu se poate apăra nimic și nu se poate cîștiga nimic. Cel mult se poate stagna. Teama este paralizantă. Brazilienii n-au avut curajul să schimbe echipa după '58-'62, italienii de asemenea, și au pierdut. Dar ei aveau din ce, nu ca noi.

E.I.: Dar fotbalistii cehoslovaci, după 1962, nu s-au prăbușit? Nu pot da un exemplu de renunțare la o formulă consacrată, înainte de probe nete de epuizare a valorii ei. Nu există o echipă demisă în plină glorie. A trebuit să dovedească, în teren, că a murit pentru a fi pensionată. Amintiți-vă de atîtea cazuri. Brazilia 1958-1962, eșuată în 1966. Anglia în ediția mexicană. Chiar și neașteptata învingătoare a ediției 1954, R.F. a Germaniei, numai după ce a fost supusă unor eșecuri deloc convingătoare pentru ceea ce a reușit la Berna, a cedat locul altei garnituri. Sau, pe planul cluburilor, cum a murit marea echipă a Realului? Cu toți așii ei, nepunctuoși în teren. Dar Internazionali, cum coboară din scenă? Tot cu virtușii de odinioară rămași în formație...

R.B.: Nu spun că echipa noastră murise după Mexic. Avea însă nevoie de restructurări tactice, de elanul și cunoștințele citorva forțe proaspete. Cine spune că după Mexic trebuiau scoși Dumitru, Lucescu sau Dinu? Nici vorbă. Altfel trebuia înțeles și tratat momentul acela.

E.I.: E vorba și de acest fenomen al formei, care nu poate fi determinat ușor. La noi a intervenit o cădere însă ea nu este definitivă, nu reprezintă, după mine, sfîrșitul jucătorilor de elită ai naționalei. A fost un moment de penumbră. Acit.

R.B.: Recunoscînd meritele de pînă acum ale lui Angelo Niculescu, cred că el nu mai este omul prezentului. El trebuie să plece în condiții onorabile, cu sentimentul că și-a făcut în mare parte datoria. Echipa națională are nevoie urgent de un alt antrenor, care să inventarizeze tot ce e bun la ora actuală și care să-și asume și riscul regenerărilor. Să depisteze pentru echipă cîteva energii proaspete, cîteva ambiții noi, valori noi. Să divorțeze de tactica temporizării și să imagineze un joc ofensiv, să scuture de blazare pe vechii titulari, să renunțe la cei ce nu pot atinge — iarăși — acea stare de necesar entuziasm.

E.I.: Trebuie să se procedeze la unele remanieri, asta e limpede ca lumina zilei. Parcă există o emulație în ultimele zile cînd apar în ofensivă un Mulțescu, un Roznai, un Troi, un Năstase s.a. Dar operația trebuie făcută fără să se compromită tentativa calificării la Campionatul mondial; schimbări structurale însemnează și un risc în plus privind rezultatele. Nu cred că schimbînd mai mult de 2-3 titulari vom angaja lupta cu șanse, pentru că, indiscutabil, orice antrenor ar veni, nu poate asigura, fără o osatură existentă, o omogenitate de echipă care să reziste la grelele partide de la Tirana și Berlin.

R.B.: Nu preconizez schimbări care să distrugă construcția actuală a echipei. Să fie păstrat tot ce este viabil. Nu spun să fie înlocuiți noui jucători, de pildă, spun doar că echipa are nevoie de cîteva modificări. Noutăți mari aștept în starea de spirit a naționalei. Avem o serie blîndă în preliminariile C.M. Trebuie să cîștigăm seria chiar cu echipa actuală.

Convorbire organizată de Dan BÎRLĂDEANU

... și pentru asta iubim noi fotbalul

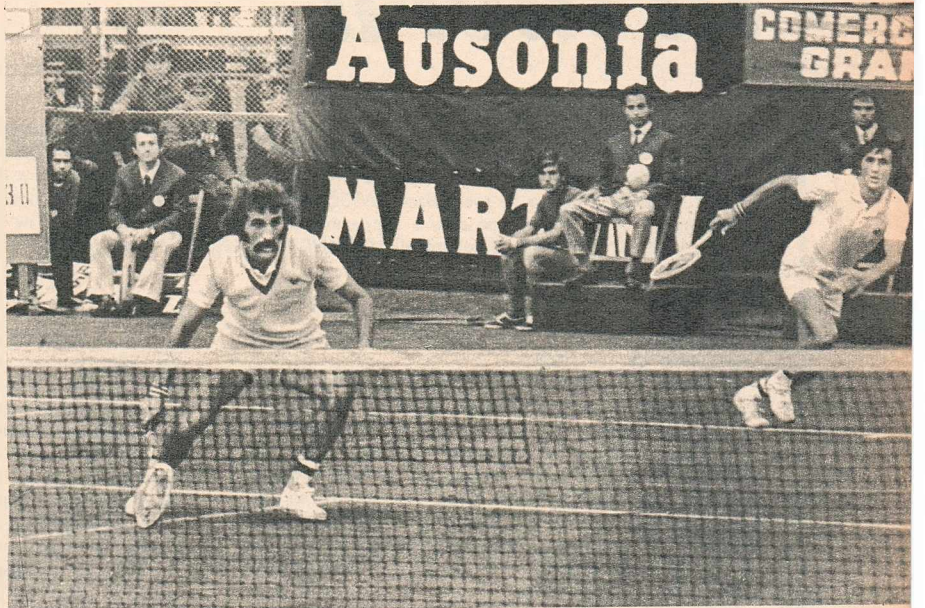

reflecții după finală

de Victor BĂNCIULESCU

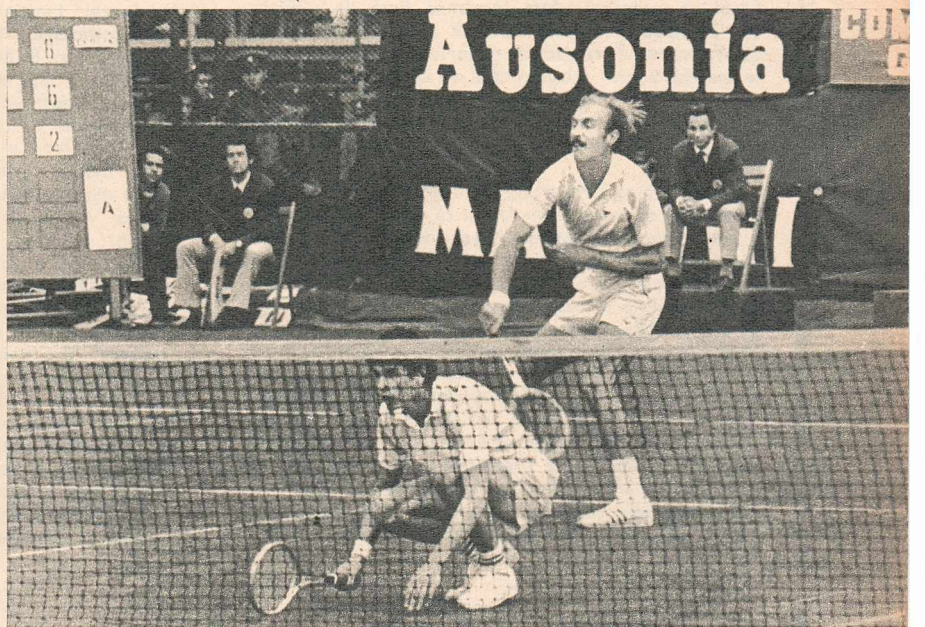
Cine a fost de trei ori prezent în finala Cupei Davis, chiar dacă nu a intrat niciodată în posesia rîvnitului trofeu, se poate considera ca făcînd parte din elita tenisului mondial. Această realitate a fost pregnant subliniată cu ocazia ceremoniei de închidere (neîndemînic

cele bătălii sportive pe care, la 33 de ani, le-a purtat în arenă, cu nobilă dăruire, și exemplar devotament, pentru culorile echipei, Ion Țiriac? (Fără a mai pune la socoteală gesturile sale de bărbătească tandrețe față de partenerul aflat în evidentă descumpănire)

Ziua a doua din marea competiție a sportului alb.

Fotografii de S. STEINER

organizată), cînd antrenorul american Dennis Ralston, mulțumind pentru primirea fără precedent, a urat pentru la anul o nouă finală între puternicele echipe ale S.U.A. și României. În același spirit, juniorul familiei titulare a trofeului, a omagiat forța reprezentativei române și capacitatea ei de a impune, după o pauză de 35 de ani, o nouă finală a Cupei Davis în Europa.

Desfășurarea acestei finale la București a onorat sportul românesc. Precum, în replică, iubitorii de tenis din Capitala țării (fără a mai vorbi de telespectatori) au onorat finala prin participare masivă și ținută sportivă. Ei au beneficiat de stimulul unor jocuri de înaltă calitate, chiar și atunci cînd rezultatele nu corespundeau cu aspirațiile lor de suporteri. Ei au avut prilejul să vadă evoluînd pe arena Progresul jucători de înaltă clasă, pentru a căror prezență la Wimbledon, Forest Hills, Roland Garros și o sumedenie de alte terenuri celebre în lume se fac însemnate eforturi financiare.

Cine va putea uita execuțiile de mare rafinament tehnic, stăpînirea de sine în joc și fizionomia impenetrabilă care caracterizează pe marele tenisman Stanley Smith? Cine va putea uita dramati-

Victoria cu 3-2 a echipei americane a produs, firește, dezamăgire în rîndurile iubitorilor de sport din țara noastră, care au scontat, cu logica performanțelor anterioare, un succes românesc. Din păcate, această nădejde a fost anihilată de unele carențe în pregătirea tehnică și morală a formației noastre. În timp ce echipa americană se supunea din vreme rigorilor unei pregătiri speciale, de grup, consacrată în exclusivitate acestei finale, echipa română, dezmembrată, cu jucătorii despărțiți pe spații de mii de kilometri, s-a mulțumit cu o superficială «încălzire» de ultim moment, preferînd iluzoria glorie creată prin cablograme. Ilie Năstase — obiectul cel mai evident al decepției create în opinia publică — a devenit musafirul nostru abia cu două zile înainte de sosirea adevăraților oaspeți...

Fără a îngroșa liniile acestui insucces, se simte nevoia unei analize și a unor concluzii vizînd maniera defectuoasă în care a fost concepută abordarea importantei finale. Sîntem siguri că federația de specialitate nu va fi scutită de critici pentru lipsa ei de grijă — nu față de interesele individuale ale jucătorilor — ci față de obligațiile unei reprezentative naționale.

casele de filme la lucru

Noua structură organizatorică a cinematografilei noastre, pe care o asociem dezideratului unanim de a avea filme mai bune, mai eficiente, este deja cunoscută. Casele de filme au pornit de acum la treabă, pe platourile noastre se află echipe ce lucrează sub egida lor directă. În dorința de a cunoaște activitatea de perspectivă a acestor celule esențiale pentru destinul filmelor, redactorul nostru de specialitate **MAGDA MIHĂILESCU** a adresat celor patru directori două întrebări: Care este programul de lucru al casei pe care o reprezentați? Care sînt primele titluri de filme de care vă legați numele?

În acest număr răspunde tovarășul **ALEXANDRU IVASIUC**, directorul Casei de filme nr. 1.

Programul pe care și l-a propus Casa de filme nr. 1 ține seama de trei factori.

1) De ce trebuie să facă și de ceea ce este bine să se facă, ceea ce ar reprezenta idealul. 2) De nivelul real al cinematografilei noastre, ceea ce ar reprezenta handicapul, considerînd că acest nivel este nesatisfăcător în ciuda unor filme bune, numărabile pe degete, și a altor filme slabe și foarte slabe, care nici nu se pot număra și nici nu trebuie să fie numărate. 3) De forțele existente în cinematografia românească, forțe care ne povestesc despre posibilitățile de a reduce sau de a desființa acest handicap.

Idealul constă în a face un număr de filme care să fie simple, directe și umane și care, mai presus de orice, să fie niște filme coerente. Majoritatea filmelor noastre sînt slabe nu datorită lipsei de imaginație, ci lipsei de coerență. Asta înseamnă lipsă de răbdare atît în elaborarea scenariului cît și a decupajului regizoral, a muncii regizorale propriu-zise. Toate acestea se manifestă prin incapacitatea de sinteză, deci de logică, și înlocuirea tramei dramatice cu frumuseți formale, în cel mai bun caz. Cinematografia românească are scene, dar nu are filme. Acesta este handicapul.

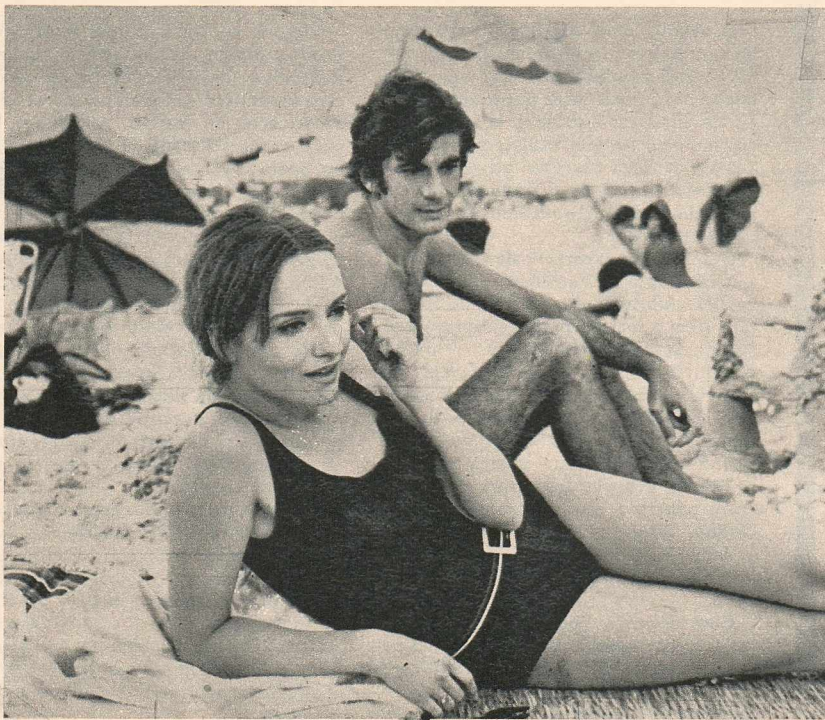
În legătură cu forțele care pot regenera cinematografia trebuie să menționăm faptul că avem actori foarte buni, ceea ce reprezintă deja un serios punct de pornire. Există de asemenea și cîțiva regizori care au posibilitatea de a face filme bune, iar o școală propriu-zisă de scenariști ne lipsește cu desăvîrșire. Avem 2-3 scenariști mai buni, dar asta este prea puțin pentru o școală națională. Ne propunem deci să încercăm să creăm la Casa de filme nr. 1 nucleul unei școli de scenariști, obișnuiți cu munca colectivă, cu gîndul că nu sînt doar niște scriitori care lucrează pentru film, ci membrii unei echipe, emițători de idei noi și receptori de idei noi, dacă acestea vin din partea regizorilor. Ne propunem să întărim rolul regizorului, să-i oferim condițiile de a-și valorifica gîndirea creatoare. Dar e ușor să spunem generalități. Să vedem puțin planul concret. La ora de față a

intrat în producție un film după scenariul lui Fănuș Neagu, «Dincolo de nisipuri», realizat de Radu Gabrea. Am văzut o parte din material și m-a entuziasmat. Pe acest film am început, împreună cu regizorul, operația de accentuare a coerenței, de întărire a unei atmosfere nu doar pitorești — ceea ce ar fi foarte ușor — ci a unei atmosfere care să derive dintr-o perspectivă istorică. Este meritul regizorului de a fi găsit tonul artistic care coincide cu această pretenție a casei noastre.

Mai avem o comedie după Paul Everac, «Patru sezoane», cu o idee cinematografică care, filmată cu atenție, poate să constituie o bună premisă pentru crearea unui univers, a unor moravuri, deci sperăm să realizăm mai mult decît un film vesel și ușor. De altfel cred că o comedie pentru a fi cu adevărat reușită trebuie să aibă măcar puțină amărăciune. Numele regizoarei: Letiția Popa. Mai notați un film de tensiune psihologică, de nerv dramatic, inspirat din lupta în ilegalitate. Și aici există premisele unui film bun. Ne aflăm în fața unei teme majore, mult cutreierată, dar care a fost uneori împinsă spre convenționalism. Este vorba de «Ceața»; scenariul — Alexandru Șiperco, regia — Vladimir Popescu.

Nu demult a fost încheiat decupajul regizoral la filmul «Șapte zile», pe care-l va realiza tînărul cineast Mircea Veroiu, în care casa noastră își pune mari nădejdi; va fi un film polițist altfel decît alte filme polițiste, cu o structură mai neobișnuită. În sfîrșit, încă o tînără regizoare, Ada Pistinăr, va realiza un film de actualitate, să zicem în stilul neorealismului italian.

Precum vedeți, pentru anul 1973 avem ecranizare, comedie, film polițist, dramă contemporană. Aceasta este în mare și structura pe care ne propunem s-o menținem și în anul următor, cu o precumpănire a filmului numit impropriu de actualitate. Lucrul cel mai important este să ne pregătim forțele pentru a ne realiza planul de perspectivă, să nu fim ca niște vînători de rațe care împușcă din cînd în cînd cite un film bun și să stabilim măcar un nivel minim, un stil de lucru, adică să punem bazele unei adevărate școli.

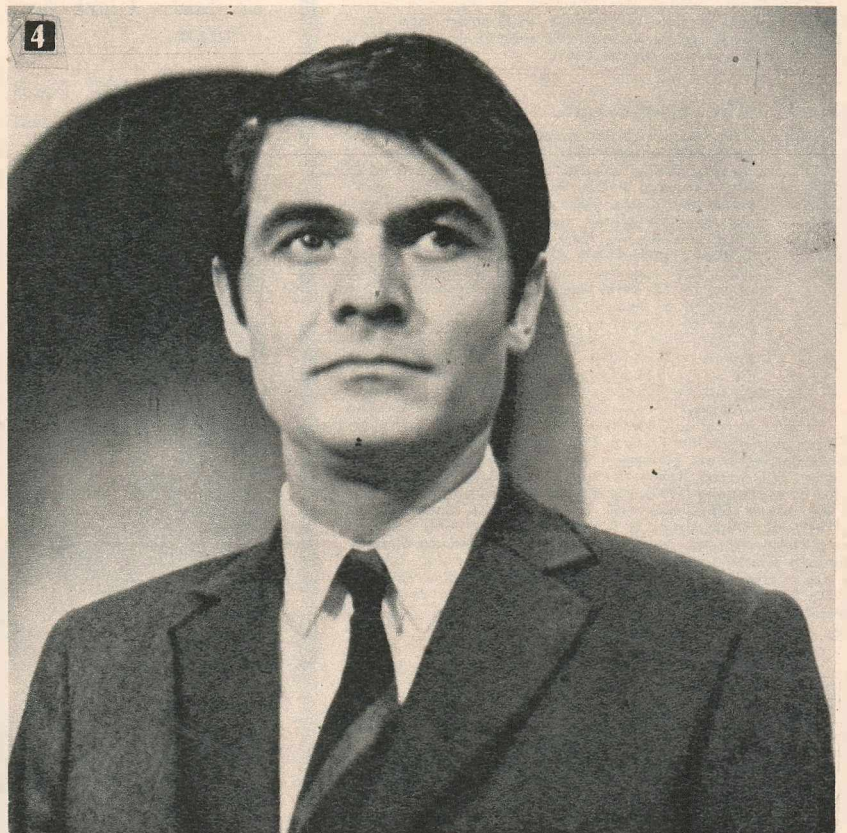

«Patru sezoane» — filmul pe care-l realizează în prezent Letiția Popa, după un scenariu de Paul Everac, sub egida Casei de filme nr. 1. În fotografie — Tamara Crețulescu și Florin Zamfirescu.

Fotografie de **Al. BÎLU**

actori si roluri

- 1) *Reîntîlnire — pe curînd — cu Amza Pellea și Ion Besoiu în filmul «Săgeata căpitanului Ion», realizat de Aurel Miheles.*
- 2) *Excelenta actriță bulgară Katia Paskaleva, cunoscută din filmul lui Metodi Andonov «Cornul de capră».*
- 3) *Marlène Jobert — protagonista comediei lui Philippe de Broca «Fuga e sănătoasă».*
- 4) *George Motoi deține din nou un rol principal în filmul Malvinei Urșianu «Trecătoarele iubiri».*

de la A la Z

de Constantin POPESCU

HART William

Actor american de film născut la Newburg (New York), la 6 decembrie 1870; mort la Los Angeles la 23 iunie 1946. A fost una din figurile legendare ale Hollywoodului anilor 1913-1925, ca prim mare star al westernului. El a conferit dealtfel genului titlurile lui de noblete, fiind mai mult decât un actor, un personaj: faimosul *Rio Jim*, «omul cu ochi luminoși». Lansat de Thomas Ince, pentru a face concurența celorlalți doi actori cow-boy ai zilei: Broncho Billy și Tom Mix, acest fost boxer și actor de teatru devine primul mare star al casei Triangle din 1913, punând în valoare nu numai talentele sale de cow-boy ci mai ales jocul său liber de orice convenție teatrală, sobru și firesc. Personajul său avea două ipostaze: cea de «justiciar» inflexibil, apărător al legii, sau cea de aventurier generos. Printre filmele sale celebre găsim titluri ca: *Fugarul* (1913), *Ceasul său de omenie* (1914), *Între bărbați* (1915), *Ultimul act* (1916), *Pen-tru salvarea rasei sale* (*The Aryan-id.*), *Patriotul* (*id.*), *Șeriful* (1917), *Omul tăcut* (*id.*) etc. Realizează singur un film faimos pentru titlul său: *Omul cu ochii limpezi* (1918), care avea să-i devină glorioasă poreclă. Mai toarnă câteva filme pînă în 1925: *Bill Hickok*, *Tumbleweeds*, *John Petticoat*, *King Baggott*, filme care-și mențin intactă celebritatea, dar ora lui trecuse.

HARTL Karl

Regizor de film și scenarist austriac, născut la Viena, la 10 mai 1899. Debutază în cinematografie ca operator, la 18 ani, dedicându-se apoi scrierii de scenarii și regiei. Colaborează mai întîi cu compatriotul său Gustav Ucicky, apoi își împarte activitatea între studiourile vieneze și cele din Berlin, dovedind o mare iscusință tehnică, un rafinament artistic, rol al unei culturi serioase, și ca orice vienez, o predilecție pentru filmul muzical. I se datoresc comedii muzicale și operele pline de farmec ca: *Un cîntec vechi din Heidelberg* (1930), cu Willi Forst, *Prințul Arcadie* (1932) și *Alteța sa iubeste* (1933), în interpretarea cuplului Liene Haid-Willi Forst, *Voievodul țiganilor* (1935), cu Adolf Wohlbrück (în duble versiuni, franceză și germană), *Hotel Paradis* (1939), cu Hilde Krahl; comedii de salon sau polițiste ca: *Contesa de Monte-Cristo* (1932), cu Brigitte Helm, Rudolf Forster, sau *Sherlock Holmes* (1937), cu Hans Albers, Heinz Rühmann; filme dramatice ca: *Asa se termină o iubire* (1934), cu Paula Wessely, Willi Forst; de spionaj, ca: *Anna Demidowa* (1936), cu Sybille Schmitz, Karl L. Diehl; de război: *Munți în flăcări* (1931), cu Luis Trenker; științifico-fantastice, ca: *F.P. 1 nu răspunde* (1932), cu Hans Albers, Paul Hartmann și versiunea franceză cu Charles Boyer, Jean Murat; *Aur* (1934) cu Hans Albers, Brigitte Helm, versiunea franceză cu Pierre Blanchar etc. Opera sa cea mai desăvîrșită rămîne însă *Mozart* (1942), realizat la Viena, cu Hans Holt, adevărat model de film biografic muzical. După război va reedita filmul la Viena în 1955, de astă dată avînd pe Oskar Werner ca protagonist. Printre filmele sale postbelice realizate la Viena reținem: *Der schweigende Mund* (1951), cu Gisela Uhlen, Curt Jürgens; *Haus des Lebens* (1952), cu Gustav Fröhlich, Hansi Knoteck; *Der Weg in die Vergangenheit* (1954), cu Paula Wessely, Willy Fritsch, Willi Forst, Maria Holst, Attila Hörbiger ș.a. A semnat de asemenea superviziunea artistică a filmului *Eroica* (1950), dedicat lui Beethoven.

HARTMANN Paul

Actor german de film și teatru, născut la Fürth (Bavaria), la 8 ianuarie 1889. Una din gloriile scenei și cinematografului timp de aproape jumătate de veac, P.H. debutează în film în 1917, devenind în scurtă vreme unul din cei mai cotați tineri actori ai Germaniei de după primul război mondial. Regizori ca Ernst Lubitsch (în *Anna Boleyn*-1920), Murnau (în *Castelul Vogelöd*-1921), A. von Gerlach (în *Vanina*-1922), Carl Froelich (în *Intrigă și iubire*-*id.*), Robert Wiene (în *Cavalerul rozelor*-1926) au pus în valoare prestața sa fizică și jocul său plin de vigoare. În teatru se remarcă în ansamblul lui Max Reinhardt, iar între 1926 și 1934 face parte din ansamblul Burg-theater-ului din Viena. Paralel cu marile sale creații din teatru, P.H. realizează și în filmul vorbitor interpretări memorabile, cu prezența sa masivă și jocul său sobru în *F.P. 1 nu răspunde* (1932), *Tunelul* (1933), după Kellermann, *Marathon* (*id.*-r: E.A. Dupont), *Salon Dora Green* (*id.*), *Moștenirea din Pretoria* (1934), *Nevestele sirete* (1935-r: Jacques Feyder, versiunea germană a filmului *Kermesse heroique*), *Ma-zurka* (*id.*-r: Willi Forst), *Romanta iubirii* (1936-r: Bolvary), *Port-Arthur* (*id.*), *Citadela din Varșovia* (1937), *Nuntă în revoluție* (*id.*), *Acordul inimilor* (1938), *Căi greșite* (*Effi Briest*-1939), *Bal paré* (1940), *Bismarck* (*id.*), *Acuz!* (1941) etc. După război, în R.F.G., își continuă dubla activitate: teatrală și cinematografică, marcînd cu distincția și stilul său filme ca: *Das Tor zum Frieden* (Austria-1951), *Mönche, Mädchen und Panduren* (1952), *Cuba-Cabana* (*id.*), *Der Klosterjäger* (1953), *Regina Amstetten* (1954), *Die Barrings* (1955), *Wilhelm Tell* (1956) etc. A fost de asemeni interpretul unei producții S.U.A., realizată de Elia Kazan: *Man on a Tightrope* (1953).

HARVEY Laurence

Actor și regizor britanic de teatru, film și TV, de origine lituaniană, născut L. Skikne, la Yonishkis (Lituania), la 1 octombrie 1927. Unul din cei mai talentați actori ai tinerei generații, afirmîndu-se mai întîi în teatru (Manchester Repertory Company și Memorial Theatre Stratford-on-Avon) prin memorabile interpretări din repertoriul shakespearian. Paralel apare și la TV și în film, unde, după un debut incert în *House of Darkness* (1948), se va impune treptat în câteva realizări ca: *The Black Rose* (1950), *Landfall* (1951), *A Killer Walks* (1952), *The Good Die Young* (1953). Consacrarea mondială i-o va aduce însă interpretarea de clasă, prin patosul, prospețimea și intensitatea ei dramatică, din *Romeo și Julieta* (1954-R. Castellani). Prestigiul dobîndit cu acest film îl va conduce inevitabil către Hollywood, unde va crea personaje complexe în filme de anvergură ca: *Butterfield 8* (1960), *Alamo* (*id.*), *Vară și fum* (1961), *Ultrajul* (1964), *Robii* (*id.*). În 1958 montează la Londra (numai ca regizor) musicalul *Simply Heavenly*, iar în 1964 apare tot aici ca interpret al unui alt celebru musical: *Camelot*. Activează și la TV britanică și americană, iar în 1963 debutează în regia de film cu *The Ceremony*. Dintre numeroasele sale filme vom mai aminti: *I am a camera* (1955), *Three Men in a Boat* (1956), *Drumul spre înalta societate* (1959) și urmarea lui: *Life at the Top* (1965), *Expreso Bongo* (1959), *Lungul, scurtul și superiorul* (1961), *Two Loves* (1962), *Walk on the Wild Side* (*id.*), *Lumea minunată a fraților Grimm* (1963), *Darling* (1965), *The Winter's Tale* (1967), *A Dandy in Aspice* (1968), *Charge of the Light Brigade* (1969). A turnat și la noi în țară în coproducția anglo-R.F.G. *Bătălia pentru Roma* (1968).

film

O nouă vedetă britanică, JULIE EGE, protagonista filmului «Rentadick», realizat de James Clark pentru Casa Rank Organisation.

FRANÇOISE FABIAN a fost aleasă de Claude Lelouch pentru viitorul său film «Demodatus», pe care îl va începe la sfîrșitul acestui an. Partener — Lino Ventura.

tv

de Liviu TIMBUS

la cea mai înaltă tensiune

Ore fierbinți pe micul ecran. Zile la rînd milioane de telespectatori au urmărit cu sufletul la gură marea confruntare pașnică de pe arena «Progresul». Timp de trei zile, grație televiziunii, duminică șoselele patriei s-au desfășurat în liniștea unei toamne patriarhale, aidoma celor din vremea bunicii noastre.

Adjudecarea Salatierei de argint a dovedit o dată mai mult că spectacolele supratensionate, devenite azi bun comun pentru un public larg din mijlocul căruia nu lipsesc persoanele emotive, cardiace sau telespectatorii cu afecțiuni gastro-intestinale, pot da de lucru (ne-au povestit-o medicii) terapiei moderne. Dar, evident, să nu exagerăm. Emoțiile au trecut, inima și-a reluat pulsul normal, iar impresiile generale sînt reconfortante. Tenacitatea, pasiunea și osîrдіa rămîn virtuți înalt umane chiar și prin exemplul celor învinși; competițiile sportive de pe arena «Progresul» recomandîndu-se drept o veritabilă școală a curajului și măiestriei cu îndemnuri și învățăminte prețioase, la care, mulțumită televiziunii, am fost cu toții elevi și beneficiari.

Trei dimineți însoțite, sosite cu ultimul tren spre folosul reprezentanților sportului alb, dar care n-au putut să ne ștergă din amintire nici o clipă zilele înnegurate ale începutului de săptămînă, marea încheștare dintre om și natură, nenumăratele exemple de abnegație și eroism la care am fost cu toții martori prin intermediul micului ecran. Din nou un titlu de onoare pentru harnica echipă a emisiunii de actualități, prezentă în timp record la Căzănești în Ialomița, la Brănești și Țicleni în Gorj, la Șerbești în Bacău, la Timiș și Sînnicolaul Mare. Mulțumiri și admirație pentru rapiditatea și fidelitatea informațiilor preluate la fața locului, pentru veritabilele performanțe ale colegilor noștri, capabili de a parcurge în una și aceeași zi, dus și întors, distanțe impresionante. Și, în acest sens, reținem în mod deosebit relatările reporterului Ion Marina. Reîntors în studioul de televiziune de la sute de kilometri distanță și cu foarte puțin timp înaintea prezentării telegurnalului de la ora 19,30, purtînd încă îmbrăcămintea de protecție biciuită de vînturi și ploii năprasnice, colegul nostru s-a înfășurat în fața camerelor de luat vederi cu simplitatea și firescul omului ce-ți intră în casă, aducînd noutăți de ultimă oră.

La pas cu evenimentele vieții muzicale din țară și de peste hotare s-au dorit și relatările din după-amiaza zilei de 10 octombrie. O emisiune galopantă, zorită parcă din urmă de către suratele ei nerăbdătoare, în cuprinsul căreia totul a fost derulat haotic ca într-un film fragmentat și recompus la întîmplare la masa de montaj. Am fost invitați să asistăm, între altele, la o conferință de presă organizată de Asociația română de impresariat artistic, un fel de inventariere cinematografică a celor prezenți, și unde coloana sonoră, alcătuită din felii vorbite și alese absolut la întîmplare, n-a făcut altceva decît să puncteze acustic mișcările aparatului. De neînțeles. Ni s-a prezentat apoi un film realizat la Festivalul tineretului de la Bayreuth, unde—am aflat noi—alături de numeroși juni virtuozii, participă și cîțiva reprezentanți ai țării noastre. De data aceasta realizatorii emisiunii au uitat pur și simplu să ne indice numele emisarilor noștri și n-au făcut-o nici cînd aceștia din urmă s-au înfășurat cu păreni și măturisiri de credință în fața microfonului. Inexplicabil.

Dorim să notăm și faptul că tot săptămîna trecută micul ecran a inaugurat și noua emisiune «Întrebări și răspunsuri», realizată în sprijinul celor care studiază în învățămîntul de partid. Din păcate dialogul dintre omul de știință, invitat al televiziunii, și marele public ni s-a părut, deocamdată, steril și ineficient și asta din două motive. Reproșăm realizatorilor didacticismul drastic, expunerile ex-catedra, încărcate de formule severe și lipsite complet de entuziasmul și forța de persuasiune a exemplului concret. Sintem de părere apoi că din moment ce ascultăm asemenea dizertații la televiziune, avem tot dreptul de a beneficia de un bogat material intuitiv (scheme și tablouri sinoptice explicite, fotografii și, de ce nu, pelicule documentare). De ce, de pildă, să nu elucidăm sorginta marilor diferențieri dintre fostele țări coloniale (tema propusă în dezbaterea din 10 octombrie) și prin sollicitudinea unui bogat material documentar, selecționat din lucrări de istorie sau din filmoteca televiziunii?

ALMANAHUL FLACĂRA '73 A APĂRUT ALMANAHUL FLACĂRA '73 SE VA EPUIZA CURÎND

fiindcă în cele 384 de pagini bogat ilustrate, color și alb-negru, ale ALMANAHULUI FLACĂRA '73 găsiți — așa cum ați găsit întotdeauna — mai multe cărți bune într-una singură foarte bună.

Spicuim din sumarul bogat și variat al ALMANAHULUI FLACĂRA '73:

— REPORTAJE, DOCUMENTARE:

- O definiție pentru 1972
- Un pătrar de veac închinat înfloririi republicii
  - Poduri de ape
  - Automobilul, înger sau demon?
  - Plaiuri și chipuri românești acum un veac și jumătate
- Telefonul nostru cel de toate zilele
- Secolul 20 văzut de bunicii noștri
- Secvențe filatelice cu astronautii lumii
  - Galeria animalelor celebre
  - Ce bem, cînd bem, cum bem?
  - Noua alchimie a alimentației
- Învățămîntul ingineresc în România
  - Telepatia fără mistere
- Spionaj: Operațiunea «Torta» și «Dora» transmite...

— LITERATURĂ:

Pagini remarcabile din scrisul lui Eugen Barbu, Aurel Baranga, Vlaicu Bârna, Mircea Horia Simionescu, Octav Pancu-Iași, Arnold Häuser, A.I. Ștefănescu, Maria Arsene, Maria Luiza Cristescu, Viorica Ciorbagiu, Eugenia Tudor Anton, C. Vișan precum și din literatura universală: Saul Bellow, J. Scott Fitzgerald, Ernest Hemingway.

— ARTĂ:

- Bogat ilustrate, variate pagini de cinema cu vedete iubite de azi, de ieri
  - Să-i cunoaștem și așa... pe cei mai îndrăgiți dintre actorii noștri de teatru
  - Memoria colecțiilor de artă
- cu splendide reproduceri color.
- SPORT ● VARIETĂȚI ● MODĂ-COSMETICĂ ● UMR
- 12 CAREURI DE CUVINTE ÎNCRUCIȘATE
- RECLAME UTILE

A APĂRUT
ALMANAHUL FLACĂRA '73

GRĂBIȚI-VĂ SĂ VI-L PROCURATI
CÎT ÎL MAI GĂSIȚI
ÎN CHIOȘCURI

Prețul, lei 16

cronica satirică

de Teodor MAZILU

vai
ce friptură,
o frumusețe!...

Am auzit o discuție care, prin forța ei lirică, mi-a atras atenția.
— Era, tu, de-o frumusețe...
— Așa ceva frumos eu n-am văzut...

Totuși, mobilul acestui entuziasm frenetic nu se dezvăluia încă. Nu-mi era clar dacă era vorba de o femeie, un apus de soare sau o capodoperă a literaturii universale. Ei continuau să prăvălească adjectivele, ca niște bulgări, dar nu pricepeam ce anume i-a adus în halul ăsta de entuziasm. Până la urmă misterul s-a destrămat. Nu era vorba de un apus de soare în munți și nici măcar de o femeie. Era vorba de cu totul altceva.

— Fripturi de vacă atât de frumoase, eu încă n-am văzut.
— Am mâncat un cotel... Era, tu, un vis.

Evident, nu sînt vegetarian și n-am nimic împotriva fripturilor de vacă. Dimpotrivă, am toată stima de rigoare pentru o friptură de vacă. Dar să vorbești de o friptură de vacă strangulat de emoție, cum ai vorbi de miracolul primei iubiri, mi se pare exagerat. Am și iubit, am și mâncat fripturi. Dar niciodată n-am crezut că aceste evenimente merită o emoție egală.

N-am înțeles niciodată cum satisfacțiile materiale se pot schimba în satisfacții spirituale.

— Am mâncat un pește atât de gustos, încît în clipa aceea aș fi putut să mor.

Nu știu. Poate sînt eu prea fragil și prea abstract, dar nu cred că o saramură de crap îți poate da liniștea în fața morții. Nu vreau să discreditez saramura de crap, ar depăși puterile mele—dar mă întreb: e suficientă o saramură ca să-ți asigure fericirea? Parcă nu...

Am auzit vorbindu-se despre magnetofone ca despre niște copii minunați.

— Are, tu, un magnetofon de-ți vine să-l mîninci.

Sigur, e bine să ai și un magnetofon. Chiar pe mine mă bate gîndul să-mi cumpăr unul. Dar să vorbești despre un magnetofon ca despre un copil — totuși, cu tot respectul meu pentru tehnică — parcă e prea mult...

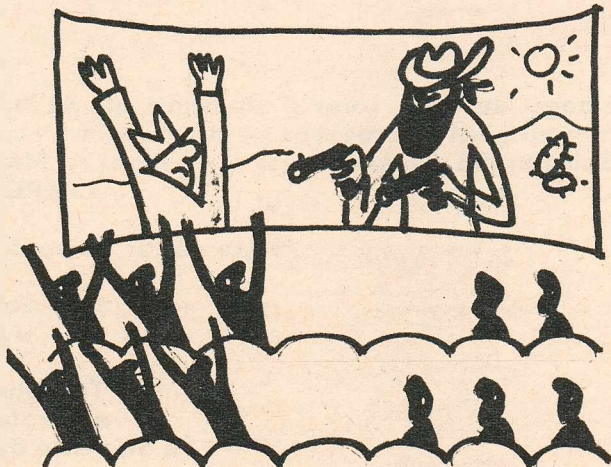
Am văzut oameni în toată firea care făceau pătimașe declarații de dragoste unor mijloace de transport.

— Mă înțeleg cu mașina mai bine decît cu nevastă-mea. Cred că fără ea aș muri...

Eu zic să nu ne apucăm să facem declarații de dragoste nici frigiderelor, nici cauciucurilor de rezervă, nici fripturilor de vacă. Să ne păstrăm emoția pentru apusurile de soare.

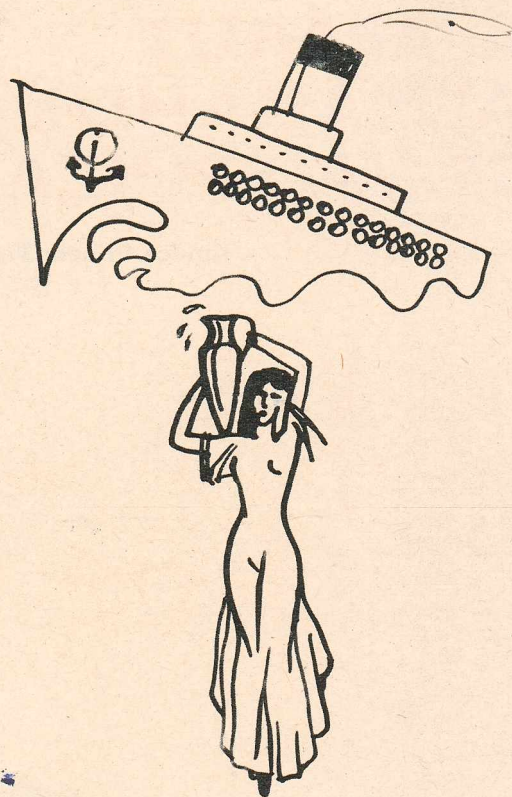
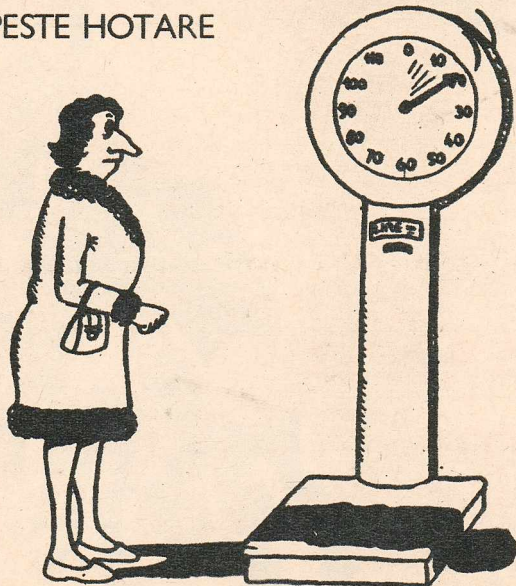
umor

de M. OPROIU

ROMAN FOILETON

DE PESTE HOTARE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	
2	U	L	C	I	O	A	R	E		J	A	V	A
3	E	I	O	B		I	M	A					
4	T	I	R	B	U	S	O	A	N	E			
5	E	C	I				R	S					
6	P		A	C			A	E					
7	A	C	E				G						
8	L	A	S				I	F	A	I			
9	A	D	A	P	A	T	E	L	A	E	T	I	
10	T	A	C							R			

VASE

ORIZONTAL: 1) Semnalul vaselor în pericol — Ciob... de lemn — Vas de pămînt. 2) Vase... care nu merg de multe ori la apă — Vasul pentru plăcinte și gogoși. 3) O bucătică de vas — Cercul în vase paralele cu cele sanguine — Ape! 4) Desfundă sticlele (pl.). 5) Albii... fără apă — A lăsa nasul în jos. 6) Aplauze pentru cîștigătorul cupei — La pahar! 7) Bold — «Merg» la Roma — Anul Geofizic Internațional (abr.) — Pătrunde prin pereți. 8) Spală putina... la pericol — Vase de băut apă — Frumosul din basm. 9) Răcorit din igheab sau găleată — Patria gondolelor. 10) La gura «țapului!» — Vasele lor cutreierau mările în antichitate.

VERTICAL: 1) Răcoritoare la sticlă — leșit din cadă. 2) Vase de bucătărie (dim.) — Vas pentru baie. 3) Submarin cu pietre scumpe — Butoi... de pînă. 4) Vase pentru ceai sau cafea — Cupa! 5) Alfa și omega! — Unitate cu țapi și halbe. 6) Vas de apă — Auxiliar al trecutului. 7) Are trei alții prin Bihor — Comandantul vasului «Obi». 8) Ruperi ale vaselor de sînge. 9) A construi — Tangentă (abr.). 10) Vase perfect închise — Îndrumă vasele maritime. 11) Pronume — Partea inferioară a vasului (pl.). 12) Ornament rotunjit — Referitor la mersul vaselor. 13) Umblă cu șistare, garnițe și bidoane — Usturoi ardelenesc.

I. Gh. CARAIMAN

Dezlegarea jocului CEAIURI apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) RETETA — GIT. 2) OPARI — COZI. 3) MUSTEL — MT. 4) AR — SAMOVAR. 5) NAP — NICI — A. 6) ITAR — NORI. 7) T — H — CETINA. 8) APATOS — TOS. 9) ARUNCA — TI. 10) FIERTURA — A.

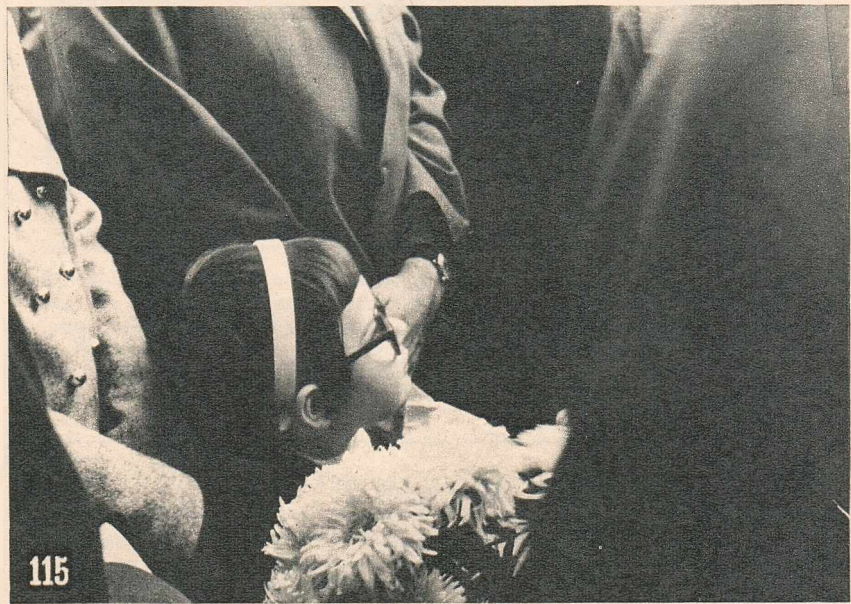

concurusul nostru cea mai frumoasă FOTOGRAFIE

- 113) Schimb de păreri
ROLAND W. ZINK — Volneasa
- 114) Contemplație
Ing. DUMITRU BALABAN — Brăila
- 115) Când am să fiu mare...
ȘTEFAN TOTH — Oradea
- 116) După o zi de muncă
NICU DAN GELEP — Craiova

113

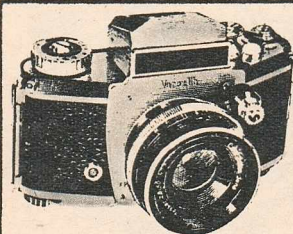
115

114

116

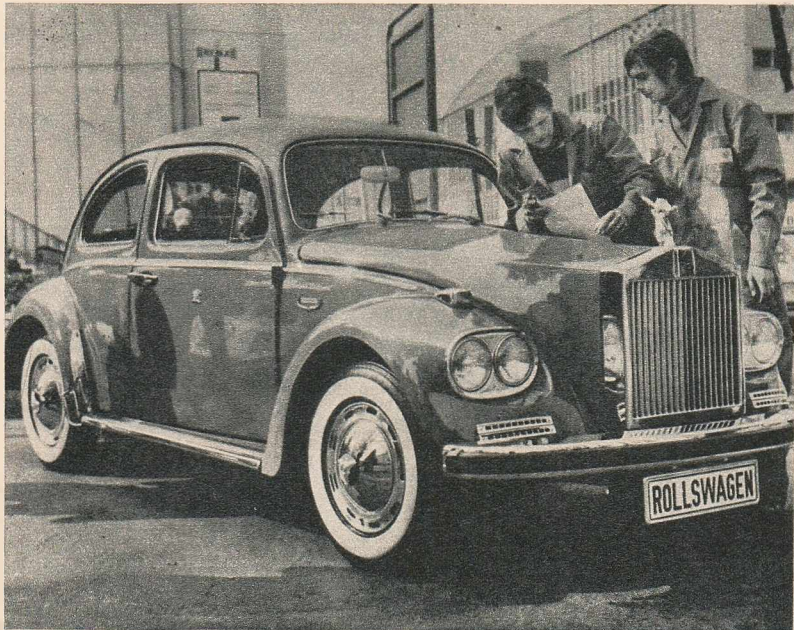

concurusul
„CEA MAI
FRUMOASĂ
FOTOGRAFIE“

Fotografia
aleasă Nr. _____

Numele, prenumele și adresa
citorului

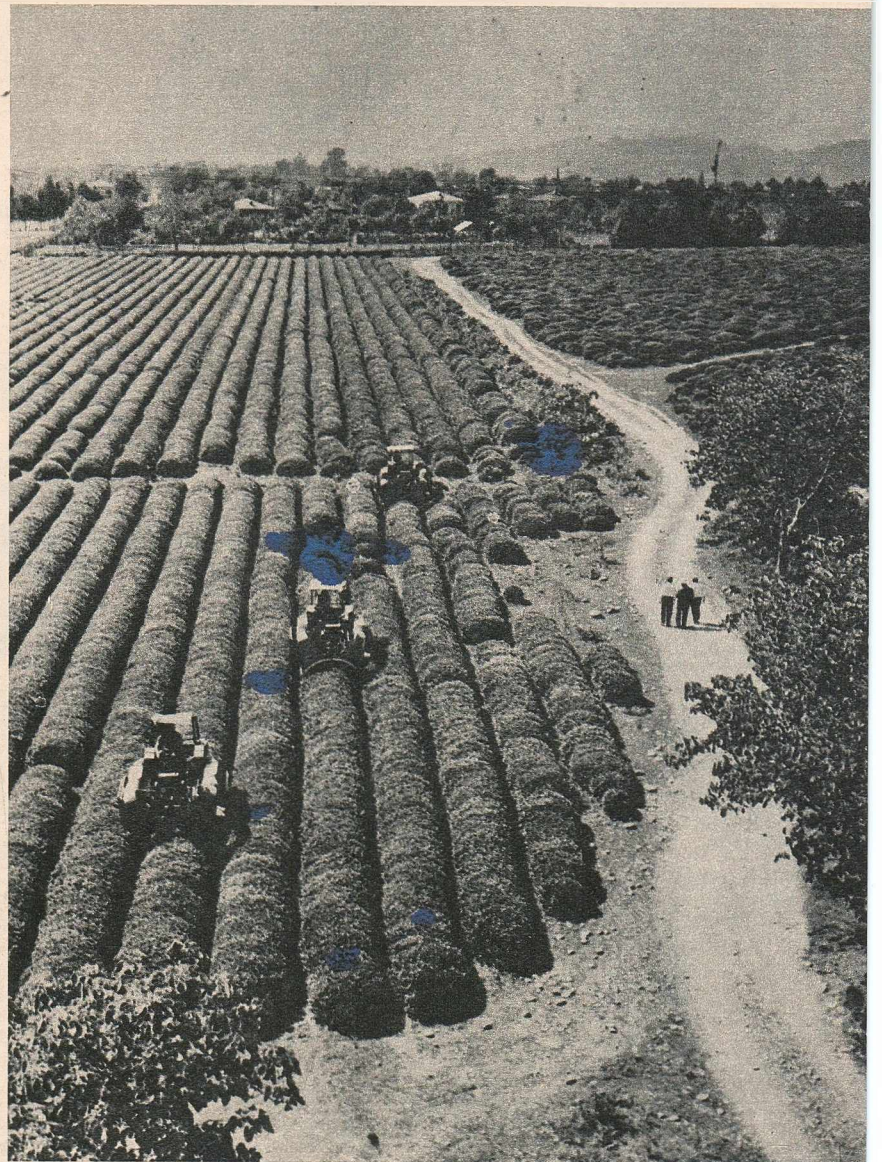
CORCITURA

La Frankfurt pe Main (Republica Federală a Germaniei) s-a deschis recent expoziția de automobile și echipament auxiliar denumită «Automechanica '72». În jurul exponatului denumit «Rollswagen» — lume și iar lume... Rollswagen reprezintă, pare-se, prima experiență de încrucișare în lumea nebiologică. Cum pînă acum nimeni n-a explicat la ce e bun hibridul născut din Volkswagen și Rolls Royce, nu ne rămîne să credem decît că modelul este destinat a fi numărul umoristic al expoziției.

SĂRIȚI, NĂVĂLESC PELICANII !...

La toate s-au gîndit mai marii pescuitului din Lima atunci cînd au dat proporții industriale acestei indeletniciri tradiționale peruviene: și la crearea bazei tehnico-materiale pentru pescuit, și la mina de lucru, și la piefele de desfacere. Un singur lucru le-a scăpat: ce-o să se întîmple cu numeroșii pelicani din regiune, lăsați fără hrană ca urmare a pescuitului intensiv ?

Răspunsul la întrebare ni-l dă fotografia de față. Pelicanii infometateți au părăsit zona maritimă a orașului și — în căutarea peștelui — abordează mediile populate cu... gospodine.

BEȚI UN CEAİ?

Colhozurile specializate din Gruzia, unde căutata plantă se cultivă pe terenuri însumînd 60 000 de hectare, asigură 95 la sută din producția de ceai a Uniunii Sovietice. Pentru recoltat se folosesc circa 1 000 de mașini speciale «Sacartvelo» (vezi fotografia), înlocuind munca manuală a 50 000 de colhoznici.

**„ASFALTUL ȘI CRETA“
LA CEA
DE-A VII-A
EDIȚIE**

Un concurs de desen dintre cele mai originale, adresat copiilor, se desfășoară în fiecare toamnă, de 7 ani încoace, cu mare succes la Potsdam, în apropiere de capitala Republicii Democratice Germane. Sugestiv intitulat «Asfaltul și creta», concursul a reunit anul acesta 1 200 de participanți din șase țări.

CE TOAMNĂ FRUMOASĂ !...

... a fost în anul 1894. Reproducând fotografia realizată într-o duminică a aceluiași an în Calea Victoriei din București, vrem să facem și unele mențiuni cu privire la imobilele încadrate în instantaneu. În dreapta, se vede renumitul hotel din vremea aceea, OTETELCHANO, adică, pe românește, OTETELEȘANU. În stînga, altă clădire candidată la celebritate: sediul ziarului L'INDEPENDANCE ROUMAINE. Dar nu ziarul a conferit celebritatea clădirii ci... Lumière. În salonul de la etajul întâi (vezi săgeata) al frumosului imobil s-a dat prima reprezentație cinematografică din țara noastră: la 26 mai 1896, adică la numai cinci luni după apariția în lume a invenției fraților Lumière. Cronicarul care scrie despre această senzațională prezentare de «fotografii mișcătoare», menționează și filmele rulate atunci: Masa visicilor, Tigri, Artileria spaniolă, Furtună pe mare, Curse în saci — cinci producții «mari» de câte 15 metri fiecare.

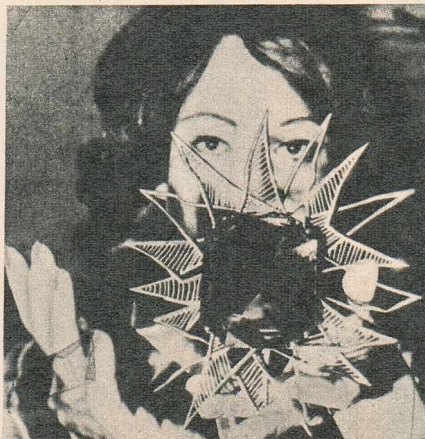

FILDES

În cele trei milenii de cînd există arta sculpturii în fildes din China s-au format generații după generații de artiști care scot la iveală capodopere de un rafinament artistic inimaginabil. Stupefiat în fața unor asemenea opere, privitorul nu știe ce să admire mai întîi: forța de expresie artistică sau cantitatea și calitatea muncii încorporate. La Canton, centrul sculpturii în fildes, există astăzi un atelier de stat cu 500 de artiști-sculptori care lucrează vase și potire, nave, figurine și reprezentări din natură. Uimitoare sînt și dimensiunile operelor: de la mărimea unui bob de orez cu o sută de incrustații pînă la piese imense de 60 de kilograme.

ASIGURARE, NU GLUMĂ !

Un topaz de 810 carate (adică nu mai puțin de 162 de grame), montat în aur după o schiță a celebrului pictor Georges Braque, a fost prezentat la cea de-a VI-a Bială a bijuteriilor de la Grand Palais din Paris. Bijuteria a fost asigurată pentru frumoșica sumă de 120 000 de dolari.

cititori căt-re cititori

Pentru a putea insera un număr mult mai mare de adrese la această rubrică, vom folosi prescurtări pentru anumite teme foarte solicitate. Astfel, teme diverse = D; automobilism = A; Cinema = C; enigmistică = E; filatelic = Ft; literatură = L; limbi străine = Lb; muzică = M; prietenie = P; sport = S; teatru = Te; tehnică = Th; viața tineretului = T; schimb de foto actori = Fa; schimb de ilustrate = V.

Următorii cititori doresc să corespundă:

Oprean Petru, 23 ani, stud., Hunedoara, Aleea Oțelariilor, bl. CM5, ap. 139: V; Mureșan Domnița, 16 ani, elevă, Cluj, str. Oșului nr. 185: V; Andrei Ady, Sibiu, str. Rusciovului, bl. 6, sc. 2, et. I, ap. 25: politică internațională, psihologie, L, M, Te, T; Covrig Nelu, 19 ani, contabil, com. Ciupercei, sat Peșteana-Vulcan, jud. Gorj; matematică, M, S, T; Nichifor Lenuța, 17 ani, elevă, Galați, str. Științei nr. 146: M, T, V; Rusu Dan, Iași, str. Stejar, nr. 12: V; Ardeleanu Adina, 19 ani, Arad-Grădiște, str. Ivireanu nr. 5 a: P, V; Stanciu Octavian, 24 ani, București, sect. 1, str. Rossini nr. 3, sc. D, ap. 50: D, V; Manea Gheorghe, 40 ani, București, post-restant, of. p. 12: pedagogie, psihologie, V; Diaconu Ionel, 19 ani, stud., com. Ghirdoveni, str. Teilor nr. 304, jud. Dimbovița: D; Pavel R. Gialino, 20 ani, teh. dentar, com. Gherăseni, jud. Buzău: politică internațională, medicină, P, T; Moise Valentina, 19 ani, electronistă, București, sect. 8, str. Paringului nr. 34: D; Epure Gabriel, 18 ani, elev, Craiova, post-restant: geografie, Lb, V; Nica Constantin, 20 ani, factor poștal, sat Cursești-Pungești, jud. Vaslui: D, V; Cristescu Viorel, 19 ani, Rădăuți, str. Putnei nr. 52: D; Podet Elena, 16 ani, elevă, Drohobai, str. Olinescu, bl. A3, sc. B, et. II, ap. 38: D; Koslova Galina, 20 ani, U.R.S.S., Tula, str. Kutusova 15-b, ap. 16: C, M, V; Seniuc Mircea, elev, Botoșani, str. Karl Marx nr. 25, bl. 1, sc. C, et. II, ap. 42: geografie, L, Lb, Ft, V; Sarafoleanu Ileana, 20 ani, dactilografă, Buzău, str. Panduri nr. 10, ap. 2: P, V; Șargu Laurența, 16 ani, elevă, sat Minier, str. 23 August, bl. 11, ap. 4, of. Filipeștii de Pădure, jud. Prahova: D, V; Stoica Tuța, 20 ani, elevă, București, sect. 2, str. Arbustului nr. 16: M, P, S, V; Marinescu Mihaela, 17 ani, elevă, București, sect. 1, bd. Miciurii nr. 9, sc. A, et. VI, ap. 25: D; Neagu Didi, 20 ani, Rm. Sărat, str. Costienii Noi nr. 6: P, T, Fa, V; Chirea Radu, com. Roseți, jud. Ialomița: P, Fa, V; Drăghici Mariana, București, sect. 8, str. Videle nr. 22: S; Pirva Ioan, 34 ani, Brad, str. Decebal nr. 59, jud. Hunedoara: D; Daroga Virgil, 16 ani, Rm. Sărat, str. Piața Halelor nr. 8, bl. 1, sc. C, et. III, ap. 42: C, Lb, M, Fa; Mălan Lia, 18 ani, com. Urșeni, nr. 345, jud. Timiș: M, Fa, P; Bostină Pantelimon, 23 ani, București, sect. 8, str. Occidentului nr. 14, of. p. 12: Ft, P, V; Ghindaru Mihaela, Iași, str. Vasile Lupu nr. 93, bl. V1, sc. B, et. II, ap. 1: D, Fa, V; Tudor Nicoleta, 18 ani, București, sect. 3, str. Cugir nr. 3: Fa, V; Cătălinoiu Nelu, 19 ani, Sibiu, str. M. Sebastian nr. 13: istorie, turism, T, V; Popa Ioan-Sabin, 21 ani, sudor, Hunedoara, bd. Traian, bl. 2 bis, sc. C, et. IV, ap. 60: M, P, S, Fa, V; Iles Ioan, Hunedoara, Intrarea Lanului nr. 8, bl. C3, ap. 19: D, V; Ichim Teofil, 27 ani, stud., București, sect. 8, str. Occidentului nr. 12-14, căm. 1: artă, turism, L, Lb, T; Stoica Aurel, 18 ani, Brașov, str. Brazilor nr. 66 B, bl. 4, ap. 24, cart. Noua: D, V; Miron Eugen, 34 ani, com. M. Kogălniceanu, jud. Constanța: pictură L, M, T; Dima Andy, 38 ani, muncitor, Galați, str. Gării nr. 24: D; Popa George, 26 ani, prof., com. Periam, nr. 539, jud. Timiș: P; Nițescu Daniela și Matei Marian-Eliza, 18 ani, eleve, Tirgoviște, str. N. Bălcescu nr. 393: C, P, Fa; Vasiliu Otilia, 19 ani, elevă, Sc. de cooperatie, Huși, jud. Vaslui: Fa, V; Ilie Marian, 18 ani, elev, București, sect. 6, Șos. Alexandriei nr. 15: M, P, S; Popescu Sorin, 23 ani, Ciudanovița-oraș, bl. tineretului, nr. 120, ap. 12, jud. Caraș-Severin: D, V; Grigore Jeni, 19 ani, elevă, Cimpulung, str. Negru-Vodă nr. 30, jud. Argeș: D, V; Toader Vasile, 18 ani, strungar, com. Lumina, nr. 210, jud. Constanța: M, P, T; Ciocca Rodica-Mary, 18 ani, elevă, Brăila, bd. Karl Marx nr. 249: fizică, L, M, T; Bucșă Daniela, com. Tutova, Cooperativa de consum, jud. Vaslui: D; Oanea D. Alexandru, 17 ani, elev, Alba-Iulia, str. Clujului nr. 23: D, V; Tankó Anna, 16 ani, elevă, Tg. Ocna, str. Măgura nr. 25, jud. Bacău: V; Nicolescu Teodor, Ploiești, căsuța poștală nr. 186: D, Fa, V; Ivan Costel, 30 ani, Constanța, str. Busuoc nr. 12, of. p. 9: turism, Lb, P, T, V; Borza Georgeta, 19 ani, stud., Fălticeni, str. Republicii nr. 155: D, Fa, V; Neniu Mariana, 17 ani, elevă, com. Grecești, jud. Dolj, of. p. Filiași: L, Lb, M, P; Simion Cornelia, 20 ani, stud., București, sect. 8, str. Aeromodelului nr. 12: D; Panioglu R. Violeta, 17 ani, elevă, Constanța, str. Veniamin Costache nr. 81: pictură, V; Richard Geny, 18 ani, com. Stoenești, jud. Olt: P, V; Antochi Olga, 18 ani, elevă, Pașcani, str. 7 Noiembrie, bl. V6-7, sc. B, et. II, ap. 9: Ft, Fa, V; Dumitrache Cerasela, 17 ani, Focșani, str. Lupeni, bl. 2, sc. 1, et. IV, ap. 20: V; Defta Anisoara, elevă, Craiova, str. Fulger nr. 21: Lb, M, Fa, V; Benea Gheorghe, 24 ani, asist. medical, com. Buteni, nr. 55, jud. Arad: medicină, P, V; Hruban Lucia Clara, 23 ani, prof., com. Băbîlna, sat Băbîlnu, nr. 22, jud. Cluj: psihologie P, T, V; Simion Gelu, 28 ani, tehnician, București, sect. 6, str. Uranus nr. 7: D, Fa, V; Ortopelea Ana, 16 ani, Buzău, str. Transilvaniei nr. 258: D; Lozăr Ioan, 23 ani, mecanic, Brașov, str. Baba Novac nr. 15, bl. A: A, C, M, P, V; Bănescu Gelu, 24 ani, teh. auto, Constanța, str. Palas nr. 11, bl. 2, sc. A, et. III, ap. 55: P; Opreșcu Dan, 18 ani, elev, Tg. Jiu, str. Griviței, bl. A3, sc. 5, et. II, ap. 11: D, V; Alexa Florin, 23 ani, lăcătuș, Iași, Aleea Decebal nr. 15, sc. A, et. II, ap. 9: P, V; Zelter Doina, 16 ani, elevă, Brăila, cart. Hipodrom, bl. U, sc. 2, et. IV, ap. 38: D, V.

F Nr. 43 (907)

CUPON
DE PARTICIPARE
"CITITORI CĂTRE CITITORI"

16

**UN PRODUS NOU
LANSAT LA CEL DE-AL
VI-LEA TÎRG DE MOSTRE:
CĂMĂȘILE CONFECTIONATE
DIN ȚESĂTURI**

PANDORA

**ușor lavabile,
neșifonabile,
nu se calcă**

**țesătură din fire
poliester 100%,
rezistență sporită,
culori moderne,
aspect plăcut, mătăsos,
guler și manșete
cu inserție**

Printre zecile de propuneri de teme care ne parvin la redacție, iată una, desigur, nu singura, care ni se pare deosebit de interesantă și actuală: cea conținută în scrisoarea cititorului *Eftimie Pinte* din București. Dar mai bine să dăm cuvântul celui care ne scrie: «Printre fenomenele sociale care însoțesc procesul de industrializare, unul dintre cele mai complexe este cel al navetismului. Zeci și zeci de mii de oameni — poate și mai mulți — sînt afectați de el, ca să nu mai vorbim de membrii de familie, al căror număr se ridică, fără îndoială, la multe sute de mii de oameni. E deci un fenomen larg cuprinzător și în același timp un fenomen de durată, pentru că nu văd cum — și nici n-am citit undeva — cum ar putea fi rezolvat repede... Nu mă îndoiesc că sociologii, economiștii, psihologii se ocupă de această problemă, deși n-am prea văzut cărți pe o asemenea temă... Dar cred că și revista dv. ar putea publica reportaje, anchete, articole, în care să te discutate problemele navetiștilor: organizarea bugetului de timp, integrarea în colectivul în care lucrează, folosirea timpului liber, consecințele navetismului asupra vieții economice a familiei, pendularea dintre mentalitatea sătească și cea orașenească și câte și mai câte. (Să nu uităm nici problemele practice «mărunte»: orarul trenurilor și autobuzelor, unde se face aprovizionarea etc.) Navetismul e un fenomen larg răspîndit în toate țările industriale. Poate învățăm ceva și din experiența — bună sau rea — a altora...». Propunerea tov. Pinte a fost trecută în planurile noastre de muncă.

Într-o scrisoare patetică, cititoarea *Vasilica Sirbu* din Turnu Măgurele ne imploră să publicăm la «Flacăra album» poza lui Anthony Quinn, «cel mai mare actor de cinema al tuturor timpurilor». Am mai publicat această fotografie și, probabil, obligați de imperativele actualității vom mai publica, într-un viitor mai mult sau mai puțin apropiat, portretul (într-o altă imagine, bineînțeles) a lui Quinn. Ținem să facem totuși o precizare: în ce ne privește, nu-l considerăm pe A. Quinn «cel mai mare etc.» (de altfel, ce sens au asemenea clasamente?), ci pur și simplu un reușit cabotin cinematografic care, gesticulînd excesiv, dîndu-și ochii peste cap, exprimînd sentimente și situații groase cu grație de rinocer, face să vibreze inimile romanțioase ale unor spectatori nepretențioși. A. Quinn nu e, desigur, singurul care practică această manieră ieftină; generațiile mai vechi, de pildă, s-au «topit» în fața celebrei Bette Davis. Arta cinematografică însă înseamnă altceva (cum spunea, referindu-se la nu știu ce domeniu, o ilustră personalitate din fericire decedată).

Ca să rămînem tot printre artiști, cerem scuze celor cinci sau șase cititori pe care-i înștiințasem prin poștă cu privire la data apariției portretului lui Mike Connors (Mannix); întîrzierea s-a produs cu totul și cu totul independent de voința noastră. Sîntem de acord cu observațiile asupra seriilor polițiste făcute de cititoarea *Angela Savu* din Bacău; într-adevăr, eroii acestor seriale sînt de obicei detectivi particulari și nu polițiști oficiali, pentru că primii oferă posibilitatea unor aventuri mai «neortodoxe», mai spectaculoase decît secunzii, handicapați în țările occidentale și de o anumită prejudecată defavorabilă din partea publicului.

Cititorul *Nicolae Pîrvu* din Iași este supărat pe noi; i se pare că într-o notă cu privire la Minichello, italianul care acum vreo doi ani a deturnat un avion militar american, am manifestat o oarecare compasiune pentru respectivul «pirat al aerului». Îl asigurăm pe tov. Pîrvu că nutrim aceleași sentimente de indignare ca și dumneasa față de piraiți. În ce privește «reclama» care i s-a făcut lui Minichello și altora ca el, cititorul ieșean are dreptate. Dar, încă o dată, nu noi sîntem vinovați. Curiozitatea față de ticăloșie e o slăbiciune omenească, veche de milenii. A știut ce face insignifiantul Erostrat care a dat foc templului Artemisei din Efes, una dintre cele șapte minuni ale lumii antice, pentru a deveni celebru; au trecut de atunci 23 de secole și numele lui Erostrat e cunoscut de orice om de oarecare cultură și figurează în orice enciclopedie. Comparați și dumneavoastră: cine cunoaște numele savantului care a descoperit vitaminele? Dar al lui Rîmaru sau Capone?

Am primit la redacție numeroase scrisori prin care ni se solicită exemplare din *Almanahul Flacăra '73*. Repetăm, ce am mai spus și cu alte ocazii: nu ne ocupăm, nu avem dreptul să ne ocupăm cu difuzarea publicațiilor noastre. Dar am intervenit la organele de difuzare pentru a asigura o aprovizionare suplimentară a centrelor din care ni se semnalează epuizarea primului stoc.

CĂLĂTORIE ÎN EPOCA DE PIATRĂ

MĂRTURIA UNUI PARTICIPANT LA PRIMA EXPEDIȚIE CARE A LUAT CONTACT CU TRIBUL TASADAY

Cum poate un grup de oameni să rămînă izolat și necunoscut într-un secol în care o plimbare pe Lună e de domeniul trecutului? Ce s-a întîmplat cu această populație care trăiește azi aidoma strămoșilor noștri din epoca de piatră? Cine sînt acești oameni? Care sînt originile culturii lor primordiale? Sînt agresivi sau blînzi? Care sînt reacțiile lor față de cei veniți dintr-o lume necunoscută?

«De cînd s-a aflat de existența populației Tasaday — relatează ziaristul John Launois în revista «L'Europeo» — am vizat să fotografiez acest trib extraordinar. Nouă luni mai tîrziu mă găseam într-un elicopter care își lua zborul de pe o platformă fragilă, într-o îndepărtată regiune a insulei Mindanao din Filipinele meridionale. Eram unul dintre membrii primei expediții care încerca să cunoască poporul Tasaday».

Publicăm în paginile de față din relatările lui John Launois despre întîlnirea sa cu membrii tribului Tasaday.

BĂRBAȚI ȘI FEMEI NE PÎNDEAU DINTRE STÎNCI

Terenul accidentat și dificil de parcurs era plin de curse, dar Bilayan, ghidul nostru, ne-a condus cu ușurință prin labirintul pădurii, în parte mergînd, în parte cățărîndu-se printre gigantici arbori tropicali, ferigi uriașe, rădăcini și liane împletite între ele ca niște rețele dese. În urma sa ceilalți se chinuiau cu incomodul echipament de tabără și utilajul fotografic. Pe neașteptate, un zgomot slab de voci s-a auzit din dreptul unui grup de stînci. Membrii tribului erau așa de bine ascunși într-o grotă, încît expediției i-a trebuit mult timp ca să-și dea seama că bărbați, femei și copii ne pîndeau cu o intensă uimire.

Peștera era aproape neverosimilă. Un complex de grote de diferite dimensiuni, acoperite complet de vegetație. Nu exista nici un semn al intervenției omului asupra naturii vegetale. Un mic izvor curgea încet printre pietre, un pic de apă rămînea în crăpăturile acestora. Grotele

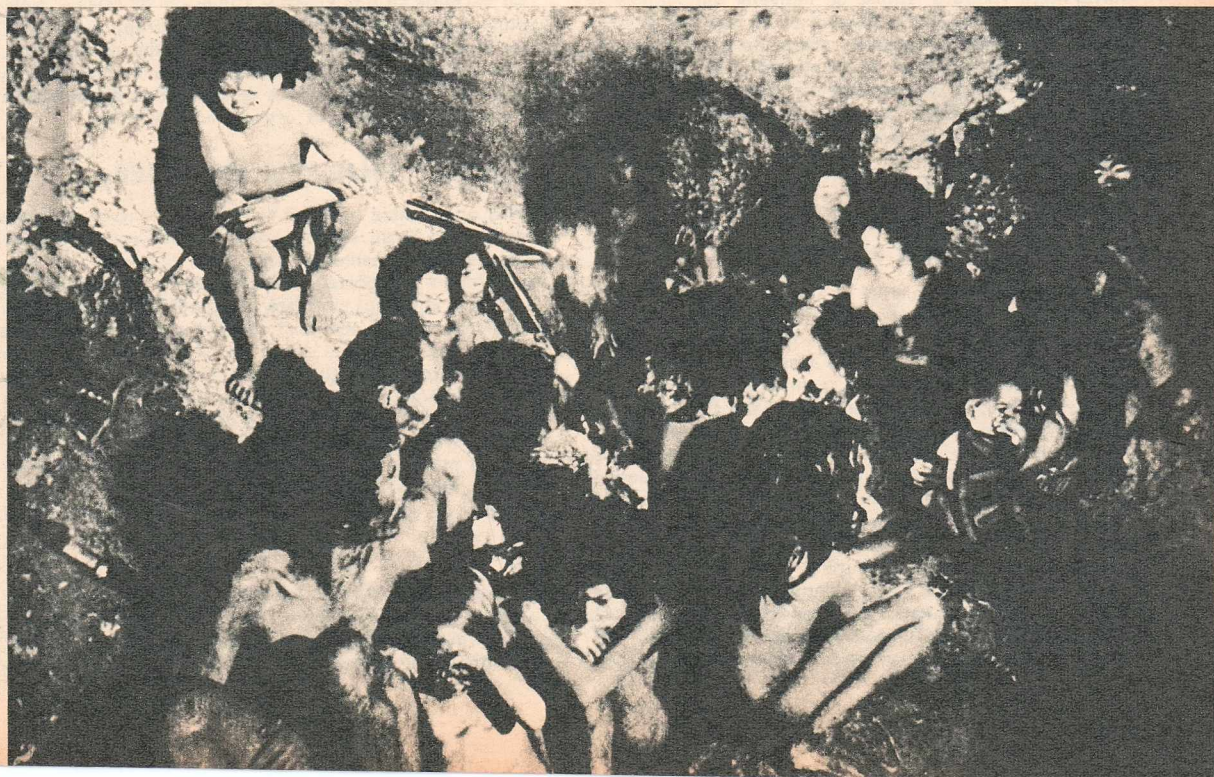
apăreau ca forme libere ale unei sculpturi misterioase.

Ne-am apropiat de intrarea peșterii — un arc de cinci metri. Înăuntru, temperatura era considerabil mai ridicată decît în pădure. Două focuri ardeau permanent, roca absorbea căldura și o întreținea. Nu existau paturi, ci doar bucăți de stîncă și de lemn folosite ca scaune. Tavanul era înnegrit de generații de focuri aprinse, unica formă de «purificare» a aerului, dar mirosul cavernei nu era respingător, deși copiii urinau pe jos. Nu se vedea nici un fel de ornamentație. Depășește orice închipuire, — ne-am spus, uluiți — e o autentică comunitate preistorică! Ne simțeam toți ca și cum am fi trecut prin mașina timpului. Eram cu răsufllarea tăiată. Oamenii au început să iasă șovăielnic din refugiiile lor. Ghidul le-a spus că au sosit niște prieteni. Copiii au sărit ca maimuțele pe niște arbuști, ca să ne vadă mai bine. Femeile priveau fix, stînd aproape de copiii lor.

Am putut să-i observăm mai bine pe indigenii Tasaday ceva mai tîrziu, cînd au început să aibă mai multă încredere în noi. Mișcările lor erau grațioase, plăcute la vedere. Pentru a înainta în pădure foloseau mijloace naturale, se agățau de liane, urcau în arbori înalți ca să atingă stînci altfel inaccesibile, și de pe ele săreau în torente.

Condițiile de teren, care au permis celor din Tasaday să rămînă complet izolați, i-au făcut în același timp neîncetători în străinii de trib. Au fost descoperiți în 1966 de un membru al unui alt trib. Numele lui este Dafal, «pasărea care străbate pădurea ca vîntul». În timp ce își așeza cursele pentru o vînătoare, Dafal a descoperit comunitatea din pădure și în următorii cinci ani a avut

Toată viața acestui trib se desfășoară în marea peșteră, formată dintr-un complex complicat de grote. Două focuri aprinse mențin în interior o temperatură ridicată. Indigenii nu-și părăsesc refugiul decît pentru a pleca în scurte expediții de procurare a hranei»

▲ Membrii tribului Tasaday sînt foarte agili. Se deplasează în desișul pădurii virgine cu o viteză impresionantă, agățîndu-se de liane și escaladînd copacii în patru labe. Este imposibil să-i urmărești.

întîlniri scurte și amicale cu membrii ei. În mai 1971, Manuel «Manda» Elizalde, consilier pentru minoritățile naționale al președintelui Marcos, a venit cu un elicopter în această regiune și Dafal s-a oferit să-i facă legătura cu oamenii din pădure. Elizalde este sociolog, absolvent al Universității Harvard, stimat de indigenii din Filipine și adorat acum de populația Tasaday ca un zeu. Cu prilejul primei lor întîlniri cu Elizalde, acesta i-a întrebat pe indigenii de ce au acceptat să-l cunoască. I-au răspuns că Dafal le-a zis că un om important vrea să-i vadă. Au povestit apoi o legendă: un strămoș de-al lor le-a spus să nu părăsească niciodată peștera pentru că într-o zi zeul tribului Tasaday va veni să-i vadă. Venirea lui Manda era profeția care se adevăra.

ULTIMII DESCENDENȚI AI POPORULUI MANABU?

Totul pare să demonstreze că populația Tasaday e pașnică și prietenoasă. Manifestă recunoștință față de cei care îi oferă simpatia. Bărbații și femeile ating în semn de prietenie și îmbrățișează pe cei care se apropie de ei. Acest trib nu manifestă nici un fel de semn de agresivitate. Nici măcar nu taie copacii, decît arareori. Cînd Dafal le-a dat instrumente de metal ascuțite cu care să omoare animalele, le-au abandonat în pădure. Vînătoarea e necunoscută aici. Tribul Tasaday pare să infirme teoria antropologică care consideră omul un animal de pradă feroce. Nu este singurul canon antropologic repus în discuție de descoperirea acestei populații. Originea ei este o enigmă cu numeroase necunoscute. Robert B. Fow, directorul secției de antropologie a Muzeului național și al Grupului pentru minoritățile naționale (Panamin), consideră că tribul a fost izolat de lumea exterioară de cel puțin 400 sau 500 de ani. Perioada ar putea fi chiar mai lungă: pînă

la 2 000 de ani. Tasadaii ar putea fi ultimii descendenți ai celui popor Manabu care a fugit în munți în urma unei epidemii. Este semnificativ faptul că pînă astăzi teroarea cea mai mare pentru trib o reprezintă «fugu», considerat de specialiști o boală asemănătoare variolei.

Cu excepția cîtorva gușați și a unui caz de boală a pielii capului, oamenii tribului sînt puternici, drepți și sănătoși, chiar dacă alimente ca sarea și zahărul le sînt necunoscute. Faptul constituie fără îndoială o enigmă în plus pentru specialiștii în nutriție, clorura de sodiu fiind dintotdeauna considerată indispensabilă organismului omenesc.

...«NICI UNUL NU ESTE ȘEF»

Nici unul dintre membrii tribului nu mîncase vreodată orez, și cînd le-am oferit au încercat să-l consume crud. Le-am oferit de asemenea o conservă de rinichi, dar stomacul lor nu a suportat-o. Cei mai tineri însă au început să se dea în vînt după ciocolată. În expedițiile zilnice pentru procurarea hranei, membrii tribului nu se îndepărtează mult de grotă lor și nu pentru mult timp. Se hrănesc în timpul acestor expediții, nu înmagazinează nimic, nici nu prepară mîncăruri complicate. Raza regiunii în care își caută hrana nu măsoară mai mult de două mii și jumătate. Mîncă fructe sălbatice, tuberculi și flori mari, roșii, prind cu mîna pește și broaște, fac cornete din frunze pe care le umplu cu fructe și mormoloci.

Înainte de sosirea lui Dafal — care i-a învățat lucruri

La intrarea mării peșteri, bărbați, femei și copii îi privesc curioși pe membrii expediției. În acel loc al pădurii vegetație este atît de deasă încît, de la 50 de metri, este imposibil să vezi intrarea în peșteră.

noi în materie de alimentație — mîncarea lor preferată era o specie de cartof american, pe care-l procurau de pe povîrnișurile abrupte din jurul peșterii. Acum însă, alimentul pe care-l apreciază cel mai mult pare să fie «natok» — miezul de palmier. Înainte ca Dafal să le aducă lame și bare de metal, singurele unelte ale indigenilor Tasaday erau cuțitele și răzătoarele de lemn, bețele pentru foc (e nevoie de trei oameni pentru aprinderea focului) și două tipuri de unelte de piatră, unul folosit pentru zdrobire iar celălalt pentru tăiere. Aceste unelte sînt obținute prin spargerea unei bucăți de stîncă și frecarea ei cu alte pietre pînă la crearea unui ascuțit. Ramuri subțiri leagă piatra de bețe groase pentru a putea servi la manevrarea ei.

Tribul Tasaday nu cunoaște lăcomia, avariția, spiritul de acaparare. Hrana găsită de unul este împărțită de toți. Dacă hrana este puțină, copiii se bucură de prioritate. Nu s-a constatat nici o diviziune a muncii, nici o ierarhie. În anumite situații există se pare un ghid provizoriu, dar întrebări asupra acestui lucru indigenii au răspuns că «toți sînt egali între ei, nici unul nu este șef».

Acest tip de cultură reprezintă utopia socială în sensul cel mai primar al cuvîntului. Populația Tasaday întruchi-pează, fără nici un dubiu, conceptul de «sălbatic bun». Reacțiile ei la tehnologia modernă au fost spontane și infantile. Speriați la început de flash-ul aparatului de fotografiat, au ajuns în scurt timp să-l ignoreze complet. O femeie, privindu-se într-o oglindă de buzunar, nu și-a recunoscut propria imagine. Magnetofonul nu s-a bucurat de o bună primire, fiind numit «micul om negru care fură vocea», iar elicopterul a fost luat drept o pasăre uriașă. Într-o epocă în care semnificațiile sînt adesea umbrite de sim-

Indigenii Tasaday nuucid animale ca să-și procure hrana. Singura carne pe care o mîncă este cea de broască și de pește pe care îl prind cu mîna. Alimentația lor este bazată mai ales pe consumul fructelor sălbatice și al florilor. În schimb, potrivit propriilor mărturisiri ale membrilor tribului, foamea e necunoscută aici, ca și stocarea alimentelor.

bolismul sugestiei, metafora se identifică aici cu realitatea. Astfel magnetofonul nu este «ca un mic om negru», ci «micul om negru». I-am luat pe unii dintre membrii tribului cu noi în elicopter: au văzut pământul de sus și au avut o revelație, au văzut case fără să-și dea însă seama ce reprezintă.

ȘANSELE DE SUPRAVIEȚUIRE

Instituția căsătoriei este înțeleasă într-un sens foarte funcțional. Când două persoane vor «să se căsătorească», întregul grup discută acest lucru, și dacă verdictul este favorabil, ei devin automat soț și soție. Durata căsătoriei este «pină când părul le va albi complet». Femeile nasc copii singure, fără ajutor. Cordonul ombilical este tăiat cu un bambus ascuțit. Tatăl duce apoi cordonul afară din cavernă și îl arde: obiceiul este un simbol al fricii.

Inocența constituie un bun prețios și vulnerabil. Dar savanții au și început inevitabila activitate de cercetare a acestor oameni din epoca de piatră, pentru a descoperi originea omului. Două șosele își deschid de pe acum drum în pădurea virgină, chiar în zona locuită de trib. La sugestia lui Elizalde, președintele Marcos a declarat aria în care trăiesc indigenii «zonă protejată». Cea mai bună metodă de protecție ar fi însă ca ei să fie feriți de diverse forme de intrusiune din partea unor grupuri ca Panamin și, în primul rând, să fie lăsați să-și continue modul de viață. «Culturalizarea» ar putea fi astfel gradată și mai puțin traumatizată. Poate însă că pericolele atât de evidente care-i pîndesc pe indigenii Tasaday sînt inevitabile. Chiar și contactele cu grupuri de cercetători atent selecționați au fost pentru ei obositoare și tulburătoare.

William Golding a scris o carte de știință-ficțiune, intitulată «Urmașii», despre pieirea ultimilor reprezentanți ai omului de Neandertal. Contactul cu un grup de oameni mai evoluat a fost prea mult pentru neandertalieni, a depășit posibilitățile lor de înțelegere și adaptare. «Apele s-au întunecat — își spune Lok, eroul romanului — și lucruri ciudate se preling din crăpăturile și fisurile minții mele».

▲ Aici nu se practică nici o formă de artă, nu au fost pînă în prezent găsite desene sau sculpturi, peștera nu are nici un fel de ornamentație, nu se cunoaște existența unor sărbători, ceremonii sau a unei religii. Fata din fotografie și-a lipit pe obraji petale de flori: este singura podoabă folosită aici.

«Kalub», un fel de lance, servește la dezgroparea tuberculelor. În timp ce unul dintre oameni lucrează, ceilalți privesc. Hrana va fi însă împărțită în mod egal între toți membrii tribului.

abstracția

de Henri WALD

S-a cam mărit, în ultima vreme, numărul acelor care spun despre o idee că «e abstractă» atunci cînd vor să spună, de fapt, că «e vagă», că «e unilaterală», că «e inoperantă» sau chiar că «e falsă». Se creează, din ce în ce mai mult, o nedreaptă suspiciune în jurul celui mai uman produs al omului: *abstracția*.

Tendența e mai veche. Lupta împotriva «abstractului» apare în istoria gândirii ori de cîte ori dogmatizarea anumitor idei începe să frîneze progresul cunoașterii. Așa au apărut, de-a lungul veacurilor, Crysip împotriva lui Aristotel, nominalismul medieval împotriva realismului scolastic, pozitivismul modern împotriva idealismului postkantian. Cînd anumite abstracții devin tiranice, începe să se ceară întoarcerea la concret. Idolatrizarea unor abstracții provoacă răzvrătirea concretului. Adversitatea față de abstracțiile dogmatizate îi aruncă pe nedialecticienii în metafizica opusă. Pentru o asemenea metafizică, abstracționarea este totul, iar abstracția nu mai înseamnă nimic. În concepția lui Martin Heidegger, abstracțiile, gândurile, conceptele, cuvintele scrise nu sînt altceva decît adăposturi în care se refugiază «lași» gândirii. Gîndindu-se cu nostalgie la vremurile în care conceptele nu împiedicau încă desfășurarea gândirii și scrierea nu oprea în loc mișcarea cunoașterii, M. Heidegger notează: «Cine începe să scrie cînd iese la iveală gîndirea seamănă neapărat cu cei ce se refugiază într-un adăpost împotriva vîntului cînd acesta suflă prea tare». Metafizicii repausului absolut, Heidegger îi opune metafizica mișcării absolute. Însă mișcarea absolută a gândirii nu este posibilă fără stabilitatea relativă a gîndurilor, deoarece nici mișcarea lucrurilor nu este posibilă fără existența unor lucruri în mișcare. Stabilitatea relativă a gîndurilor reflectă stabilitatea relativă a lucrurilor, iar mișcarea gândirii reflectă mișcarea realității.

Confuzia dintre «abstract» și «fals» îl indigna pe Mircea Florian, unul dintre cei mai de seamă filozofi români din prima jumătate a veacului nostru, încă din 1934. «Poate că prin «abstract» — scria el — cetățeanul-filozof fără să știe și chiar fără să vrea — înțelege de-a dreptul «fals», și mi se pare că acesta e gîndul lui nemărturisit. Dar e mult mai comod a spune «e abstract» decît «e fals». Falsitatea trebuie, oricum, dovedită, în vreme ce abstracția e ceva așa de evident, încît e curată pierdere de vreme să-și bată cineva capul cu probarea. Dezaprobarea ajunge».

Există, fără îndoială, abstracții false, dar și mai important este faptul că adevărurile nu pot fi decît abstracte. Un adevăr «concret» este un sistem logic de abstracții, care reflectă multilateral concretul real. Un adevăr este mai concret decît altul în măsura în care reflectă mai multe trăsături esențiale ale obiectului cercetat. La *adevărul concret*, ca și la *adevărul absolut*, nu se poate ajunge decît asimptotic, la infinit. Totdeauna va fi posibil un adevăr și mai concret despre concretul real. Falsitatea unor abstracții nu încheamă la respingerea oricăror abstracții, ci, dimpotrivă, la elaborarea unor abstracții adevărate. «Abstracția sau analiza înstrăinează de realitate numai dacă e făcută pe jumătate sau defectuos, în schimb o abstracție desăvîrșită și corectă dezvăluie treptat adîncurile concretului. Abstracția stă în serviciul științei și al vieții, iar analiza dacă e dusă pînă la capăt dă în vileag forțele sintetice ascunse. În schimb, idolatria concretului se întoarce împotriva obiectului ei cum se întîmplă cu orice idolatrie și dogmatism».

Abstracționarea și rezultatul ei — abstracția — au avut un rol decisiv în formarea omului. Putința omului de «a face abstracție» de proprietățile individuale ale lucrurilor și de a descoperi astfel pe cele generale i-a permis să depășească adaptarea la natură și să înceapă construirea culturii. Progresul culturii se întemeiază pe sporirea capacității omului de a se distanța de variabilitatea fenomenelor pentru a se apropia, prin concepte, de stabilitatea esențelor; fără putere de abstracționare nu există nici cultură. Cea mai concretă artă nu este «artă» decît în măsura în care este deja expresia unei abstracții. Chiar dacă am admite că o ladă de gunoi expusă într-un muzeu poate fi considerată drept artă, ea este deja expresia unei abstracții: smulgerea obiectului din funcționalitatea lui casnică și ridicarea lui la înălțimea unui simbol. În vreme ce concretul real este un ansamblu de proprietăți individuale și generale «concrete» spontan, abstracția este reflecția unor proprietăți generale, desprinse din percepția concretului cu ajutorul vorbirii. Abstracționarea presupune «înhibarea» oglindirii senzoriale a individualului. Abstracționarea înseamnă «dezvăluire», adică înlăturarea vălului individual care acoperă generalul. Dînd naștere conceptului, cuvîntul își sacrifică expresivitatea metaforică. Luminarea generalului lasă în umbră individualul.

Mihai Ralea spunea că abstracția «presupune izolarea unui singur punct de vedere și inhibiția celorlalte».

Omul este singura ființă în stare să transforme concretul, deoarece este singura ființă capabilă să-și făurească abstracții.

TOTUL E SĂ NU NE PIERDEM CAPUL...

Moda continuă să ne deruteze. Deliberat. Programatic. S-au dus vremurile dulci de odinioară când moda voia, cu orice preț, să fie seducătoare. Acum nu mai ține să placă, ci să șocheze. Acum nu se mai vrea așa ci în primul rând *altfel*, cât mai altfel, neapărat altfel decât așa, decât ieri, decât alaltăieri, cel mult cam ca alaltăieri. Frumusețea e cultivată rece, rar și cu îngăduință, cam cum tratezi o verișoară demodată din provincie. Totul e să fii stranie, chiar cu prețul urîteniei, chiar cu riscul de a pierde și puținul — sau multul — cu care te-a miruit zgîrcenia mamei-natura. Cenușul a invadat dulapurile cu rochii, cenușul-șoarece, cenușul-asfalt, cenușul-cerului-posac, cenușul din suflutele acre și a alungat de acolo culorile solare. Rochiile de întîrziate școlărițe la maici, rochii severe, îmbumbate pînă sub bărbie, cu candori simulate inutil și trist, au luat locul micilor construcții jucăuș-geometrice din anii trecuți. Mantourile și-au pierdut voit cochetațiile, se aruncă pe noi și se înnoadă la întîmplare, ca un halat de casă îmbrăcat într-o după-amiază cu migrenă. Lărgimi, crețuri, amplori prost plasate încață și anulează silueta. Mînci hipertrofiate, plutind ca niște baloane în jurul brațelor, transformă și cei mai delicați umeri feminini în niște spinări de atleți...

Ei, și după ce ne-am vîdicărit și ne-am vărsat năduful, să respirăm ușurate și să ne zicem, iar și iar: mare noroc avem că moda din reviste coboară rar în stradă, că nimeni pe lumea asta nu ne poate sili să alegem de acolo punctele extreme, liniile traumatizante, detaliile violente dezavantajoase. Mare noroc că ne putem păstra capul pe umeri și luciditatea, că putem purcede calm la cel mai sănătos gest omenesc pe care îl știm — cel care înseamnă: asta *da*, asta *nu*. Am văzut nu demult o colecție de modă românească — cea a binecunoscutului Centru de creație al UCCECOM — în care am prețuit mai ales această capacitate de opțiune, acea știință de a spune un *da* clar, ferm acelor orientări ale modei internaționale pe care ni le putem îngădui noi (noi, cele de aici, de acasă, cu genul de siluetă, de viață, de buget, cu stilul nostru). Cenușul monahal și sofisticat a căpătat aici o anumită sobrietate distinsă care șade bine femeilor noastre «active» — cum ne place să ne numim — foarte egale în drepturi, dar mai ales în datorii cu consorții lor, și vrînd să se împună nu prin zburdălnicii vestimentare, ci printr-o respectabilă gravitate (de ordin interior și exterior!). Chemisier-ul — cuvînt care provine, se știe, de la cămașa bărbătească, chemisier-ul cu sau fără gulerășe albe și funde de atlas negru, cu sau fără pliulețe săltărețe, rămîne dovada vie a emancipării noastre, a muncii cot la cot cu semenii, pe băncile școlii, la birourile de la serviciu, la fabrică. Pantaloniul ne dă drepturi egale la sport și confort, safari-ul ne șade bine la volan, blezerul ne prinde excelent în autobuz, beretele și pălăriile (superbe!) ne mai economisesc un drum la coafor. Pe scurt, o modă care ne convine, ne prinde, ne servește. Cu ceva rafinate. Cu unele puncte de vedere personale. Cu pantofi ultramoderni și poșete acceptabile (în sfîrșit! de cînd le așteptăm prezența la paradele de modă și mai ales de cînd jinduim după prezența lor în magazine!). Dar și cu unele momente în care ar fi trebuit să pronunțe acel sînt *nu*, acel creator *nu*, acel hotărîtor *nu*: nu, jachețelelor caraghios crețe în spate (oricît le-ar poza, din față, dos și profil revistele occidentale!); nu, mîncilor gigante de la puloverele și rochiile tricotate; nu, excesului de haine-halate judo, de chimonouri și raglane (chiar dacă ele inundă moda din alte părți). Un asemenea *nu* lucid face cit zece *dauri* prea ușor entuziaste.

Oricum, după o asemenea colecție de modă — stăpînită, rezonabilă, decentă — îți vii puțin în fire și te împaci cu nazurile și furiile ei: dacă nu ne ating ravagiile modei — precum și cele ale taifunului Flora — putem să le privim cu compătimire, cu înțelegere, cu superioritate. Și sa ne spunem în șoaptă, cînd sîntem între noi: ține-le Doamne departe, du-le Doamne la Cluj...

Sanda FAUR

- 1) Rochia chemisier, clasică, confortabilă, cumintea rochie chemisier, revine cu drepturi depline în severa modă a acestei toamne.
- 2) Oricum, putem fi liniștite: pantalonul nu acceptă să părăsească arena modei feminine.
- 3) Vrem ori nu, mantourile acestei iveri aduc aminte de zăpezile anilor trecuți de mult, cînd ne plăcea să avem aerul femeii la treizeci de ani.
- 4) Din nou rochia chemisier, de astă dată în versiunea «școlărițe».
- 5) Pentru seară, catifele, atlasuri, șiraguri lungi de perle.

de Gh. EPURAN

nu numai
pentru dan...

Mai anțărț, mă-ndemna amicul Dan să zice cam cum devine cu relația solid-lichid.

Mai apoi altcineva îmi mărturisea indignarea față de cei ce, una-două, strică vinul cu sifon, atitudine pe care neuitatul Păstorel o exprimase în catrenul: «Sifonul inodor și incolor/ A înscris un trist capitol în istorie/ Căci ce-i în codru coada de topor/ Așijde-rea e și prițul în podgorie».

Mai zilele trecute un coleg s-a otrăvit trei zile cu ceai fierbinte de mentă ca să-și înmoaie stomacul congelat de pe urma înghițirii a două pahare de vin atât de reci, c-ar fi transformat în țurture și flacăra olimpică.

Am tăcut eu cât am tăcut, dar mi-a sărit muștarul ieri când am văzut un tip — pentru că altfel nu pot să-i spun — vărsînd în el — pentru că, iarăși, altfel cum pot să mă exprim — o sticlă întreagă de cabernet de Dealul Mare după ce hulpăvise o ciorbă de burtă pe motiv că vinul negru și burta fac familie bună.

Urît mi-a fost să dădăcesc pe oamenii în toată firea, dar nu se mai poate! Vinul e o băutură la care trebuie să folosești cât de cât și capul. Nu poți să-l bei așa: oricînd, oricum și mai ales oricît.

În primul rînd vinurile albe seci, demiseci și dulci se consumă reci. Dar, de la caz la caz, pentru a te bucura de buchetul unui vin de înaltă clasă, nici «fraparea» nu e bună. Numai șampania trebuie obligatoriu să fie bine frapată, pînă aproape de zero grade.

Vinurile roșii se beau întotdeauna șambrate. Adicătelea la temperatura camerei. Iar vinurile rozé — care din păcate au devenit rarissime — la temperatura pivniței. Cînd avem de-a face cu vinuri foarte bune, este un adevărat sacrilegiu să le stricăm gustul cu sifon sau apă. Este adevărat că în antichitate grecii și romanii le-au băut amestecate cu apă în proporție de 1/3 sau 1/2, dar ei nu reușiseră, după cum se pare, să obțină o varietate atât de mare de vinuri și nici de o foarte înaltă clasă. Putem, fără îndoială, să ne dregem gustul cu apă sau sifon, dar separat. Nu trebuie de asemeni să fim extremiști în materie, merge și și prițul, dar făcut din vinuri de calitate medie, mai ales vara sau la mese mai dese. Apoi mai trebuie ținut seama că nu e practic și sănătos de a bea alandala fel și fel de vinuri la o singură masă. Dacă meniul o cere — și voi preciza mai jos — vinuri diferite, se bea mai întîi vinul ușor și apoi cel mai tare; întîi cel sec și apoi cel dulce; vinul mai nou și apoi cel mai vechi; vinul alb și apoi cel roșu.

Nu vreau să intru în amănunte, dar orice om care se respectă trebuie să știe că la începutul unei mese, la antreu, poate să bea un vin de Odobesti, Panciu, Drăgășani adică din cele care sînt mai ușoare și mai seci; peștele cere un vin mai acid, cum este cel de Tirnave sau de Pietroasele, și în funcție de grăsimea peștelui se poate prefera soiul Furmint sau Riesling, lucru valabil și cînd consumăm friptură de pasăre. De asemeni, la friptură pe grătar sau vînat nu-i dați cu și prițul ca să vă umpleți pînă la înghițitoare, ci beți cîte un pahar, două, hai trei, cabernet de Dealul Mare, de Miniș, de Simburești, de Segarcea etc. Vinurile licoroase consumați-le numai la desert și cu măsură. C-am mai spus-o, orice abuz duce la exces.

Ar mai fi multe de spus în privința asta. Dar la mare amănunt felul în care se bea vinul trebuie să-l știe în primul rînd cei care-l vînd, cei care ni-l servesc la masa restaurantelor. (Aș vrea să trăiesc s-o văd și pe asta!) Dar pînă atunci pentru Dan și pentru alți consumatori binevoitori e destul și atât. Deocamdată.

P. P. NAȘU

un vis
în poiana coștiliei

La poalele semețului abrupt prahovean al Bucegilor, acolo unde pădurea se pregătește să lase locul haoticelor și spectaculoaselor incremeniri de piatră, există un loc de mare liniște și de mare încintare. Este o poiană destul de întinsă căreia codrul îi dă ocol și din înălțimi o străjuiesc țăncurile Coștiliei, printre care coboară — peste săritori — Valea Mălinilor, valea primelor îndrăzneli alpine românești. Aparținînd Muntelui Coștila, poiana i-a primit numele, după cum surata de alături, separat de ea printr-o singură treaptă de piatră, a fost numită, după firul văii care o străbate, Poiana Văii Cerbului. Împreună, cele două poieni se încadrează cu aproximație într-un cerc cu diametrul de circa 500 metri și alcătuiesc una din acele «guri de rai» din cîntecele bătrînești, parcă făcute pentru un loc de popas al iubitorilor de drumetrie. Destinul lor a fost descifrat — firesc — încă de primii cercetători constanți ai văilor din abruptul Coștiliei, și fostul Club alpin român reușise chiar să intre în posesia unui loc pentru o cabană în Poiana Coștiliei încă în 1939. Virtejul războiului a trecut în uitare proiectul și uitat a rămas. Poiana Coștiliei nu și-a pierdut însă farmecul și nu cred că există vreun adevărat iubitor al muntelui care, poposit aici, să nu fi visat un adăpost mai mic sau mai mare. Sînt convinși de acest fapt, fiindcă am adunat mărturii și fiindcă — nu demult — oprindu-mă la marginea acestei poieni de basm n-am putut să-mi împiedic gîndurile să zboare pe aripi de vis. Și am visat. Am visat treaz și de aceea îndrăzneț și... realist (îndemnat — probabil — de vîntul favorabil care a început să bată pentru turismul nostru montan). Iar fiindcă popasul s-a prelungit și visul a tot alergat, în jur s-a însăilat schița — cer iertare specialiștilor în sistematizări că le-am încălcat domeniul — unui viitor centru turistic montan, menit să pună în valoare această zonă ignorată și de orașul Bușteni, și de forurile turistice centrale, singure în măsură să învingă — cu sprijin temeinic — inertiile locale. Bineînțeles că n-am rămas cu visul în Poiana Coștiliei ci am urcat pe Valea Cerbului (în cabina unui teleferic) pînă în curmătura dintre colții Obîrșiei și Muntele Omul; apoi am coborît (tot într-o cabină de teleferic) din Poiana Coștiliei la Gura Dihamului. Aici am găsit un mare parking, alături de un vast teren de camping, o păstrăvărie, cîteva hoteluri și cabane (cu grad diferit de confort), un mic lac etc; în continuare, de-a lungul Văii Cerbului, spre Bușteni, — urmînd drumul asfaltat — am mai întîlnit pe cei 4—5 km ai acestei splendide văi alte cîteva lacuri, tonete pentru oaspeții duminicali și încă un mare teren de camping la marginea orașului (pentru turiștii doar în trecere pe Valea Prahovei, încă lipsită de un adevărat teren de camping). În Poiana Coștiliei am înălțat (deși în vis se fac ușor) doar un hotel de 100 locuri și o cabană de 200 locuri (dintre care 100, la priciuri), socotind că baza principală de cazare trebuie să rămînă jos la Gura Dihamului. N-am uitat însă schilifturile care, la cei 1 300 m altitudinea ai Poienii Coștiliei, promit să nu se oprască între 15 decembrie și 15 martie și nici pîrțile pe care urmează să coboare schiorii de pe virful Gilmei Mari, atît în Poiana Coștiliei cît și spre Gura Dihamului. N-am vrut să fac și o șosea pînă în Poiana Coștiliei (deși n-ar fi fost greu), fiindcă m-am gîndit că ozonul este totuși mai plăcut și mai sănătos în formula învățată la școală — O₃ — decît în amestec cu produsele răspîndite de echipamente. În schimb, gîndindu-mă în perspectivă, am pus în plan încă un teleferic: din curmătura Văii Cerbului, pe Valea Obîrșiei Ialomiței, pînă la viitoarea stațiune de la Peștera.

Aici m-am oprit cu visul. Înapoiat la București l-am povestit însă într-un cerc de prieteni (ai mei dar și ai muntelui); l-am repovestit și unor mari cunoscători ai Bucegilor și ai altor munți (printre ei și amicului Emilian Cristea, primul nostru maestru al sportului în alpinism și omul care, fără îndoială, are sub tălpi un număr de kilometri de poteci de munte neegalat de nimeni). Și toți mi-au spus că visul meu n-are deloc fantezie; că planul croit pentru un centru turistic montan pe Valea Cerbului este nu numai realizabil ci și dorit intens de iubitorii muntelui; că dacă există posibilitatea construirii unei noi telecabine în Bucegi, Valea Cerbului este într-adevăr singura care o merită; că Poiana Coștiliei, această «gură de rai» a Bucegilor, trebuie să fie și ea în sfîrșit valorificată, că..

Toate acestea m-au făcut să ajung să cred în visul meu. Ba mai mult, convinș acum că este al tuturor drumetilor, mă gîndesc că trebuie să lupt pentru împlinirea lui. Nu prea știu cum (deocamdată). De aceea l-am încredințat hîrtiei, sperînd că astfel va putea ajunge și sub ochii celor care pot da ființă viselor turistice... adevărate.

Între timp mă gîndesc la amănunte și la etapele realizării lui. Poate nu va fi fără folos...

o

săptămână în lume

Evenimentele majore ale săptămânii internaționale pe care o comentăm s-au remarcat — în ciuda diversității și ariei largi a domeniilor pe care le-au cuprins — prin aceeași notă de afirmare a curentelor realiste, raționale, de normalizare a raporturilor interstatale. Ceea ce în mod obișnuit este denumit cursul nou în relațiile internaționale, apare în mod evident ca o constantă a tendințelor și manifestărilor politice concrete în sensul perfecționării sistemului de norme ale relațiilor internaționale, cu scopul deliberat — așa cum preconizează cu consecvență România socialistă și numeroase alte țări de pe glob — de a se crea climatul și condițiile propice statornicirii păcii și securității internaționale. În analiza principială a vieții internaționale, pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu a făcut-o la Conferința Națională a P.C.R., se sublinia, ca fenomen cu totul remarcabil, faptul că, în raport cu profunde schimbări și mutații ce s-au produs și se accentuează pe plan mondial, aria de manifestare a vechii politici imperialiste de forță și dictat s-a redus și se reduce tot mai mult. Și există perspective reale pentru înfăptuirea unei politici și a unor relații noi între state. Ideea că marile probleme care preocupă azi omenirea nu pot fi soluționate decît cu participarea activă a tuturor statelor și potrivit voinței legitime a popoarelor, de a se asigura o pace trăinică pe planeta noastră, se impune ca unul dintre comandamentele superioare de conduită și acțiune în raporturile interstatale. Forța de atracție a politicii de destindere se află în evidență și continuă creșterea, determinînd tot mai mult adeziuni declarate față de un asemenea curs în relațiile internaționale, chiar și acolo unde pînă nu demult reminiscentele «războiului rece» își mai găseau reflexe, iar adversarii contactelor și colaborării dintre Est și Vest manifestau rezistențe iluzorii. Acum, într-o perioadă cînd într-o serie de state din Occident au loc confruntări politice hotărîtoare, cînd campanii electorale se află în plină desfășurare, este cît se poate de stenică și semnificativă constatarea că, indiferent care ar fi miza politică, oricît de complexe ar fi problemele interne aflate în dezbateri, în majoritatea cazurilor conceptul politicii externe de destindere se dovedește a fi inatacabil. Mai mult, partide și guverne de diferite nuanțe politice, forțe de opoziție sau cercuri influente depun eforturi vizibile pentru a găsi cele mai variate căi și mijloace care să reflecte propria lor adeziune la principiile unei politici de pace și bună înțelegere între popoare, indiferent dacă ele aparțin «Vestului sau Estului».

Scena politică vest-germană oferă în această privință un tablou cît se poate de convingător. În plină confruntare electorală, congresul U.C.D. de la Wiesbaden, ca și cel de la Dortmund, al P.S.D., au scos în evidență opțiuni în favoarea politicii generale a normalizării relațiilor cu statele socialiste și creării unui climat de pace și securitate în Europa și în restul lumii. Reafirmarea categorică de către cancelarul Brandt a hotărîrii partidului de a continua politica sa constructivă, inaugurată cu așa-numita deschidere spre Răsărit, apare ca una dintre platformele cele mai sigure ale actualei coaliții guvernamentale vest-germane, iar opoziția, oricît de virulentă ar fi în atacurile ei, se ferește de a naviga, în acest domeniu, împotriva curentului irezistibil. Stabilitatea relațiilor diplomatice dintre R.P. Chineză și R.F. a Germaniei vine să se adauge acelor acte pozitive ce confirmă forța și vitalitatea tendințelor realiste. La celălalt capăt al lumii, în Extremul Orient, după evenimentul memorabil al trecerii la normalizarea efectivă a relațiilor chino-japoneze, guvernul din Tokyo manifestă acum interesul său declarat pentru contacte directe cu altă țară socialistă din Asia: R.P.D. Coreeană.

Aici în Europa, laburistii englezi, în căutarea unei alternative la politica guvernului conservator, pedalează viguros în direcția unei politici externe, care să pună în centrul preocupărilor sale orientarea spre contacte și înțelegere concrete cu țările socialiste, pronunțîndu-se pentru securitatea europeană. La Conferința de la Blackpool a Partidului conservator, în ciuda agendei atît de încercate cu probleme de ordin economic și social, legate de aderarea Angliei la Piața comună, n-au lipsit de asemeni accente în favoarea politicii de destindere bazate pe dialog constructiv, pașnic. Și în campania electorală din Franța, orientarea spre un climat real de pace și colaborare internațională prezintă încă de pe acum adeziuni publice cu pondere remarcabilă.

Dezbatările de politică generală din Adunarea Generală a O.N.U. au reflectat și ele, poate mai pregnant ca în alte împrejurări, cît de puternic este curentul general pentru stimularea cursului nou în viața internațională. O mare putere cum este S.U.A., angajată de mulți ani într-un război fără speranță, la zeci de mii de kilometri de hotarele ei, resimte din plin forța presiunii opiniei publice americane și internaționale, care nu conștie continuarea la nesfîrșit a vărsărilor de sînge inutile din Indochina și cere încetarea lor imediată. Se poate afirma de altfel că multe din șansele candidaților la președinția S.U.A. depind de «alternativa păcii în Vietnam». Găsirea unor soluții conforme cu interesele majore ale comunității popoarelor se află la ordinea zilei și nici un om de stat sau guvern nu poate face abstracție de această realitate. Faptul că în prezent — așa cum arăta tovarășul Nicolae Ceaușescu — există perspective ca în toamna aceasta sau spre sfîrșitul ei și începutul iernii să se treacă la lucrările pregătitoare pentru Conferința general-europeană nu face decît să reflecte orientarea marcată spre găsirea unor soluții corespunzătoare cu cerințele și interesele majore ale popoarelor, care se pronunță pentru pace și securitate în Europa și în lumea întreagă. Se confirmă o dată mai mult punctul de vedere al conducătorului țării noastre, potrivit căruia, sîlînd cursul nou, inițiativele în soluționarea problemelor și normalizarea relațiilor dintre state pe calea tratativilor, să facem totul spre a uni eforturile popoarelor pentru asigurarea unui asemenea curs.

Dic. BABOIAN

Marti, 17 octombrie 1972

la «toamna varșoviană»

La ediția din acest an a Festivalului internațional de muzică contemporană «Toamna varșoviană» a participat și Orchestra de cameră din Cluj, sub bagheta dirijorului Mircea Cristescu. Orchestra a prezentat în sala Conservatorului din Varșovia un bogat program care a cuprins lucrări reprezentative din repertoriul muzicii de cameră românești, precum și piese ale compozitorilor din alte țări.

realități din lumea capitalului

«patrulaterul de aur»

Cu cîteva zile înainte de referendum pentru aderarea Norvegiei la Piața comună, primarul orașului Tromsø declara: «Comunitatea europeană favorizează dezvoltarea arilor deja industrializate, atrăgînd forța de muncă acolo unde există industrie și neluînd măsuri pentru stăvillirea emigrării. În regiunea noastră (nordul Norvegiei — n.n.) s-a și înregistrat o tendință de depopulare: în ultimii cinci ani am pierdut unu la sută din locuitori,

Ambuteiaj pe Champs Elysées. Calitatea vieții urbane în marile orașe occidentale înregistrează o alterare continuă.

toți tineri, care au emigrat spre sud». Ca exemplu de regiune în continuare slab dezvoltată, după doisprezece ani de apartenență a țării căreia îi aparține la comunitatea europeană, este citat sudul Italiei. Cazul este poate cel mai flagrant, dar nu singurul. Irlanda de Nord și Scoția, de pildă, se află într-o situație similară. În proporții ceva mai reduse, fenomenul se repetă în toate regiunile din vestul, estul și sudul așa-numitului «patrulater de aur» cuprins între Milano, Paris, Midlands (comitatele centrale ale Angliei) și Rühr. Potențialul industrial al acestor zone exterioare «patrulaterului» se află într-o continuă degradare. Discrepanța dintre zonele «tari» și cele «slabe» ale dezvoltării economice se accentuează, zonele slab dezvoltate se depopulează în favoarea celor cu grad înalt de industrializare, se înregistrează un flux continuu spre marile orașe. Astăzi — arată ziarul «Unita» — 30% din populația țărilor C.E.E. este concentrată pe 9% din suprafața lor. În megalopolisul vest-european pe care-l constituie conglomeratele urbane din centrul și sud-estul Angliei, Parisul, orașele vest-germane din Renania și Westfalia, cele din Elveția și nord-vestul Italiei, sînt concentrați 150 000 000 oameni. Supraaglomerarea afectează din ce în ce mai grav calitatea vieții urbane. Factori ca dificultățile de administrare, lipsa spațiilor locative, problemele legate de creșterea traficului automobilistic, de poluarea atmosferică și fonică ș.a., contribuie la crearea unui adevărat haos citadin. Se vorbește din ce în ce mai mult de o «dezvoltare necontrolată», determinată în fond de una dintre constantele economiei capitaliste: goana după profitul maxim.

STOCKHOLM solidaritate cu vietnamul luptător

Primul ministru al Suediei Olof Palme, lider al Partidului Social-Democrat Muncitoresc, îi strânge cu căldură mâna ministrului afacerilor externe al Guvernului Revoluționar Provizoriu al Republicii Vietnamului de Sud, Nguyen Thi Binh, la sfârșitul cuvântării rostite de acesta în cadrul unui miting în Sengel Square din Stockholm, prilejuit de Congresul partidului. «Pe baza dreptului poporului nostru la independență, cerem Statelor Unite să-și retragă imediat și complet trupele, armamentul și personalul militar din Vietnamul de Sud» — a declarat Nguyen Thi Binh, subliniind necesitatea ca populației sud-vietnameze «să i se permită să hotărască în mod de sine stătător asupra regimului său politic, pe calea alegerilor cu adevărat libere și democratice». În una din rezoluțiile adoptate, Congresul partidului de guvernământ din Suedia a salutat propunerea G.R.P. al Republicii Vietnamului de Sud privind crearea unui guvern provizoriu de înțelegere națională pe bază tripartită și a chemat la «recunoașterea neîntârziată a unui asemenea guvern, de îndată ce va fi format».

«kennecott copper» atacă

«El Teniente» — cea mai mare mină de cupru din lume (fotografia înfățișează «inima» sa — turnătoră și rafinăria) — a produs în prima jumătate a anului în curs 95 710 tone și se preconizează ca pînă la sfârșitul lui 1972 să se realizeze 210 000 tone. Cuprul, principală avuție a subsolului chilian (cel extras la «El Teniente» reprezintă doar o treime din producția țării), este considerat, mai ales de la naționalizarea sa, în iulie 1971, ca un factor menit să joace un rol important în dezvoltarea economică a țării. Iată însă că se încearcă subminarea valorificării acestei bogății a țării — așa cum de altfel întregul proces de transformări social-economice din Chile, inițiat de guvernul Unității Populare al președintelui Salvador Allende, este ținta uneltirilor reacțiunii interne și a cercurilor imperialiste. Compania «Kennecott Copper Corporation», căreia îi aparținuse mina «El Teniente» pînă la naționalizare, a cerut și a obținut din partea unui tribunal francez instituirea unui embargo pe valoarea unei cantități de cupru așteptat să sosească în portul Le Havre. Aceasta după ce adresase cumpărătorilor cuprului chilian scrisori în care preciza că-și «conservă integralitatea drepturilor asupra cuprului extras la El Teniente» — în pofida faptului că a recunoscut la vremea respectivă legalitatea naționalizării efectuate de statul chilian. În mod firesc, acțiunea trustului «Kennecott» a stîrnit o vie reacție în rîndul poporului chilian, care o apreciază — cum sublinia președintele Allende — ca «o agresiune a unei întreprinderi multinaționale împotriva unui popor care are mîndria de a vrea să-și apere suveranitatea». Guvernul de la Santiago a ripostat energic, avînd sprijinul tuturor partidelor, inclusiv al celor din opoziție.

imagini-document ale unei bătălii victorioase

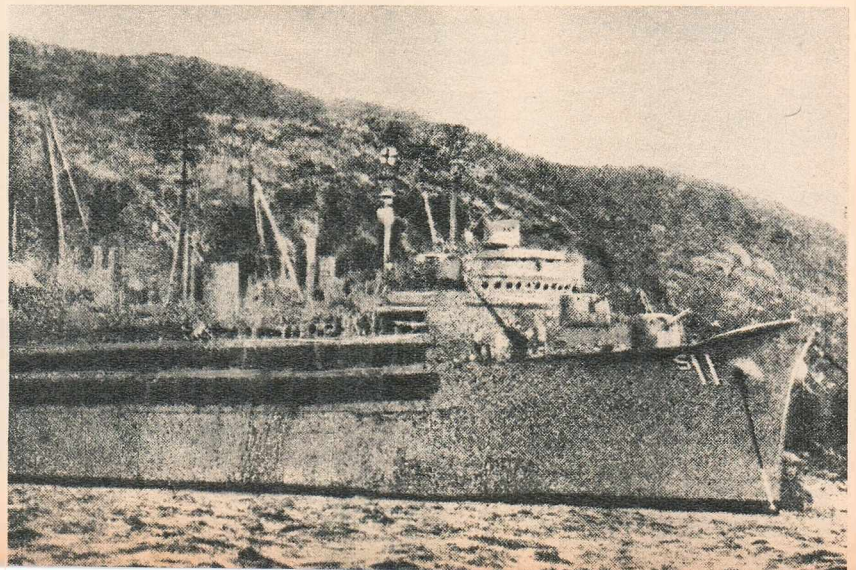
...Era în ziua de 30 iulie 1971. Cei peste 8 000 de muncitori de la șantierele navale scoțiene «Upper Clyde» au hotărît, în cadrul unui impunător miting (fotografia 1), ocuparea întreprinderii în semn de protest împotriva hotărîrii guvernului de a lichida șantierele aflate în stare de faliment și deci de a-i arunca pe drumuri pe toți salariații acestora. De asemenea, o delegație a muncitorilor (fotografia 2) s-a dus la Londra, pentru a-și exprima primului ministru, la lo-cuința acestuia din Downing Street 10, opoziția față de aceste planuri. Dîrza luptă a muncitorilor de la «Upper Clyde Shipbuilders», ecoul răsunător al acestei acțiuni fără precedent în Anglia, larma mișcare de solidaritate cu constructorii scoțieni, care s-au dovedit capabili să asigure în continuare desfășurarea normală a lucrului, au dus în cele din urmă la victorie. La capătul a aproape 15 luni de înfruntare, muncitorii au hotărît zilele trecute să pună capăt

ocupării șantierele și să reia lucrul în mod normal. «Obiectivele luptei noastre au fost atinse — a declarat Jimmy Reid, unul din liderii greviștilor de la «Upper Clyde». Muncitorii nu vor fi concediați. Șantierele navale nu vor fi închise».

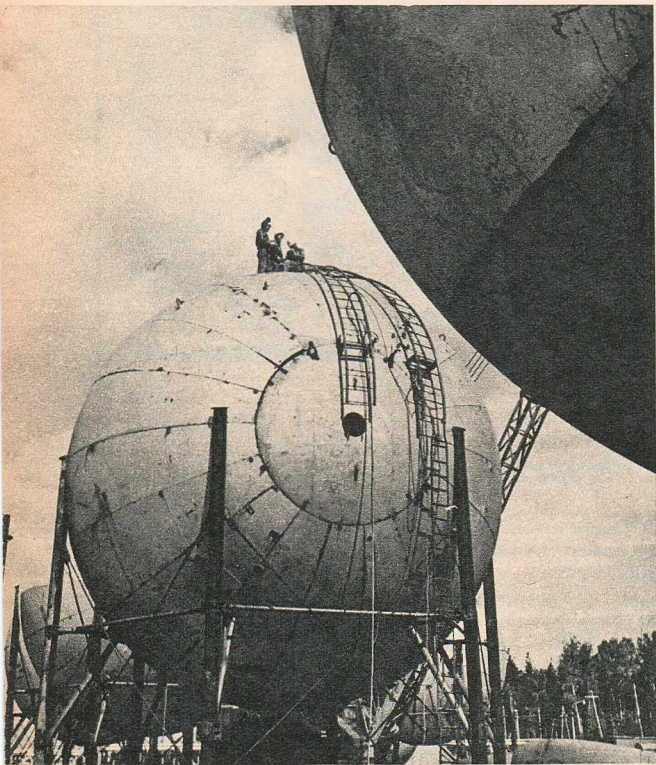
SARDINIA prezență nedorită

Știrea cu privire la stabilirea în insula italiană Maddalena (provincia Sardinia) a unei baze militare a S.U.A. destinată submarinelor nucleare a stîrnit vii proteste în cercurile largi ale opiniei publice italiene. Împotriva acestui fapt au luat atitudine consiliile provinciale din Sassari, Nuoro și Cagliari, precum și oameni de știință care au arătat că, în acest fel, se aduce «o limitare inacceptabilă a suveranității țării» și totodată se dă o lovitură perspectivei zonei Sardiniei și așa rămasă în urmă din punct de vedere al dezvoltării economice — la toate acestea adăugîndu-se primejdia contaminării radioactive. În fotografie: o navă americană la Maddalena destinată deservirii submarinelor atomice de tipul «Polaris».

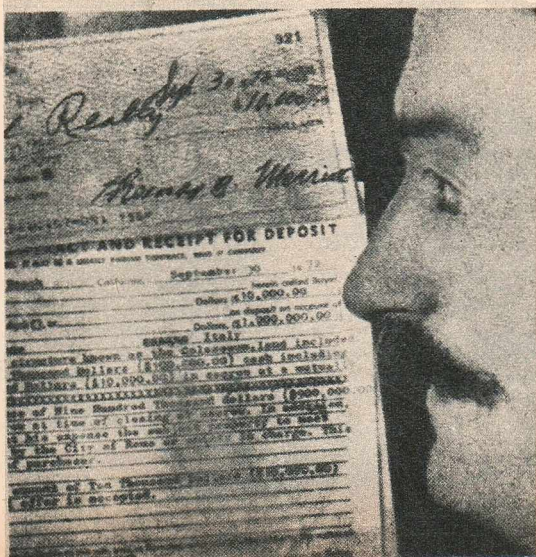
U.R.S.S. cel mai mare combinat de cauciuc sintetic

În Uralul de vest, în apropierea orașului Ceaikovski, se construiește cel mai mare combinat de cauciuc sintetic din U.R.S.S., o întreprindere modernă, concepută pentru a aplica cea mai avansată tehnologie de producție. Materia primă îi va fi furnizată de industria petrolieră a regiunii Ural, iar cauciucul sintetic obținut aici — informează agenția TASS — va avea caracteristici superioare celor ale cauciucului natural. Combinatul va acoperi o suprafață de 200 hectare, prima secție urmînd să fie dată în exploatare în 1975. În prezent se lucrează la montarea instalațiilor tehnologice (în fotografie, montarea rezervoarelor sferice pentru gaze concentrate).

«colosseumul nu e de vînzare», dar...

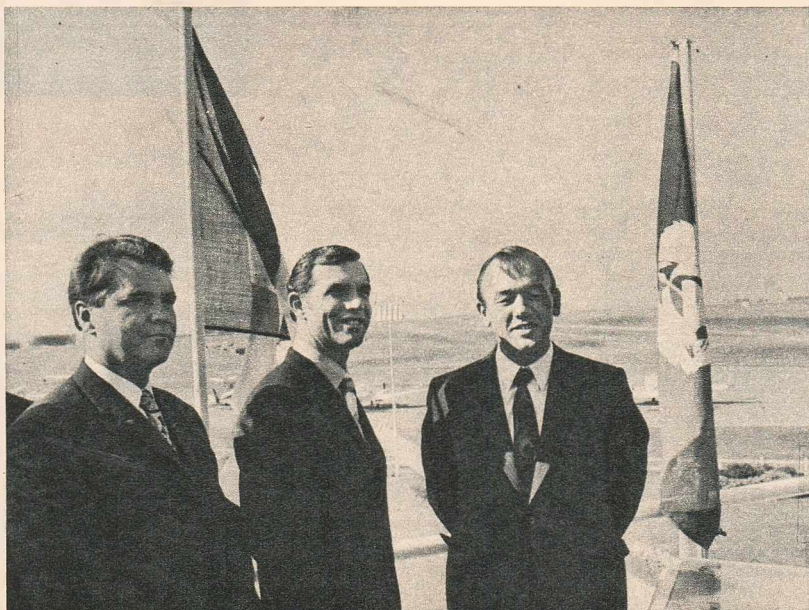
Ceea ce părea la început o glumă s-a dovedit a fi adevăr: magnatul californian Thomas Merrick a și trimis la Roma un emisar însărcinat să trateze cu forurile în drept, pe baza unui proiect de contract, și să achite un aconto de 10 000 dolari din suma de un milion pe care o oferă pentru cumpărarea Colosseumului. După încheierea operațiunii financiare, Colosseumul și Amfiteatrul, Flavius ar urma să fie restaurate, iar cheltuielile amortizate prin introducerea biletelor de intrare plătite. Propunerea milionarului a fost respinsă de Direcția generală a artelor și comentată cu ironie: «Încă unul care crede că, cu bani, se poate face orice». Disprețul acesta e însă puțin deplasat — remarcă ziarul «Paese Sera» — atîta timp cît autoritățile continuă să nu aloce fondurile necesare restaurării monumentului, care va continua, după toate probabilitățile, să se deterioreze. În fotografie: Thomas Merrick prezintă cecul și proiectul de contract.

R.F.G. sub semnul campaniei electorale

Declanșată în fapt odată cu solicitarea de către guvernul Brandt-Scheel a votului de încredere, cu intenția de a nu-l obține, — ceea ce, precum se știe, s-a și întîmplat — campania electorală din R.F.G. în vederea alegerilor de la 19 noiembrie a intrat într-o fază foarte activă. Aceasta mai ales după congresele principalelor partide politice — al U.C.D. de la Wiesbaden și al P.S.D. de la Dortmund — avînd drept principal obiectiv dezbaterile platformelor electorale. Ce au relevat acestea? Deși în cuvîntările lor Rainer Barzel și alți lideri ai partidului au criticat politica economică și financiară a guvernului de coaliție P.S.D.—P.L.D., au vorbit de necesitatea unei înnoiri politice și au promis alegătorilor «un progres bazat pe stabilitate», observatorii remarcă faptul că în realitate creștin-democrații n-au reușit să ofere o alternativă clară la programul coaliției guvernamentale a social-democraților și liberalilor. Cît îi privește pe aceștia din urmă s-a relevat ca tendință principală a campaniei lor electorale continuarea eforturilor spre destindere, concretizate de altfel în aceste zile prin vizita la Pekin a lui Walter Scheel și stabilirea relațiilor cu R.P.Chineză. În legătură cu poziția liber-democraților, după cum a subliniat Walter Scheel, președintele partidului, este exclusă posibilitatea unei alianțe cu U.C.D. după alegerile legislative, chiar în cazul în care creștin-democrații vor obține o mică majoritate în Bundestag. Iată-i în imaginea 1, în ultima ședință a Bundestagului, pe banca guvernamentală pe cancelarul Willy Brandt, liderul Partidului Social-Democrat, și Walter Scheel, vicecancelar, ministru de externe și liderul Partidului Liber-Democrat, iar pe banca opoziției, pe liderul Uniunii Creștin-Democrate, Rainer Barzel.

Fotografiile 2 și 3 înfățișează două aspecte mai deosebite în campania electorală a social-democraților și liber-democraților, respectiv lipirea de către Alfons Bayerl — actual secretar de stat parlamentar în ministerul justiției și desemnat candidat al P.S.D. pentru alegerile din 19 noiembrie — a unui afiș-chestionar cuprinzînd 12 întrebări demascatoare adresate lui Franz Josef Strauss, liderul Uniunii Creștin-Sociale (ramura bavareză a U.C.D.), precum și împodobirea unui tramvai cu lozinci electorale ale P.L.D. adresate femeilor.

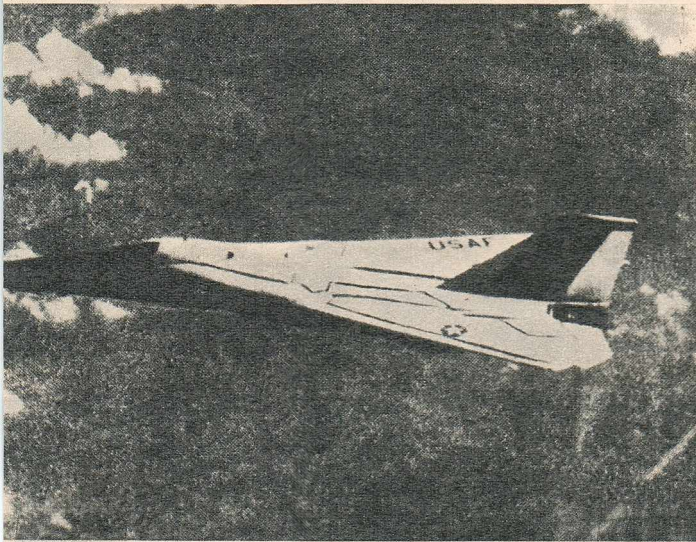

medaliații cu aur ai f.a.i.

În cadrul celei de-a 65-a Conferințe generale a Federației Aeronautice Internaționale (F.A.I.), ale cărei lucrări s-au desfășurat la Muzeul aerului din Chalais-Meudon (Franța), a fost sărbătorită împlinirea a trei sferturi de veac de la crearea federației. Cosmonauților Șatalov (U.R.S.S.), Scott (S.U.A.) și Eliseev (U.R.S.S.) li s-au decernat cu acest prilej medaliile de aur ale F.A.I. În fotografia pe care v-o prezentăm, cei trei cosmonauți pot fi văzuți — de la stînga spre dreapta — la inaugurarea celui de-al 9-lea Salon internațional de toamnă al aviației generale, care a avut loc, în zilele conferinței, la Toussus le Noble.

cînd explodează 9 000 000 dolari...

La cinci zile după doborîrea deasupra teritoriului R.D. Vietnam a unui bombardier de tipul «F-111» (în imagine), — timp în care faptul a fost ascuns presei americane de către oficialitățile militare americane — Pentagonul a hotărît sistarea operațiunilor asupra R.D. Vietnam ale acestor aparate ce-și iau zborul de la baze din Thailanda și care sînt înzestrate cu tehnică electronică și aripi variabile. În cercurile de presă această hotărîre a fost comentată ca fiind în directă legătură cu dezbaterile din Congres privind cererea de noi alocății militare din partea Pentagonului și cu temerea că încă o doborîre a unui aparat similar, al cărui cost se cifrează la nouă milioane dolari, să nu se repercuteze defavorabil asupra solicitărilor ministerului de război al S.U.A. În orice caz, se menționează că doborîrea avionului «F-111» a avut un larg ecou în opinia publică americană, spulberînd într-o proporție și mai mare mitul «invincibilității» armatei S.U.A., înzestrată cu tehnică de luptă din cele mai moderne.

agenda

La 11 octombrie, guvernul R.P. Chineze și guvernul R.F.G. au hotărît să stabilească relații diplomatice. Cu prilejul recepției oferite în cinstea ministrului de externe vest-german, Walter Scheel, CI PIN-FEI, ministrul afacerilor externe al R.P. Chineze, a declarat că stabilirea de relații diplomatice între China și R.F. a Germaniei a deschis o nouă pagină în istoria relațiilor dintre cele două țări, că ea va contribui eficient la slăbirea încordării în lume.

Luînd cuvîntul în cadrul unui miting la Handinagar (statul Gudjarat), premierul indian INDIRA GANDHI a arătat că Partidul Congresul Național din India se pronunță în favoarea realizării cât mai grabnice a transformărilor social-economice în țară, cu participarea largă a tuturor păturilor populației. Această colaborare între partidul de guvernămînt și reprezentanții păturilor largi ale poporului indian — a subliniat Indira Gandhi — va dejuca uneltilile elementelor de dreapta din țară.

Potrivit unui sondaj de opinie, realizat de institutul Harris și ale cărui rezultate au fost publicate de ziarul «Daily Express» în ajunul deschiderii la Blackpool a celei de-a 90-a Conferințe anuale a Partidului Conservator, popularitatea guvernului prezidat de EDWARD HEATH cunoaște o accentuată scădere. 65 la sută dintre persoanele chestionate au apreciat că guvernul nu a găsit mijloacele de a face față problemelor cu care este confruntată Anglia.

Una dintre piedicile care stăteau în calea reintrării AN-GELEI DAVIS în rîndurile corpului didactic a căzut: Curtea Supremă a S.U.A. a hotărît în unanimitate că nici unui membru al corpului didactic nu i se poate interzice să susțină cursuri universitare din simplul motiv al apartenenței acestuia la Partidul Comunist. Mai multe tribunale californiene au decretat anterior ca neconstituțională interdicția aplicată de Universitatea din Los Angeles.

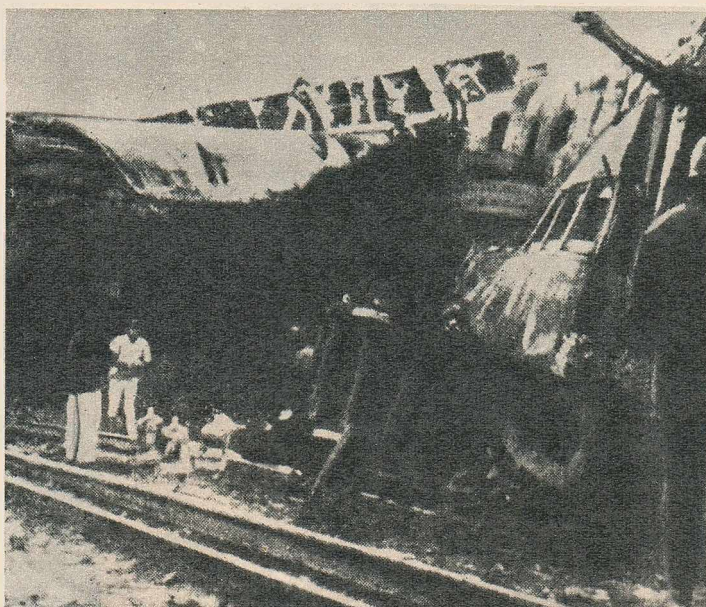

În urma referendumului din Republica Malgașă, în cadrul căruia 96,35 la sută din numărul alegătorilor s-au pronunțat pentru menținerea la putere în următorii cinci ani a guvernului de uniune națională condus de generalul Gabriel Ramanantsoa, PHILIBERT TSIRANJANA și-a anunțat demisia din funcția de președinte al republicii. După cum au relatat agențiile de presă, consultarea s-a desfășurat într-o atmosferă de calm în întreaga țară.

MARCEL LECLERC, fost președinte al clubului profesionist de fotbal «Olimpique» din Marsilia, este acuzat de a fi deturmat din fondurile clubului 2 300 000 franci. Intransigența subită de care dau dovadă citiva dintre membrii comitetului de conducere al clubului s-ar datorator unor rivalități politice declanșate de intenția fostului președinte al O.M. de a candida la viitoarele alegeri din partea grupării republicanilor independenți.

catastrofa din mexic

172 de morți și 1 100 de răniți, dintre care aproape 200 în stare gravă (ceea ce ar putea ridica, în final, numărul pierderilor de vieți omenești la 200), acesta este bilanțul catastrofei de cale ferată care s-a produs în Mexic, la opt kilometri de orașul Saltillo. Un tren care transporta 1 560 de persoane a deraiat în timp ce trecea cu peste 100 de kilometri pe oră printr-o curbă în pantă, unde viteza maximă admisă este de 60 kilometri pe oră. Trei vagoane au luat foc, altele s-au prăbușit într-o ripă. S-a constatat ulterior că, în momentul deraierii, mecanicul trenului era în stare de ebrietate, ceea ce explică considerabila depășire a vitezei permise în porțiunea respectivă. Accidentul este — după cel survenit în 1955, cînd prăbușirea unui tren în «Valea Morții» a făcut 300 de victime — cel mai grav din cîte s-au înregistrat în Mexic în decursul acestui secol. El se înscrie și pe plan mondial în seria marilor catastrofe feroviare ale ultimelor decenii. În fotografie: locul catastrofei.

cronica de trei secunde

TELECRONICĂ

Mă uit la mine ca la un ziar în care fiecare știre mi se pare senzațională, istorică și fără precedent. Mă uit la mine și mi se pare că mă găsesc exact în acea redacție a unui jurnal englez unde directorul afișase pentru redactori această indicație fundamentală: «Lumea a început azi dimineață și nimeni dintre dv. nu trebuie să știe că Elisabeta e regina Angliei...». Și pentru mine lumea începe în fiecare dimineață, lipsa mea de memorie și de cunoștințe antedatate uimindu-mă pe zi ce trece. Probabil că această lipsă de memorie îmi asigură o oarecare prospețime în reacții, o oarecare vigoare pe care obișnuința o identifică cu tinerețea — dar nu e așa și mai ales nu am de ce să mă bucur. Fiindcă tocmai această prospețime mă face vulnerabil la orice veste de pe cuprinsul meu, și-mi mărește dureros capacitatea de a mă înspăimînta și de a fi uimit de fiecare senzație pe care n-o pot trăi decît senzaționalist, ca un reporter care nu știe nici măcar că Elisabeta e regina Angliei...

Fiecare sufocație mi se pare nouă și fără precedent. Fiecare vertij e nemaipomenit. Încerc, firește, să nu exagerez, ba chiar să nu mă analizez, să iau un ziar în mîină dar și acolo constat că lumea se uită la fiecare accident de tren ca la un răsărit de soare, în loc să urmeze sfaturile alțui englez care ne propunea să fim uimiți nu de ciocnirea a două locomotive ci de faptul că milioane de locomotive și de avioane trec unele pe lîngă altele fără a se lovi... Simt că nu-mi ajunge aerul, uitînd că nici ieri nu mi-a ajuns și totuși am scris și am citit psalmii, «Demonii» și «Le Monde». Nu sînt deloc leneș, urmez în litera ei porunca argehiziană «nici o zi fără un rînd», dar deodată vine o lungă pîl-

piure în sufletul meu — ca să nu-i spun inimă — și am impresia că așa ceva n-am mai trăit, nu mi s-a mai întîmplat. Ideea celor din jur este blînda inseriere a acestor fenomene printre fenomenele inserării de ieri, de aialtăieri, de totdeauna: «...ce, ieri n-ai avut o amețală?», «...nu ții minte că acum un an la Sinaia...?». Nu, nu țin minte deloc că anul trecut, la Sinaia, mă durea zilnic, între 4 și 6 după-amiază, ochiul drept, gata să-mi explodeze... Nu țin minte nimic, așa cum nimeni nu-și mai aduce aminte de cutremurul de la San Francisco și fiecare cutremur e «cules» cu litere groase în ziare. Mi se propune atunci să mă obișnuiesc cu această neobișnuită capacitate de a trăi fără memorie psihică: «asta ești tu!»..., «acceptă-te așa cum ești!», «ești puțin nebun, poate e o nevroză!»...

Aici — eu surîd. Eu surîd foarte sănătos, vesel și fără nici o angoasă în cuget și în simțiri. Fiindcă sînt la vîrsta cînd cîntecele de leagăn mă fac să rîd sau — pentru a nu apărea prea crud — să surîd. Oamenii aceștia sănătoși vor să mă aline, să mă adoarmă, să mă alinte cu «neobișnuitul», să mă liniștească cu perspectiva unei boli nobile și curate — dar eu nu mă las tras pe sfoară de linguşelile lor, de blîndețea lor ipocrită. Prefer să surîd și să mă inseriez singur.

Deschid deci televizorul și văd «Robespierre»-ul lui Rolland. Mă uit atent, ca în ziarul din mine, și constat cu imensă și bruscă liniște că însăși Istoria, măicuța noastră, a tuturor, suferă de aceeași lipsă de memorie, ca și organismul meu psihic, că și Ea e tînără, viguroasă, proaspătă ca în prima dimineață a lumii, complet neinformată cine e regina Angliei.

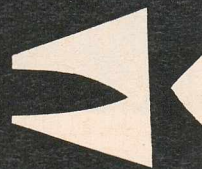
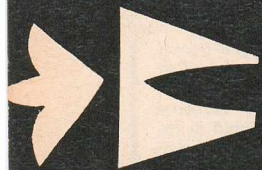
Radu COSAȘU

REȚINEȚI!

Plătind numai câțiva lei, se poate încheia o asigurare care este utilă atât în timpul cursurilor școlare, cât și în timpul vacanțelor, în excursii, tabere etc.

* Recomandare:

*Din ziua de azi nici
unui elev să nu
lipsească o poliță de
asigurare Adas,
care, să fie un în-
rotitor permanent.*

ADAS

ASIGURAREA ELEVILOR –
O MĂSURĂ UTILĂ DE PREVEDERE

Traian STOICA (carte) • Magda MIHĂILESCU (cinema) • Vlad MUȘĂTESCU (disc)

Cornel BOZBICI (plastică) • Sanda FAUR (teatru) • E. DASCALU (muzică și televiziune)

ce părere aveți?

Se apropie sfârșitul de an și odată cu el tradiționala anchetă a revistei noastre, a cărei reușită depinde de dv., dragi cititori. Vă rugăm deci să spuneți care sînt, după părerea dv., cei mai buni actori și cîntăreți români și străini ai anului 1972, precum și care sînt cele mai bune filme pe care le-ați văzut în 1972.

Răspunsurile — care vor fi trimise pe adresa redacției pînă la data de 1 decembrie 1972, cu mențiunea pe plic: **Pentru ancheta «Flacării»** — trebuie să cuprindă opiniile dv., separate, în legătură cu:

- 1) cel mai bun actor român de film
- 2) cea mai bună actriță româncă de film
- 3) cel mai bun actor străin de film
- 4) cea mai bună actriță străină de film
- 5) cel mai bun film românesc
- 6) cel mai bun film străin
- 7) cel mai bun actor român de teatru
- 8) cea mai bună actriță româncă de teatru
- 9) cel mai bun interpret român de muzică ușoară
- 10) cea mai bună interpretă româncă de muzică ușoară
- 11) cel mai bun interpret român de muzică populară
- 12) cea mai bună interpretă româncă de muzică populară
- 13) cel mai bun serial de televiziune
- 14) cel mai bun actor (actriță) sau prezentator (prezentatoare) la televiziune.

IMPORTANT: Precizăm că TOATE întrebările de mai sus au în vedere ANUL 1972.

CARTE

● Poetul de generos mesaj umanistic și de neîntreruptă fantezie lirică, Ion Bănuțiu, e prezent în vitrinele librăriilor cu *Panorama focului albastru* — Olimpul diavolului (Editura Albatros).

● Prin recenta sa carte de poeme *Cititorie în albastru*, Dragoș Vicol, cunoscut ca prozator, amintește cititorilor și de filonul său liric care nu o dată ne prilejuiește momente pe deplin notabile. În versuri clare, cantabile, de conținut emoție, poetul vibrează la trecutul și în fața prezentului înnoitor al «Nordului» său natal (Editura Eminescu).

● În colecția Biblioteca pentru toți a apărut în două volume o culegere plină de interes de *Literatură a mărturisirilor* (de la Cellini la Malraux). Antologie, prefață și prezentări de Silvan Iosifescu (Editura Minerva).

● Noul volum de poezie al lui Ion Gheorghe, *Avatara*, a apărut la Editura Eminescu. Asupra acestei cărți, care continuă linia ascendentă a unei originale cariere poetice, vom reveni.

● Tot la aceeași editură a apărut un volum de *Teatru* de Lucia Demetrius.

● Adrian Beldeanu semnează la Editura Albatros romanul *Să mai câștigi o zi*. Despre această lucrare epică se poate spune orice, în afară de faptul că ar fi o carte plătisitoare. Si aceasta fără a se abdică de la cerințele literaturii.

● Dumitru Almaș semnează la Editura Meridiane o lucrare de cuprinzător caracter monografic despre *Decebal*.

● Zilele acestea va apărea o nouă ediție a cărții *Istoria unei secunde* de Adrian Păunescu. Tirajul: 21 000 de exemplare. Un tiraj excepțional pentru o carte de poezie, e drept, și ea de excepție.

● Sub titlatura «Focșani — permanențe culturale» a avut loc o «seară omagială» dedicată poetului Mihail Steriade. Cu acest prilej, în orașul natal al poetului s-a deschis și expoziția «Aspecte din viața și opera lui Mihail Steriade» realizată de Florin Steriade (fratele poetului).

CINEMA

● *Anonimul venetian*. Actorul italian Enrico Maria Salerno debutează în regie cu un *Love story* al cărui eroi sînt ceva mai trecuți prin viață. Vizibilul calcul de a smul-

40 de opere, 30 de oratorii, o bogată operă instrumentală (Concerti grossi) și un mare număr de piese pentru pian.

● Creația marelui compozitor este exemplificată prin două arii din operele «Xerxes» și «Radamisto», prin fragmente din cantate, prin aria lui Damon din oratoriul «Acis și Galateea», fragmente de Concerti grossi, suite, sonate etc.

● Executarea lucrărilor sus-citate aparține unor soliști și formații instrumentale de seamă. Cîntăm: violoniștii Mihai Constantinescu, Ștefan Gheorghiu, Gerhard Bosse, Maria Vermeș; organistul Horst Gehann; soliștii vocali Eberhard Büchner, Sigrid Kehl, Hellmuth Kaplan, Hanne-Lore Kuhse, Gunther Leib, Emilia Petrescu, Jutta Vulpus, precum și formațiile Orchestra Filarmonicii din Dresda (dirijor Kurt Masur), Orchestra Festivalului Haendel din Halle (dirijor Horst Tanu-Margrat), Orchestra Filarmonicii de stat din Hamburg (dirijor Leopold Ludwig), Collegium musicum academicum din Cluj și alții (EXE-0651).

PLASTICĂ

● Cele mai multe dintre lucrările expuse de *Ileana Rădulescu* sînt peisaje realizate pe diferite meridiane. O receptare sensibilă a locurilor și acordurile cromatice subtile conferă acestei picturi un lirism discret (Galeriile Simeza, bd. Magheru nr. 20).

● Pornind de la datele realului, *Ileana Codreanu* caută echivalențe plastice. O pastă abundentă, serii de tușe juxtapuse, în sfîrșit, preocuparea pentru realizarea unui melanj optic sugestiv constituie farmecul acestei picturi care crede în incantațiile figurative (Simeza).

● Acordînd funcției referențiale a imaginii un rol secundar, *Grigore Vasile* e preocupat cu precădere de potențialul expresiv al culorilor. Reperle figurative sînt doar puncte de sprijin pentru expansiunea unor demersuri și asociațiuni cromatice și nicidecum transferuri ale unor ansambluri reale pe ecranul plastic. Regăsim și în această expoziție un viguros colorist în plenitudinea creației sale (Orizont).

● *Petru Comarnescu* a încercat de-a lîngul timpului să reconstituie geneza operei lui Brăncuși. Din vastul material rămas după moartea criticului, *Nina Stănculescu-Zamfirescu* a încheiat un volum, care însumează primele capitole dintr-o monografie neterminată, care cuprinde anii de ucenicie ai sculptorului, și sub denumirea generică de «Brăncușiană», o selecție de studii și articole privind întreaga sa creație (Editura Meridiane).

● Cubismul — curent care a făcut o remarcabilă tentativă de a regenera artele plastice, este obiectul studiului lui *Dan Grigorescu*, care face o pertinentă analiză a dezvoltării sale cronologice și stilistice precum și a influenței sale asupra altor arte (Editura Meridiane, colecția «Curenți și sinteze»).

MUZICĂ

● Simfonia I de Beethoven, Concertul pentru flaut de Liviu Glodanu și Cantata Academică pentru soliști vocali, cor și orchestră de Benjamin Britten (primă audiere) — iată programul concertului Orchestrei simfonice a Filarmonicii dirijate de *Mircea Cristescu*. Solist — flautistul *Al. Nicolae* (27 și 28 oct., Ateneu).

● În concertul «de joia» al Orchestrei simfonice a RTV, două lucrări reprezentative pentru simfonismul german: Simfonia de Schumann și Simfonia I de Brahms. Dirijează *Emanuel Elenescu* (Studioul RTV, 26 oct.).

● Printre manifestările muzicale închinată aniversării republicii menționăm ciclul «Cvartetul românesc», care se deschide la 25 oct. (Sala

mică a Palatului) cu lucrări de Ion Dumitrescu, Zeno Vancea, Constantin Silvestri, în interpretarea cvartetului *Philharmonia*.

● Integrala sonatelor pentru vioară și orchestră de Haendel. Concertează *Mihai Constantinescu* și *Eckart Schiandt* (23 oct., Sala mică a Palatului).

● Ciclul Studio '72/73: Debuturi - Afirmări - Confirmări - Interpretare - Creație, prezintă recitalul de pian *Octavian Rădoi* (Beethoven, Chopin, Tudor Ciornea) și recitalul de contrabas *Wolfgang Guttler* (Haendel, Beethoven, Paganini, Mihai Moldovan); la pian, *Eduardo Ricci* (Studio Ateneu, 24 oct.).

● Formația de muzică veche a RTV (dirijor *Ludovic Baci*) și Corul sindicatelor sanitare București (dirijor *dr. Mircea Diaconescu*) ne oferă în ciclul «Capodopere ale muzicii polifonice» pagini selectate din creația britanică a epocii elisabethane (Byrd, Gibbons, Dowland, Bull, Morley, Jenkins, Weelkes, Pilkington, Purcell (Studio RTV, 23 oct.)).

TEATRU

● *Stana* — dramatizare după nvela lui Ion Agârbiceanu (Teatrul «C. Nottara»): spectacol de poezie densă și de fior al tragicului, construit pe plastica hieratică a unor ritualuri folclorice, cu aluzii la tragedia antică, de către regizorul Ion Olteanu, aflat în mină foarte bună. *Lucia Mureșan*, interpretează Stanei, afirmînd un temperament dramatic și o impetuoașă forță interpretativă, alături de *Eugenia Bosincanu*, *Ioana Manolescu*, *Rodica-Sanda Țuțianu*, *George Buznea*, *Ion Popa* și alții.

● *Coriolan* de Shakespeare și *Micii burghezi* de Maxim Gorki: două din ambițioasele proiecte repertoriale ale Teatrului Național din Timișoara, care urmează să vadă lumina acestea lumina rampei, prima piesă în regia tînarului și talentatului regizor *Sergiu Savin*, a doua, în concepția regizorală a lui *Ioan Taub*.

● *Act venețian* de Camil Petrescu (Teatrul de Stat Turda): regizorul *Ion Dan* încercînd să formuleze un nou punct de vedere scenic asupra fascinantului text camilian, servit cu sîrg de actorii *Smara Marcu*, *Simon Salcă*, *Traian Costea*, *Petru Dondoș*, *Mariana Marinescu*.

● *Celestina* de Fernando de Rojas (Teatrul Național «Vasile Alecsandri»-Iasi): Cătălina Buzoianu în plină și efervescentă activitate regizorală (a doua premieră de la începutul stagiunii) montînd această tragicomedie într-o distribuție ce o anunță pe artista emerică *Margareta Baciu*, alături de *Emil Coșeru*, *Violeta Popescu*, *Marcel Finchelescu*, *Virginia Raiciu*, *Papil Panduru*, *Dionisie Vitcu* și alții.

● *Vlad Tepeș în ianuarie* de Mircea Bradu: în repetiții la Teatrul dramatic-Brașov, sub bagheta regizorală a lui *Eugen Mercus*, anunțînd numele unui prestigios oaspete pe așful brașovean: *Liviu Ciulei*, semnată de scenografia.

TV

IN ACTUALITATE. 25 octombrie, *Ziua Forțelor Armate ale Republicii Socialiste România* (miercuri, ora 18.30) ● Comentariu la 40 de steme: *Brăila* (duminică), *Buzău* (marți), *Caras-Severin* (joi) ● Cronica marilor întreceri în cinstea aniversării republicii — zilnic în cadrul Telediscului.

REPORTAJ. «Cuțarida» un reportaj de *Eugen Barbu* în ciclul «Arc peste timp» (sîmbătă, ora 20.10) ● O zi din viața unui primar — la emisiunea Satul contemporan (joi, ora 19.00) ● Reportaj extern: *Belgia* (duminică, ora 21.55), *Luxemburg* (luni, ora 22.10), *Austria* (joi, ora 22.15).

DEZBATERI. O discuție pe mîrginea vaterului recent apărut «Contrapunct» de *Dumitru Ghise*

(miercuri, ora 21.45, pr. 2) ● Un mînunchi de probleme de major interes (printre altele: «Cauzele persistenței fenomenului religios») la noua rubrică întrebări și răspunsuri (miercuri, ora 18.00).

ȘTIINȚĂ. O conferință de presă cu participanți la recenta Conferință națională de oftalmologie (vineri, ora 21.55).

LITERATURĂ. Efigii lirice — emisiune de versuri contemporane în lectura autorilor (marți, ora 18.00).

TEATRU. «Pledoarie pentru un răzvrătit» de Em. Robies în adaptarea și regia lui *Horea Popescu*. Dintre interpreți: *Fory Etterle*, *Peter Paulhoffer*, *Victor Rebengiuc*, *Ilinca Tomoroveanu*, *Mihaela Buta* ș.a. (marți, ora 20.30).

FILM. «Trapez» — un film cu *Burt Lancaster*, *Tony Curtis* și *Gina Lollobrigida* (duminică, ora 20.20) ● *La Telecinematecă* — «Iulius Caesar», cu doi mari interpreți: *Marlon Brando* și *James Mason* (miercuri, ora 20.30) ● «Atenatul» — producție R.P. Polonă de *Jerzy Passendorfer* (vineri, ora 20.25).

MUZICĂ. Gala laureaților Festivalului cîntecului ostășesc (duminică, ora 18.15) ● *Ecouri de la Festivalul «Toamna muzicală clujeană»* (duminică, ora 20.25, pr. 2)

● În amintirea lui *Gh. Dima*, la 125 de ani de la nașterea distinsului muzician (marți, ora 18.20) ● *Dans și muzică din R.S.S. Ucraineană* (joi, ora 19.00, pr. 2) ● *Capela de stat din Berlin* cu dirijorul *Kurt Masur* — *Sinfonia a VII-a de Beethoven* (vineri, ora 21.30, pr. 2) ● *Magdalena Cononovici* — *lieder* de *Schumann* (sîmbătă, ora 17.20, pr. 2)

FOLCLOR. Cîntă *Maria Marcu* (luni, ora 20.10, pr. 2) ● «Cetioara mea de brad» — muzică și dans popular (sîmbătă, ora 16.40, pr. 2).

DIVERTISMENT. Selecțiuni din Festivalul de muzică ușoară *Gondola de aur* — *Veneția 1972* (duminică, ora 21.10).

SPORT. *Real Madrid* la *Trivale*, în meciul tur al C.C.E. cu *F.C. Argeș* (miercuri, ora 14.55).

Ilinca Tomoroveanu

PRONO

Pronosticul cronicarului sportiv EFTIMIE IONESCU la concursul Pronosport, etapa din 22 octombrie

I. UTA-S.C. Bacău	1, x
II. C.S.M.-A.S.A.	1, x
III. Steaua-Sportul stud.	1, x
IV. «U» Craiova-Iul	1
V. Petrolul-Farul	1
VI. Metalul Plopeni-Metalul Buc.	1
VII. Gloria Bz.-F.C. Galați	1, x
VIII. Corvinul-Minerul B.M.	1
IX. Metalul Drobeta-C.F.R. Tim.	1
X. Catanzaro-Varese	1, x, 2
XI. Genoa-Brescia	1
XII. Mantova-Bari	x
XIII. Monza-Arezzo	1

PREȚUL REVISTEI: 3 LEI

flacăra **F** *album*

«Numele meu este Mannix»
În viața de toate zilele —
numele meu este MIKE CONNORS.

